

METODOLOGIJA ZA PRESOJO POSLEDIC PREDPISOV NA RAZLIČNA DRUŽBENA PODROČJA

Avgust, 2023

Datum zadnje spremembe:	1. 8. 2023
Status dokumenta:	Gradivo za obravnavo na Vladi Republike Slovenije
Avtor dokumenta:	Medresorska delovna skupina za izvedbo projekta »e-Predpisi« – priprava metodoloških in aplikativnih rešitev za opravljanje predhodnih presoj posledic predlogov predpisov in evalvacij zakonov

Kazalo vsebine

Uvod.....	1
Namen metodologije	3
Smernice za pripravo ocen učinkov	4
Ocena finančnih učinkov za državni proračun in druga javnofinančna sredstva z načinom zagotovitve	6
Ocena administrativnih učinkov, ki vključuje tudi informacijske vidike.....	12
Ocena učinkov na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	27
Ocena učinkov na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	44
Ocena učinkov na socialnem področju	73
Ocena učinkov na dokumente razvojnega načrtovanja	82
Naknadno vrednotenje	87

Kazalo tabel

Preglednica 1: Ocena učinkov za državni proračun in druga javnofinančna sredstva	7
Preglednica 2: Ocena administrativnih učinkov, ki vključuje tudi informacijske vidike	13
Preglednica 3: Ocena učinkov na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	28
Preglednica 4: Ocena učinkov na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	47
Preglednica 5: Ocena učinkov na socialnem področju, enakost spolov in nediskriminacijo.....	74
Preglednica 6: Ocena učinkov Strategije razvoja Slovenije 2030	83
Preglednica 7: Poročilo o učinkih predpisa	87

Kazalo slik

Slika 1: Prikazuje zakonodajni krogotok.....	1
--	---

Uvod

Razlogi za oblikovanje metodologije

V Sloveniji veljavna ureditev priprave predpisov z vidika upoštevanja načel boljše zakonodaje, kot jo določajo Resolucija o normativni dejavnosti, Poslovnik Vlade Republike Slovenije¹ in Poslovnik državnega zbora,² od pripravljavcev zahteva, da poleg ocene stanja ter jasne opredelitve ciljev in načel utemeljijo tudi presojo posledic (v nadaljnjem besedilu: ocena učinkov).

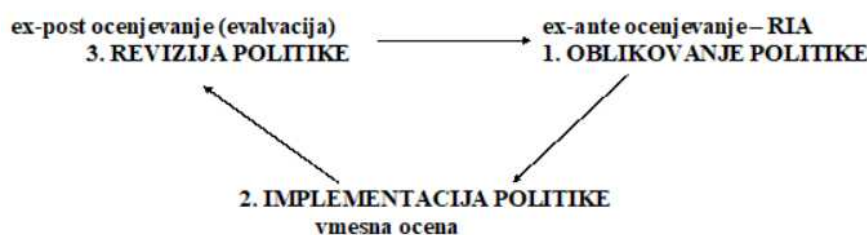
Ena ključnih ugotovitev pri pregledu praks v Sloveniji je, da se kljub temu, da je kakovostna ocena učinkov odločilnega pomena, učinki načrtovanih oziroma predlaganih zakonodajnih sprememb zelo redko presojuje v skladu z veljavnim Priročnikom za izvajanje presoje posledic predpisov in politik. Ocene učinkov so pomanjkljive posebej z vidika priprav kakovostnih analiz učinkov, saj opredelitve v vladnem gradivu večinoma vsebujejo krajši kvalitativni opis predvidenih posledic v obliki enostavne povedi »Učinki niso predvideni«. Razlog za tako stanje so na podlagi opravljene analize po državah članicah EU pomanjkljive oziroma manjkajoče metodologije priprav ocen učinkov za posamezno področje, ki so podlaga za pripravo učinkovitih in poglobljenih analiz.

To je potrdila tudi skupina strokovnjakov iz odbora za zakonodajno urejanje OECD, ki je v okviru projekta STOP birokraciji v letih od 2016 do 2018 izvedla pregled politik v Republiki Sloveniji. Priporočila strokovnjakov so nas spodbudila k pripravi Akcijskega načrta za izboljšanje procesa priprave predpisov v obdobju 2019–2022, ki ga je sprejela Vlada Republike Slovenije v juliju 2019. Akcijski načrt med ukrepi obravnava tudi pripravo metodologij za ocenjevanje učinkov predpisov na različna družbena področja, ki jih je treba nujno pripraviti, da bi imeli pripravljavci na voljo primerna orodja za ocenjevanje učinkov. Temu je sledila priprava zagonskega elaborata projekta »e-Predpisi«.

Metodologija neposredno prispeva k uresničevanju ciljev iz Agende za trajnostni razvoj do leta 2030, zlasti k njenemu cilju 16: spodbujati miroljubne in vključujoče družbe za trajnostni razvoj, vsem omogočiti dostop do pravnega varstva ter oblikovati učinkovite, odgovorne in odprte ustanove na vseh ravneh.

Zakonodajni krogotok

Proces sprejemanja predpisa se lahko prikaže z zakonodajnim krogotokom, ki je sestavljen iz treh faz. Prva faza je oblikovanje (načrtovanje) predpisa, druga faza je izvajanje in tretja je naknadno vrednotenje. Vse tri faze so enako pomembne, saj so druga drugi izhodišče.

Slika 1: Prikazuje zakonodajni krogotok

V prvi fazi so delujoči:

- državna uprava v vlogi pripravljavca predpisov;
- stroka, ki pomaga opredeliti pomanjkljivosti trenutne ureditve in sodeluje pri iskanju rešitev;
- vse vrste (ne)organizirane javnosti, ki poročajo o težavah pri dejanskem izvajanju (na terenu) in uporabi zakonodaje ter sodelujejo s predlogi rešitev.

V drugi fazi so delujoči:

- državna uprava v vlogi izvajanja zakonodaje kot oblastni organ;

¹ [Poslovnik Vlade Republike Slovenije](#)

² [Poslovnik državnega zbora](#)

- stroka, ki spremlja izvajanje zakonodaje;
- javnost, neposredni uporabnik zakonodaje, ki zazna resnično uspešnost predpisov in zmožnost njihovega izvajanja.

V tretji fazi so delujoči:

- državna uprava v vlogah zbiralca informacij o izvajanju zakonodaje in njenem nadzoru ter ocenjevalca uspešnosti predpisov glede na zadane cilje v fazi načrtovanja;
- stroka, ki usmerja pozornost na pomanjkljivosti predpisov ali samega izvajanja predpisov;
- javnost, ki opozarja na pomanjkljivosti pri samem izvajanju predpisov in odpravi težav, ki so bile opredeljene v fazi načrtovanja.

Namen metodologije

Metodologija za presojo posledic priprave predpisov na različna družbena področja (v nadaljnjem besedilu: metodologija) je vodnik za vse javne uslužbence, ki so vključeni v postopek priprave predpisov. To so uslužbenci, ki se morajo najbolj zavedati pomembnosti kakovostne presoje posledic (v nadaljnjem besedilu: ocene učinkov) tako pri oblikovanju predpisov kot pri njihovem pregledu. Namen metodologije je okrepiti in uskladiti vladne zmogljivosti pri načrtovanju in izvajanju vladnih politik. V metodologiji je predstavljen splošni način ocenjevanja učinkov, ki je enoten za vse procese, saj so faze od prepoznavanja težave do predlaganja rešitev podobne.

Področje uporabe metodologije

Metodologija se uporablja za pripravo osnutkov zakonov in podzakonskih aktov. Pri tem pripravljavec presodi, v kolikšni meri bo sledil napotkom. Njihova uporaba bo vsekakor olajšala sam postopek priprave predpisa, predvsem pa je namen metodologije, da zagotavlja bolj kakovostno ocenjevanje učinkov predpisov in tako boljšo zakonodajo.

Smernice za pripravo ocen učinkov

Postopek ocenjevanja učinkov predpisa je sestavljen iz zaporednih korakov, katerih namen je določiti, ali so presojani predpisi potrebni oziroma ustrezni za uresničitev politike v primerjavi z možnimi alternativami. V nadaljevanju so naštetih koraki, ki so pomembni za postopek priprave predpisa, za namen te metodologije pa bo glavna pozornost namenjena 5. koraku (ocena učinkov predpisov na različna družbena področja).

Koraki ocenjevanja učinkov predpisov na različna družbena področja:

- 1. korak: ocena stanja področja,
- 2. korak: opredelitev težave,
- 3. korak: opredelitev ciljev,
- 4. korak: alternativne možnosti za rešitev težave,
- 5. korak: ocena učinkov predpisov na različna družbena področja,
- 6. korak: primerjava alternativnih možnosti za rešitev težave,
- 7. korak: odločitev o ukrepih (načrt izvajanja).

Ocena učinkov predpisov na različna družbena področja

Za izbrane alternativne možnosti za doseganje ciljev predpisov iz 4. koraka je treba opraviti kvalitativno, in kjer je mogoče, tudi kvantitativno oceno učinkov predlogov predpisov z vseh področij, določenih v Poslovniku Vlade Republike Slovenije:

- ocena finančnih učinkov za državni proračun in druga javnofinančna sredstva z načinom zagotovitve,
- ocena administrativnih učinkov, ki vključuje tudi informacijske vidike,
- ocena učinkov na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij,
- ocena učinkov na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike,
- ocena učinkov na socialnem področju,
- ocena učinkov na dokumente razvojnega načrtovanja.

Z uporabo preglednic, predstavljenih v nadaljnjih poglavjih, je treba odgovoriti na vsa presejalna in določena podvprašanja ter izpolniti kvantitativni del tam, kjer je to potrebno. Preglednice sestavljajo trije stolpci:

- v prvem stolpcu so predstavljena presejalna oziroma glavna vprašanja;
- v drugem stolpcu so podvprašanja, s katerimi se podrobneje preveri, ali so kakšni učinki na posamezno področje;
- v tretjem stolpcu so pojasnila, ki pomagajo pripravljavcu pri odgovorih na podvprašanja.

Presejalna vprašanja

Pri presejalnih vprašanjih je treba odgovoriti z DA ali NE, pri čemer DA pomeni, da bo predpis imel učinke na posamezno družbeno področje in bo treba odgovarjati na vsa podvprašanja tega presejalnega vprašanja. NE pa pomeni, da predpis ne bo imel učinkov na posamezno družbeno področje in odgovori na podvprašanja tega presejalnega vprašanja niso potrebni. Vsako presejalno vprašanje ima vsaj eno podvprašanje.

Podvprašanja

Namen podvprašanj je dodatna opredelitev zaznanih učinkov iz presejalnih vprašanj. Pri podvprašanjih je treba odgovoriti, za kakšen učinek gre (pozitiven / negativen / nima učinka oz. jih povečuje / jih zmanjšuje / nima učinka).³ Za pomoč pri razumevanju posameznega vprašanja so na voljo pojasnila iz tretjega stolpca, v posameznih primerih pa še dodatno navedeni primeri ali kazalniki.

Prisotnost učinkov

³ Pri posameznih podvprašanjih ni mogoče odgovoriti s »POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA« in je treba odgovoriti opisno.

Če je na vsaj na eno presejalno vprašanje odgovor DA, pomeni, da so na tem področju prisotni učinki, kar je treba z DA označiti v vladnem gradivu.

Pripravljaec končne izsledke te faze vpiše v vladno gradivo, priloga 3, pod 3., 4. in 6. točko (cilji, načela in poglobitve rešitve predloga zakona):

- 3. in 4. točka: ocena finančnih učinkov za državni proračun in druga javnofinančna sredstva;
- podtočka 6.1: ocena administrativnih učinkov, ki vključuje tudi informacijske vidike;
- podtočka 6.2: ocena učinkov na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike;
- podtočka 6.3: ocena učinkov na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij;
- podtočka 6.4: ocena učinkov na socialnem področju;
- podtočka 6.5: ocena učinkov na dokumente razvojnega načrtovanja;
- podtočka 6.6: ocena učinkov na druga področja.

Naknadno vrednotenje

Predpisi se vedno sprejemajo z določenimi cilji v smislu doseganja zelenih družbenih vrednot in odprave obstoječih težav. Vendar so v času njihovega sprejetja na podlagi predhodnih ocen učinkov na voljo le omejene informacije o njihovem izvajanju po sprejetju. Hkrati ti predpisi delujejo v zapletenem družbenem okolju, ki se pogosto spreminja in je pod vplivom številnih drugih dejavnikov (socialnih, gospodarskih, tehnoloških, okoljskih in drugih), zato jih je treba po določenem času ponovno ovrednotiti. Cilje, ki jih želi predpis doseči, je treba pravilno opredeliti in določiti ustrezne merljive kazalnike že v predhodni fazi, saj je le tako mogoče ustrezno opraviti naknadno vrednotenje.

Preglednica v zadnjem poglavju je na voljo kot pripomoček pripravljavcu predpisa, da po določenem času predpis ponovno ovrednoti in preveri, ali so bili cilji doseženi.

Ocena finančnih učinkov za državni proračun in druga javnofinančna sredstva

Priprava predpisa poleg ocene stanja in opredelitve ciljev in načel zahteva tudi pripravo celovite ocene učinkov predpisa z vidika morebitnih finančnih posledic za državni proračun ter druga javnofinančna sredstva. Dati mora ustrezne odgovore, ali imajo posamezni predlagani ukrepi kakršen koli finančni učinek na katero od štirih blagajn javnega financiranja oziroma kako in kdaj se bodo ti učinki odražali v tekočem proračunskem letu oziroma v naslednjih proračunskih letih.

Kakovostni podatki o finančnih posledicah predloga predpisa so namreč pomemben vložek pri načrtovanju proračunskih dokumentov za naslednje srednjeročno obdobje (cilj: zagotavljanje dolgoročno vzdržnih javnih financ oziroma neposredno izvajanje Zakona o fiskalnem pravilu ter upoštevanje sprejetih najvišjih omejitev izdatkov sektorja država za določeno obdobje v skladu z vsakokratnim veljavnim okvirom za pripravo proračunov sektorja država).

Ocene učinkov na področju državnega proračuna in drugih javnofinančnih sredstev zajemajo:

- učinke za državni proračun,
- učinke za zdravstveno blagajno – Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS),
- učinke za pokojninsko blagajno – Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (ZPIZ),
- učinke za občinske proračune.

Preglednica 1: Ocena učinkov za državni proračun in druga javnofinančna sredstva

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
<p>1. Ali ima predpis učinek na javnofinančne prihodke ali odhodke? DA / NE</p>	<p>1.1. Kakšen učinek ima predpis na prihodke državnega proračuna? JIH POVEČUJE / JIH ZMANJŠUJE / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Primer: Znižanje stopnje davka na dodano vrednost z 22 % na 20 % bo znižalo prihodke državnega proračuna iz naslova DDV v višini 300 milijonov evrov. Izračun je narejen ob predpostavki, da se bodo drobnoprodajne cene v večini primerov znižale zaradi nižjega DDV. Pri tem je upoštevano, da bo trošenje prebivalstva in države ostalo na enaki ravni kot zadnje leto. Prvi učinek bo viden v februarju pri oddaji obračunov DDV za januar.</p> <p>Premisliti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ali je financiranje ukrepa časovno omejeno in če da, za kakšno obdobje; - ali gre za trajni ali začasni ukrep (npr.: dodelitev sredstev za spodbujanje prednostnih, razvojnih in drugih nalog iz državnega proračuna ali drugega javnofinančnega vira za določeno časovno obdobje); - ali gre za posamezni interventni ukrep ipd.
	<p>1.2. Kakšen učinek ima predpis na odhodke državnega proračuna? JIH POVEČUJE / JIH ZMANJŠUJE / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Primer: Izdaja turističnih bonov bo povišala odhodke državnega proračuna za okoli 300 milijonov evrov v letošnjem letu in 150 milijonov evrov v prihodnjem letu. Pri tem je predpostavljeno, da bodo upravičenci izkoristili 75 % skupne vrednosti bonov, preostanek pa ne bo izkoriščen.</p>
	<p>1.3. Kakšen učinek ima predpis na prihodke preostalih treh blagajn javnega financiranja (ZPIZ, ZZZS, občinski proračuni) oziroma drugih subjektov javnega sektorja (npr.: javne zavode, javne agencije in javne sklade)? JIH POVEČUJE / JIH ZMANJŠUJE / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Primer: Zvišanje prispevkov za zdravstveno zavarovanje bo trajno zvišalo prihodke ZZZS: za 30 milijonov evrov v letošnjem letu in še dodatnih 10 milijonov evrov v naslednjem letu.</p> <p>Premisliti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ali je financiranje ukrepa časovno omejeno, in če da, za kakšno obdobje; - ali gre za trajni ali začasni ukrep (npr.: dodelitev sredstev za spodbujanje prednostnih, razvojnih in drugih nalog iz državnega proračuna ali drugega javnofinančnega vira za določeno časovno obdobje); - ali gre za posamezni interventni ukrep ipd.

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	<p>1.4. Kakšen učinek ima predpis na odhodke preostalih treh blagajn javnega financiranja (ZPIZ, ZZS, občinski proračuni) oziroma drugih subjektov javnega sektorja (npr.: javne zavode, javne agencije in javne sklade)? JIH POVEČUJE / JIH ZMANJŠUJE / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Primer: Zvišanje pravic iz naslova zdravstvenega varstva bo pomenilo letno za 50 milijonov evrov višje odhodke ZZS.</p>
	<p>1.5. Kakšen učinek ima predpis na potrebna dodatna sredstva ali zmanjšanje teh sredstev, na stroške dela (dodatne zaposlitve ali zmanjšanje), druge operativne stroške (nakup pisarniške opreme, stroški prevoza, (najem/nakup) stroške nepremičnin, na uvajanje novih digitalnih storitev (stroški nakupa/najema strojne opreme, stroški vzpostavitve/nadgradnje informacijskih sistemov in vzpostavitve povezljivosti evidenc vključevanja zunanjih izvajalcev oziroma storitev, itd.)? JIH POVEČUJE / JIH ZMANJŠUJE / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Navesti možne ukrepe racionalizacije oziroma prihranke pri drugih odhodkih. Pregled nalog in programov, ki jih je mogoče opustiti/zmanjšati/prenesti na zasebni sektor po načelih javno-zasebnega partnerstva, koncesij, javnih pooblastil ali privatizacije. Poenostavitev postopkov ipd.</p>
	<p>1.6. Kakšen učinek ima predpis na zvišanje posrednih stroškov glede javnih financ pri njegovem izvajanju (zaposlovanje in stroški, povezani s tem, stroški zunanjih izvajalcev itd.)? JIH POVEČUJE / JIH ZMANJŠUJE / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Premisliti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ali bo zaradi izvajanja predpisa oziroma posameznega ukrepa treba zagotoviti dodatno število uslužbencev ali njihovo število zmanjšati; – ali lahko nastanejo dodatni materialni stroški; – ali bo treba najeti zunanje strokovne sodelavce ipd.
	<p>1.7. Kakšen učinek ima predpis na prihodke podjetij/ustanov, ki ne vplivajo neposredno na javne finančne blagajne (odstopljena davatev, prenos stroškov ukrepa)? JIH POVEČUJE / JIH ZMANJŠUJE / NIMA UČINKA.</p>	<p>Primer:</p> <ul style="list-style-type: none"> – operaterji zaračunavajo prispevek za povečanje energetske učinkovitosti končnim odjemalcem na računih za omrežnino za električno energijo in zemeljski plin, dobavitelji zaračunavajo prispevek končnim odjemalcem na računih za toploto iz

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	<p>Obrazložitev:</p> <p>1.8. Kakšen učinek ima predpis na odhodke podjetij/ustanov, ki ne vplivajo neposredno na javne finančne blagajne (odstopljena dajatev, prenos stroškov ukrepa)? JIH POVEČUJE / JIH ZMANJŠUJE / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>distribucijskega omrežja, končni odjemalci trdih, tekočih in plinastih goriv pa plačujejo prispevek dobavitelju energije;</p> <ul style="list-style-type: none"> - operaterji in dobavitelji mesečno nakazujejo finančna sredstva, zbrana iz prispevka za povečanje energetske učinkovitosti Eko sklada; - Eko sklad z zbranimi sredstvi iz prispevkov za povečanje energetske učinkovitosti sofinancira izvajanje ukrepov učinkovite rabe energije pri gospodinjskih odjemalcih. <p>Primer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvedeni strožji ukrepi za varovanje okolja bodo po oceni zvišali stroške ponudnikov fosilnih goriv za 5 milijonov evrov letno; - uvedba namenske dajatve za financiranje zelenega prehoda bo prihodek elektrodistribucijskih podjetij. Ocenjujemo, da se bo z njo letno pobralo za 30 milijonov evrov dajatve, ki jo bodo podjetja namenila za subvencioniranje cene energije, pridobljene iz zelenih virov energije.
<p>2. Ali ima predpis še kakšne druge učinke za državni proračun in druga javnofinančna sredstva, ki niso zajeti v odgovorih na predhodna vprašanja? DA / NE</p>	<p>2.1. Kakšen učinek ima predpis za državni proračun in druga javnofinančna sredstva, ki morda ni zajet v odgovorih na predhodna vprašanja? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pojasniti, ali so morda prisotni še kakšni učinki, ki niso zajeti v predhodnih vprašanjih.</p>

Opredelitev izrazov

- **Davčni prihodki**,⁴ ki jih uvrščamo med tekoče prihodke državnega ali občinskega proračuna, so vsa vplačila dajatev, določena z zakonom ali drugim predpisom, izdanim na podlagi zakona. V tej skupini se izkazujejo vse vrste davkov: davek na dodano vrednost, davek na dohodek: dohodnina, davek na dobiček, davek na plačilno listo in delovno silo, davek na premoženje, domači davki na blago in storitve, davki na mednarodno trgovino in transakcije. V tej skupini se izkazujejo tudi vsi obvezni prispevki zaposlenih, delodajalcev, samozaposlenih, ki se vplačujejo v proračun, Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije;
- **investicijski odhodki** so plačila, namenjena za pridobitev ali nakup opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev. V okviru te skupine se izkazujejo tudi izdatki za rekonstrukcije in adaptacije ter za investicijsko vzdrževanje in obnovo zgradb ter za obnovo osnovnih sredstev in plačila investicijskih stroškov za vojsko in policijo. Odhodki iz tega naslova pomenijo odhodke oziroma izdatke za naložbe v povečanje in ohranjanje realnega premoženja države, občine in drugih uporabnikov enotnega kontnega načrta ter povečujejo ali ohranjajo vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev v bilancah stanja;
- **investicijski transferi** so prenesena denarna nepovratna sredstva, namenjena za plačilo investicijskih odhodkov prejemnikov sredstev. Kot investicijski transfer se štejejo tudi prenesena denarna sredstva, ki so bila za določene namene dana v upravljanje in za katera se pri prejemniku teh sredstev vzpostavi obveznost iz naslova sredstev, prejetih v upravljanje;
- **javni sektor** so neposredni in posredni uporabniki, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, oba v obveznem delu zavarovanja, javni gospodarski zavodi, javna podjetja in druge pravne osebe, v katerih imajo država ali občine odločujoči vpliv na upravljanje.
- **kapitalski prihodki** so prihodki iz prodaje opredmetenih osnovnih sredstev, neopredmetenih dolgoročnih sredstev, zalog blagovnih rezerv in finančnega premoženja. V tej skupini prihodkov se torej izkazujejo prihodki, pridobljeni iz naslova prodaje stvarnega premoženja, to je: zgradb, opreme, drugih osnovnih sredstev, zemljišč, premoženjskih pravic (patentov, licenc, znamk), zalog in interventnih oziroma blagovnih rezerv;
- **nedavčni prihodki** zajemajo prihodke iz opravljanja dejavnosti, prihodke od financiranja, prihodke od taks in pristojbin ter druge prihodke. V okviru te skupine se tako izkazujejo prihodki od udeležbe na dobičku, prihodki od obresti, prihodki od premoženja, takse in pristojbine, globe in druge denarne kazni ter tisti del prihodkov, ki je ustvarjen s prodajo blaga in storitev na trgu;
- **neposredni uporabniki** so državni oziroma občinski organi ali organizacije ter občinska uprava;
- **plačila sredstev v proračun EU** so vsa nepovratna plačila, ki jih mora na podlagi dogovora država članica Evropske unije vplačevati v proračun Evropske unije in so razčlenjena glede na vrsto vplačila, ki ga je treba vplačevati v evropski proračun;
- **pokojninska blagajna** – Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (ZPIZ) pokriva stroške mesečnih pokojnin, invalidskih nadomestil in drugih pravic iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja;
- **posredni uporabniki** so javni skladi, javni zavodi in agencije, katerih ustanovitelj je država oziroma občina;
- **prejeta sredstva iz Evropske unije in drugih držav** so prihodki, ki jih zagotavlja proračun EU in druge institucije EU za posamezne namene. To so predvsem prejeta sredstva iz proračuna EU za izvajanje skupne kmetijske in ribiške politike, prejeta sredstva iz proračuna EU iz strukturnih skladov, prejeta sredstva iz proračuna EU iz kohezijskega sklada, prejeta sredstva iz proračuna EU za izvajanje centraliziranih in drugih programov EU, druga prejeta sredstva iz proračuna EU, prejeta sredstva od drugih evropskih institucij iz drugih držav;
- **prejete donacije** so prihodki iz naslova podarjenih denarnih sredstev, bodisi iz domačih virov bodisi iz tujine;
- **proračun** je pravni akt, s katerim so predvideni prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki države oziroma občine za eno leto;

⁴ Za podrobnejšo opredelitev prihodkov, ki se uvrščajo v posamezno vrsto prihodkov, se upoštevajo predpisi s področja javnih financ, med njimi Zakon o javnih financah, letni zakon o izvrševanju proračunov RS – ZIPRS, Zakon o računovodstvu, Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava idr.

- **tekoči odhodki**⁵ so odhodki, ki zajemajo plačila stroškov dela, stroškov materiala in drugih stroškov blaga in storitev, obresti za servisiranje domačega in tujega dolga ter sredstva, izločena v rezerve, proračunske sklade in rezervacije za kreditna tveganja v javnih skladih;
- **tekoči transferi** so vsa nepovratna plačila, za katera plačnik od prejemnika sredstev v povračilo ne pridobi nikakršnega materiala ali drugega blaga oziroma prejemnik teh sredstev za plačnika ne opravi nikakršne storitve. Uporaba sredstev pri prejemniku mora biti tekoče ali splošne narave in ne investicijske narave;
- **transforni prihodki** so prihodki, doseženi s prenosom denarnih sredstev od drugih javnofinančnih institucij;
- **zdravstvena blagajna** – Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS).

⁵ Za podrobnejšo opredelitev odhodkov, ki se uvrščajo v posamezno vrsto odhodkov, se upoštevajo predpisi s področja javnih financ, med njimi Zakon o javnih financah, letni zakon o izvrševanju proračunov RS – ZIPRS, Zakon o računovodstvu, Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava idr.

Ocena administrativnih učinkov, ki vključuje tudi informacijske vidike

Pospešeni razvoj novih tehnologij čedalje bolj vpliva na današnji način življenja in poslovanja, s tem pa se spreminjajo tudi pričakovanja uporabnikov glede digitalnih storitev, ki jih mora zagotavljati država. Te storitve morajo biti uporabnikom prijazne, preproste in celovite, predvsem pa morajo biti organizirane na podlagi njihovih potreb in podpirati dogodke v njihovem življenju ter potrebe poslovnih uporabnikov. Izpolnjevati morajo pričakovanja uporabnikov glede varnosti, zanesljivosti in dostopnosti. Digitalne javne storitve so nujno povezane in v sorazmerju z digitalnim poslovanjem javnega sektorja.

Z uporabo modela za merjenje administrativnih stroškov se posamezna zakonodaja (in druga pravila) analizira tako, da se opredelijo potrebne informacije in podatki (IO – information obligation – kakršna koli dodatna obveznost strank, ki zanje pomeni dodatni postopek, bolj zahtevno uveljavljanje pravic oziroma pravnih koristi, predložitev več ali bolj zahtevne dokumentacije in podobno, kar pomeni višje stroške in večjo porabo časa), ki se naprej delijo na posamezne aktivnosti, ki jih mora opraviti podjetje (posameznik ali druga organizacija, tudi javni organi) za zagotovitev potrebnih informacij, ki jih določa zakonodaja. S tem so opredeljene administrativne aktivnosti, ki jih lahko merimo.

Ocene učinkov v zvezi z varstvom osebnih podatkov (angl. DPIA) so orodje za opredelitev, analizo in zmanjševanje tveganj glede nezakonitih ravnanj z osebnimi podatki, do katerih lahko pride pri nekem projektu, sistemu ali uporabi tehnologije. Ocene učinkov v zvezi z varstvom osebnih podatkov so se najprej uveljavile kot orodje pri snovalcih zakonodaje, politik in projektov v Kanadi, Avstraliji in ZDA, z določbami Splošne uredbe o varstvu podatkov ter Direktive 2016/680/EU pa postajajo v nekaterih primerih obvezne tudi v evropskem prostoru. Ocene učinkov v zvezi z varstvom osebnih podatkov temeljijo na sistematičnem in pravočasnem ugotavljanju tveganj nezakonitega ravnanja z osebnimi podatki, na podlagi katerega je tveganja mogoče ustrezno upravljati – pravočasno ugotoviti oziroma opredeliti, odpraviti, zmanjšati ali sprejeti.

Ocene učinkov na področju administrativnih zadev, ki vključujejo tudi informacijske vidike, zajemajo:

- učinke zaradi uvedbe nove, spremembe ali ukinitve administrativne obveznosti,
- učinke na digitalne storitve,
- učinke na varstvo osebnih podatkov.

Preglednica 2: Ocena administrativnih učinkov, ki vključuje tudi informacijske vidike

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
<p>3. Ali ima predpis učinek na uvajanje nove obveznosti, spreminjanje ali ukinjanje obstoječe obveznosti? DA / NE</p>	<p>3.1. Kakšen učinek ima predpis na število trenutno veljavnih obveznosti? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pozitivni učinek Predpis zmanjšuje število obveznosti ali aktivnosti pri pridobivanju dovoljenj, licenc, registracij, certificiranju, pošiljanju poročil ali pri oddaji vloge za pridobitev pravice, kar zmanjšuje administrativna bremena.</p> <p>Negativni učinek Predpis uvaja dodatne obveznosti ali aktivnosti pri pridobivanju dovoljenj, licenc, registracij, certificiranju, pošiljanju poročil ali pri oddaji vloge za pridobitev pravice, kar povečuje administrativna bremena.</p> <p>Pri tem je treba pomisliti tudi na širši javni interes, ki se uveljavlja s predpisom. Tudi če gre za negativni učinek na področju administrativnih ovir, gre lahko za pozitivni učinek za širšo družbo.</p>
	<p>3.2. Kakšen učinek ima predpis na upoštevanje načela »vse na enem mestu«? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pozitivni učinek Organi, ki vodijo posamezne postopke, poskrbijo, da se obveznosti v okviru enega življenjskega dogodka izvajajo čim bolj celovito in na enem mestu. Stranka tako izvede celotni postopek prek ene vstopne točke.</p> <p>Negativni učinek Stranka ne more izvesti celotnega postopka prek ene vstopne točke.</p>
	<p>3.3. Kakšen učinek ima predpis na aktivnosti zaposlenih v organih državne uprave, pravosodnih organih in nosilce javnih pooblastil? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pozitivni učinek S predpisom se zmanjšuje zahtevano število aktivnosti za zaposlene, kar pomeni administrativno razbremenitev.</p> <p>Negativni učinek S predpisom se uvajajo dodatne aktivnosti za zaposlene, kar pomeni administrativno obremenitev.</p> <p>Pri tem je treba pomisliti tudi na širši javni interes, ki se uveljavlja s predpisom. Tudi če gre za negativni učinek na področju administrativnih ovir, gre lahko za pozitivni učinek za širšo družbo.</p>
	<p>3.4. Kakšen učinek ima predpis na organe državne uprave, pravosodne organe in nosilce javnih pooblastil? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA.</p>	<p>Pozitivni učinek S predpisom se obveznosti, ki so bile do zdaj v pristojnosti dveh organov, prenesejo na enega.</p> <p>Negativni učinek</p>

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
		<p>S predpisom se del obveznosti, ki je bil do zdaj v pristojnosti enega organa, prenese še na dodatni organ.</p> <p>Pri tem je treba pomisliti tudi na širši javni interes, ki se uveljavlja s predpisom. Tudi če gre za negativni učinek na področju administrativnih ovir, gre lahko za pozitivni učinek za širšo družbo.</p>
	<p>3.5. Kakšen učinek ima predpis na spremembo organizacije organov državne uprave, pravosodnih organov in nosilcev javnih pooblastil? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pozitivni učinek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z novimi obveznostmi je predvideno tudi dodatno zaposlovanje ali prerazporeditev od manj k bolj obremenjenim delovnim mestom, kar pomeni administrativno razbremenitev ali vsaj ohranjanje enake obremenitve; - z ukinjanjem obveznosti ni predvideno odpuščanje, ampak prerazporeditev zaposlenih. <p>Negativni učinek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z novimi obveznostmi ni predvideno dodatno zaposlovanje ali prerazporeditev od manj k bolj obremenjenim delovnim mestom, kar pomeni dodatno obremenitev zaposlenih; - z ukinjanjem obveznosti je predvideno odpuščanje zaposlenih. <p>Premisliti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kakšne učinke prinašajo spremembe v izvajanju obveznosti organov državne uprave in nosilcev javnih pooblastil; - ali je treba izvesti tudi posamezne reorganizacije; - koliko časa je potrebna za reorganizacijo (urediti v prehodnih določbah); - ali se s predpisom vzpostavljajo nove naloge in pristojnosti sodišč ali drugih pravosodnih organov ali nosilcev javnih pooblastil na tem področju; - ali gre za prenos dosedanjih upravnih nalog na sodno vejo oblasti; - ali je zaradi sprememb v upravnem postopku pričakovati večji pripad zadev na sodiščih (npr. tudi v primeru nadomestitve upravnega pravnega sredstva z upravnim sporom); - če se s predpisom vzpostavljajo nove naloge in pristojnosti sodišč ali drugih pravosodnih organov ali če se pričakuje povečan pripad zadev, premisliti: <ul style="list-style-type: none"> - ali so potrebne dodatne zaposlitve sodnega osebja in sodnikov (zagotavljanje le-teh predvideti v finančnih posledicah predpisa); - ali je treba zagotoviti dodatne prostorske kapacitete in sredstva za izvajanje nalog (zagotavljanje le-teh predvideti v finančnih posledicah predpisa).

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	3.6. Kakšen učinek ima predpis na prebivalstvo? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA.	<p>Pozitivni učinek S predpisom se zmanjšuje zahtevano število aktivnosti za prebivalstvo, kar pomeni administrativno razbremenitev.</p> <p>Negativni učinek S predpisom se uvajajo dodatne aktivnosti za prebivalstvo, kar pomeni administrativno obremenitev.</p> <p>Pri tem je treba pomisliti tudi na širši javni interes, ki se uveljavlja s predpisom. Tudi če gre za negativni učinek na področju administrativnih ovir, gre lahko za pozitiven učinek za širšo družbo.</p>
	3.7. Kakšen učinek ima predpis na poslovne subjekte? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA.	<p>Pozitivni učinek Predpis zmanjšuje zahtevano število aktivnosti za poslovne subjekte, kar pomeni administrativno razbremenitev.</p> <p>Negativni učinek Predpis uvaja dodatne aktivnosti za poslovne subjekte, kar pomeni administrativno obremenitev.</p> <p>Pri tem je treba pomisliti tudi na širši javni interes, ki se uveljavlja s predpisom. Tudi če gre za negativni učinek na področju administrativnih ovir, gre lahko za pozitiven učinek za širšo družbo.</p>
	3.8. Kakšen učinek ima predpis na pridobitev podatkov iz uradnih evidenc? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	<p>Pozitivni učinek Prebivalci in poslovni subjekti predložijo samo tisto dokumentacijo, ki je organ ne more pridobiti po uradni dolžnosti iz uradnih evidenc.</p> <p>Negativni učinek Prebivalcem in poslovnim subjektov se nalaga, da predložijo tudi tisto dokumentacijo, ki jo organi lahko pridobijo iz uradnih evidenc.</p>
4. Ali ima predpis učinek na uvajanje nove digitalne storitve, spreminjanje ali ukinjanje obstoječe digitalne storitve? DA / NE	4.1. Kakšen učinek ima predpis na digitalne storitve v javni upravi? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	<p>Pozitivni učinek Predpis omogoča, da se bo storitev poleg fizične poti z obiskom organa lahko opravila tudi po spletu.</p> <p>Negativni učinek Predpis ne omogoča, da se storitev opravi po spletu.</p>

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
		<p>Pri tem je treba upoštevati tudi stroške uvedbe in izvajanja digitalne storitve glede na velikost prebivalstva. Ni smotno uvajati popolnoma novo digitalno rešitev, če bo namenjena zelo ozkemu delu prebivalstva in bodo stroški večji od koristi.</p> <p>Premisliti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kdo je lastnik digitalne storitve; – kdo je izvajalec digitalne storitve; – kdo so uporabniki digitalne storitve; – kdo bo nudil pomoč uporabnikom.
	<p>4.2. Kakšen učinek ima predpis na digitalizacijo poslovne učinkovitosti? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pozitivni učinek Predpis omogoča, da se z uporabo predvidene digitalne rešitve povečuje poslovna učinkovitost in zmanjšuje število nepotrebnih dodatnih administrativnih obveznosti.</p> <p>Negativni učinek Predpis z uporabo novorazvitih digitalnih rešitev povečuje število administrativnih obveznosti za uporabnike.</p> <p>Glavni namen digitalizacije oziroma novih informacijskih rešitev je poenostavitev poslovanja tako za institucije kot za uporabnike njihovih storitev.</p>
	<p>4.3. Kakšen učinek ima predpis na uporabo obstoječih digitalnih storitev oziroma na njihovo združevanje? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pozitivni učinek Predpis omogoča, da se za uporabo storitve uporabi obstoječa digitalna storitev oziroma se nova digitalna storitev združi z obstoječo. V tem primeru je pri obrazložitvi navedeno, s katerimi obstoječimi digitalnimi rešitvami se združi oziroma uporabi ter ali za predvidene obveznosti že obstajajo aplikacije/informacijski sistemi/digitalne storitve in ali so obstoječe funkcionalnosti lahko uporabne tudi za uporabo nove digitalne rešitve.</p> <p>Negativni učinek Predpis ne omogoča, da se za uporabo storitve uporabi obstoječa digitalna storitev, čeprav podobne digitalne storitve že obstajajo.</p> <p>Primer Če se uvaja neki postopek v okviru Uredbe (EU) 2018/1724 o vzpostavitvi enotnega digitalnega portala za zagotavljanje dostopa do informacij, do postopkov ter do storitev za pomoč in reševanje težav (SGD), npr. prijava prebivališča za vse prebivalce EU, se najprej preverijo možnosti v okviru prijave prebivališča na portalu e-Uprava. V pomoč pri opredeljevanju učinkov so lahko tudi Smernice za razvoj informacijskih rešitev.</p>

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	<p>4.4. Kakšen učinek ima predpis na uporabo obstoječih uradnih evidenc oziroma zbirke podatkov oziroma na njihovo združevanje? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pozitivni učinek Predpis omogoča, da se za uporabo storitve uporabijo obstoječe uradne evidence oziroma zbirke podatkov in se ta storitev z njimi poveže.</p> <p>Negativni učinek Predpis ne omogoča, da se za uporabo storitve uporabi povezava na obstoječe uradne evidence oziroma zbirke podatkov, čeprav so podobni podatki že na voljo v obstoječih.</p>
	<p>4.5. Kakšen učinek ima predpis na optimizacijo postopkov, podatkov in vlog uporabnikov storitve? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pozitiven učinek Predpis omogoča, da je mogoče določene aktivnosti izvesti samodejno brez aktivnosti uporabnika (časovni prihranek).</p> <p>Negativni učinek Predpis nalaga uporabniku izvedbo aktivnosti, ki bi lahko bile samodejno izvedene.</p> <p>Premisliti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ali je bila izvedena analiza postopkov, podatkov in vlog uporabnikov; – ali so res nujne vse predvidene aktivnosti; – katere lastnosti fizičnega postopka se lahko izpustijo ali samodejno izvedejo pri preobrazbi postopka iz fizičnega v digitalnega; <p>in narediti popis poslovnih in uporabniških zahtev vključno z vhodnimi podatki in izhodi (podatki, dokumenti), da se optimizira postopek.</p>
	<p>4.6. Kakšen učinek ima predpis na časovno vzpostavitev nove digitalne storitve? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pozitivni učinek Predpis omogoča, da se digitalna storitev ustrezno testira, uvaja in izvaja.</p> <p>Negativni učinek Predpis ne omogoča, da se digitalna storitev ustrezno testira, kar lahko privede do dodatnih stroškov ali noveliranja predpisa.</p> <p>Premisliti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kdaj se pričakuje začetek izvajanja obveznosti; – ali se pričakuje takojšnja uporaba storitve, pri čemer je treba upoštevati, ali se bo razvila nova storitev ali spremenila obstoječa; – za kakšno vrsto javnega naročila gre (odprti, zaprti, male vrednosti in drugi); – ali storitev zahteva sodelovanje več javnih organov, pri čemer je treba upoštevati tudi čas za testiranje storitve in uvajanje/izobraževanje uporabnikov.

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	<p>4.7. Kakšen učinek ima predpis na uporabo elektronske identifikacije in drugih storitev za krepitev zaupanja? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Premisliti in proučiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ali predpis uvaja nove, zaprte rešitve ali uporablja in s tem spodbuja uporabo obstoječih sredstev e-identifikacije in rešitev za e-podpisovanje, e-vročanje, e-poblaščenje ter drugih v skladu z Zakonom o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja; – ali predpis za prijavo predvideva elektronsko osebno izkaznico ali smsPASS ter ali predvideva prijavo prek centralnega sistema SI-PASS ali predvideva druge rešitve za elektronsko identifikacijo in avtentikacijo svojih uporabnikov; – ali za potrebe elektronskega vročanja – če gre za vročanje v skladu z zakonodajo, ki določa upravno poslovanje – predpis predvideva vročanje prek centralnega sistema za elektronsko vročanje; – ali predpis uvaja svoje rešitve za elektronsko poblaščenje ali uporablja centralno rešitev, dostopno prek sistema SI-PASS, v skladu z Zakonom o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja.
	<p>4.8. Kakšen učinek ima predpis na nediskriminatornost pri dostopu do digitalnih storitev, ki jih predpis določa, za druge državljane EU? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Preveriti, ali predpis morda ne vpeljuje neupravičene diskriminatornosti, na primer zahteva, »da tuji uporabniki uporabijo potrdilo SIGEN-CA za dostop do teh storitev«, da se morajo torej vsi izkazovati s slovenskimi identifikatorji, če to ni nujno.</p>
<p>5. Ali predpis spodbuja digitalno vključenost? DA / NE</p>	<p>5.1. Kakšen učinek ima predpis na digitalno vključenost? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Stebri digitalne vključenosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – razpoložljivost in dostopnost infrastrukture, tehnologije in storitev, – zaupanje v prednosti digitalnega, – razvoj digitalnih kompetenc, – dejanska vključitev v digitalno družbo in ukrepi za preprečitev digitalne izključenosti (tudi spletno nasilje, lažne novice, spletne goljufije ipd.).
<p>6. Ali ima predpis učinek, s katerim se posega v osebne podatke (določa obdelava novih ali spremenjenih osebnih podatkov)? DA / NE</p>	<p>6.1. Kakšen učinek ima predpis glede posega v osebne podatke – utemeljenost posega? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Iz obrazložitve predlaganih ukrepov in rešitev morajo izhajati:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocena stanja na področju urejanja, – utemeljitev potrebe po zbiranju in obdelavi osebnih podatkov, – utemeljenost določenega načina obdelave, – obrazložitev, kako točno naj bi predvidena oblika obdelave osebnih podatkov zadovoljila te potrebe, – obrazložitev, kako je bilo upoštevano načelo sorazmernosti pri opredelitvi nabora podatkov in zakaj ciljev zbiranja ni mogoče doseči z blažjimi posegi v pravice posameznikov (npr. z obdelavo anonimiziranih podatkov).

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
		<p>Premisliti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ali je bila izvedena primerjava z rešitvami iz drugih predpisov; - ali je bila izvedena primerjava z ureditvami v tujini; - ali so upoštevani narava, obseg, okoliščine in nameni obdelave; - ali so opredeljeni nabor podatkov, upravljavci in uporabniki ter roki hrambe; - ali je dan opis podatkovnih tokov in udeleženih subjektov; - ali je dan osnovni opis sredstev obdelave (strojne in programske opreme, omrežij, človeških virov in uporabljenih komunikacijskih sredstev).
<p>7. Ali ima predpis učinek na temeljna načela varstva osebnih podatkov? DA / NE</p>	<p>7.1. Kakšen učinek ima predpis na upoštevanje načela zakonitosti, poštenosti in preglednosti obdelave? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>V zakonu naj bi bili v skladu z drugim odstavkom 6. člena ZVOP-2 opredeljeni splošni pogoji iz Splošne uredbe o varstvu podatkov (drugi in tretji odstavek 6. člena v zvezi s točkama (c) in (e) prvega odstavka 6. člena, ki urejajo zakonitost obdelave osebnih podatkov), določena natančnejša pravila za določitev upravljavca, vrst osebnih podatkov, ki se obdelujejo, zadevnih posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, subjektov, ki se jim osebni podatki lahko razkrijejo, omejitve namena, roka hranjenja in drugih ukrepov za zagotovitev zakonite in poštene obdelave. V notranjem pravu držav članic je določeno, ali upravljavec nalogo izvaja v javnem interesu ali pri izvajanju javne oblasti, ali gre za javni organ ali drugo fizično ali pravno osebo, za katero velja javno pravo, ali kadar to upravičuje javni interes.</p>
	<p>7.2. Kakšen učinek ima predpis na upoštevanje načel določenosti, izrecnosti in zakonitosti namenov? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Nameni obdelave morajo biti zakonu jasno in natančno opredeljeni (drugi odstavek 38. člena Ustave Republike Slovenije, drugi odstavek 6. člena ZVOP-2, tretji odstavek 6. člena Splošne uredbe o varstvu podatkov). Zlasti posebni nameni, za katere se osebni podatki obdelujejo, bi morali biti izrecni in zakoniti ter določeni v času zbiranja osebnih podatkov. Nameni zbiranja morajo biti sorazmerni s cilji obdelave, pri čemer mora biti upoštevano, da se ne zbirajo osebni podatki, če je cilje mogoče doseči brez zbiranja osebnih podatkov.</p> <p>Analizirati je treba tveganja v povezavi z možnostjo uporabe podatkov v druge namene (angl. function creep) – večje so zbirke podatkov in bolj zanimive podatke vsebujejo (npr. finančni podatki, komunikacijski podatki, zdravstveni podatki), večje so nevarnosti, da bi se lahko kdaj kasneje podatki uporabili za druge namene, še posebej če je to tehnično izvedljivo. Zato je treba predvideti ustrezne varovalke, kot so izrecne zakonske prepovedi, sorazmerno kratke roke hrambe, omejenost dostopov na nujno potrebne ter druge omejitve in tehnične ukrepe za preprečevanje uporabe v druge namene.</p>
	<p>7.3. Kakšen učinek ima predpis na upoštevanje načela, da naj bo obdelava osebnih podatkov</p>	<p>Zbirati in drugače obdelovati se smejo samo tisti osebni podatki, ki so nujni za doseganje vnaprej opredeljenih zakonitih namenov. Če je cilje mogoče doseči brez obdelave osebnih podatkov (npr. z anonimnimi podatki), je treba predvideti takšno</p>

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	<p>ustrezna in omejena na to, kar je potrebno za namene, za katere se obdelujejo ti podatki? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>rešitev. Posebej je treba biti pri tem pozoren na razlikovanje med psevdonimiziranimi podatki, ki so še vedno v celoti varovani osebni podatki, in anonimnimi podatki. Poleg samega obsega podatkov se sorazmernost nanaša tudi na uporabo manj občutljivih podatkov od tistih, katerih narava oziroma zloraba ima večjo težo (psevdonimi so boljši kot navadni podatki, govoreče šifre so slabše od naključnih nizov ipd.). Upošteva se pravilo, da se zbirajo osebni podatki tistih oseb, od katerih so potrebni, takrat, ko so potrebni, in v obsegu, ki je potreben, in ne obratno – nesorazmerno bi bilo zbiranje vseh podatkov vseh oseb, vnaprej in na zalogo.</p>
	<p>7.4. Kakšen učinek ima predpisna upoštevanje načel točnosti in posodobljenosti? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Analizirati je treba tveganja, da bodo zbrani oziroma obdelovani podatki netočni, pomanjkljivi, nepopolni, napačni, zastareli. Do napak pogosto prihaja pri prepisovanju in pretipkavanju podatkov, ko so dolžnosti upravljavca razdeljene med več institucij. V primeru skupnih upravljavcev je treba določiti, kdo je odgovoren za zagotavljanje točnosti podatkov in njihovo posodabljanje ter kdo lahko izvaja popravke v primeru ugotovljenih nepravilnosti.</p> <p>Premisliti je treba o možnih ukrepih in kontrolnih mehanizmih ter postopkih za zagotovitev točnosti podatkov (npr. logične kontrole pri vnosu podatkov, kot je EMŠO ali davčna številka, sistem štirih oči, kjer je ustrezno ipd.).</p>
	<p>7.5. Kakšen učinek ima predpis na upoštevanje načela omejitve hrambe – določenost rokov hrambe? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Gre za sorazmernost s časovnega vidika – kateri je najkrajši možni rok, ki omogoča doseganje zastavljenih ciljev. Roki hrambe morajo biti opredeljeni dovolj določno (ne npr. »dokler je to potrebno« ali »trajno« – če to ni posebej utemeljeno in izjemoma). Kadar natančnega roka ni mogoče določiti, se opredelijo merila, ki na to vplivajo (npr. do preklica privolitve, x let po prenehanju obveznosti ipd.). Po dosegu namena oziroma po preteku zakonsko ali drugače določenega roka je treba osebne podatke izbrisati, uničiti ali anonimizirati. Iz zakona mora jasno izhajati, kdo od morebitnih skupnih upravljavcev je pristojen za izbris, uničenje ali anonimiziranje. Prav tako je treba že pri snovanju predpisa razmisliti, kako bo upravljavec dobil podatke, ki mu bodo omogočali odločiti o izbrisu, če s temi podatki ne razpolaga sam upravljavec.</p> <p>Negativni učinek Določitev rokov hrambe premosorazmerno vpliva količino potrebnih diskovnih virov. Daljši roki hrambe zahtevajo več diskovnega prostora in zato večje investicije v informacijsko infrastrukturo</p>
	<p>7.6. Kakšen učinek ima predpis na upoštevanje načel celovitosti, zaupnosti in razpoložljivosti podatkov?</p>	<p>Obdelava osebnih podatkov mora potekati na način, ki zagotavlja ustrezno varnost osebnih podatkov, vključno z zaščito pred nedovoljeno ali nezakonito obdelavo ter pred nenamerno izgubo, uničenjem ali poškodbo, in sicer z ustreznimi tehničnimi ali organizacijskimi ukrepi. Več pojasnil o zahtevah z vidika informacijske varnosti je na</p>

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	voljo v smernicah IP, smiselno je uporabiti tudi priporočila glede mednarodnih standardov informacijske varnosti (npr. ISO/IEC 27001). Ključni varnostni ukrepi in morebitna delitev odgovornosti zanje med skupnimi upravljavci bi morali biti opredeljeni v zakonu (npr. dodatne vsebine zlasti glede na 22. in 23. člen ZVOP-2), podrobnosti pa lahko določajo podzakonski akti.
8. Ali ima predpis učinek na uresničevanje pravic posameznika? DA / NE	8.1. Kakšen učinek ima predpis na upoštevanje dolžnosti informiranja posameznika o obdelavi podatkov? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Upravljavci osebnih podatkov morajo posameznike informirati o obdelavi osebnih podatkov. Splošna uredba o varstvu podatkov v 13. in 14. členu tako določa, katere so informacije, ki jih mora upravljavec zagotoviti posameznikom, odvisno od tega, ali so bili osebni podatki pridobljeni od posameznika ali iz drugega vira. Informacije morajo biti dane v jedrnatih, preglednih, razumljivih in lahko dostopnih oblikah ter jasnem in preprostem jeziku. V primeru skupnega upravljanja je treba določiti, kdo je odgovoren za dajanje teh informacij. Tehnično-izvedbene podrobnosti in obrazce za dajanje informacij lahko določajo podzakonski akti. Poleg tega mora v primeru omejitev pravic posameznika po 23. členu Splošne uredbe o varstvu podatkov ali po 18. členu ZVOP-2 ali 14., 20. in 25. členu ZVOPOKD takšne omejitve določati zakon.
	8.2. Kakšen učinek ima predpis na upoštevanje pravice do seznanitve in prenosljivosti podatkov? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Oceniti je treba, ali je zadevna pravica pomembna v konkretnem primeru, ali je dejansko potrebna kakšna specifična ureditev ali natančnejša opredelitev postopka uresničevanja pravice, udeleženih subjektov, časovnih okvirov. Pravice posameznika že opredeljujejo Splošna uredba o varstvu podatkov (delno tudi ZVOP-2) in ZVOPOKD. Načeloma zato ni potrebe po posebnem dodatnem urejanju v področnih predpisih (nevarnost nesistemskih rešitev, omejitev zaračunavanja stroškov), po drugi strani je lahko pomembno v primeru delitve nalog upravljavcev (npr. prvi organ vnaša in popravlja, drugi organ je odgovoren za druge naloge upravljavca) z vidika preglednosti in jasne razmejitve odgovornosti. Poleg tega mora tudi v primeru omejitev pravic posameznika po 23. členu Splošne uredbe o varstvu podatkov oziroma 14., 20. in 25. členu ZVOPOKD takšne omejitve določati zakon. V podzakonskih aktih se lahko določi tehnična izvedba glede pravice do seznanitve (povezava do spletne strani), enako tudi glede prenosljivosti.
	8.3. Kakšen učinek ima predpis na upoštevanje pravice do popravka in izbrisa podatkov? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, ima ob upoštevanju namenov obdelave pravico do dopolnitve nepopolnih osebnih podatkov, vključno s predložitvijo dopolnilne izjave.
	8.4. Kakšen učinek ima predpis na upoštevanje pravice do ugovora in omejitve obdelave? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Oceniti je treba, ali je zadevna pravica pomembna v konkretnem primeru, ali je dejansko potrebna kakšna specifična ureditev ali natančnejša opredelitev postopka uresničevanja pravice, udeleženih subjektov, časovnih okvirov. Načeloma ni potrebe po posebnem dodatnem urejanju v področnih predpisih (nevarnost nesistemskih

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	<p>8.5. Kakšen učinek ima predpis na omejitve pravic posameznika? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>rešitev, omejitev zaračunavanja stroškov), po drugi strani je lahko pomembno v primeru delitve nalog upravljavcev (npr. prvi organ vnaša in popravlja, drugi organ je odgovoren za druge naloge upravljavca) z vidika preglednosti in jasne razmejitve odgovornosti.</p> <p>Pravice posameznika se lahko v primeru obdelav zavezancev po Splošni uredbi o varstvu podatkov omejujejo le z zakonom, in sicer če taka omejitev spoštuje bistvo temeljnih pravic in svoboščin ter je potreben in sorazmeren ukrep v demokratični družbi za zagotavljanje (23. člen Splošne uredbe o varstvu podatkov):</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) državne varnosti; (b) obrambe; (c) javne varnosti; (d) preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, vključno z varovanjem pred grožnjami javni varnosti in njihovim preprečevanjem; (e) drugih pomembnih ciljev v splošnem javnem interesu Unije ali države članice, zlasti pomembnega gospodarskega ali finančnega interesa Unije ali države članice, vključno z denarnimi, proračunskimi in davčnimi zadevami, javnim zdravjem in socialno varnostjo; (f) varstva neodvisnosti sodstva in sodnega postopka; (g) preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja in pregona kršitev etike v zakonsko urejenih poklicih; (h) spremljanja, pregledovanja ali urejanja, povezanega, lahko tudi samo občasno, z izvajanjem javne oblasti v primerih iz točk (a) do (e) in (g); (i) varstva posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ali pravic in svoboščin drugih; (j) uveljavljanja civilnopravnih zahtevkov. <p>Vsak zakonodajni ukrep, ki določa omejitve pravic posameznika, mora vsebovati posebne določbe vsaj, kjer je ustrezno, glede:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) namenov obdelave ali vrst obdelave; (b) vrst osebnih podatkov; (c) obsega uvedenih omejitev; (d) zaščitnih ukrepov za preprečitev zlorab ali nezakonitega dostopa ali prenosa; (e) natančnejše ureditve upravljavca ali vrst upravljavcev; (f) obdobja hrambe in veljavnih zaščitnih ukrepov, pri čemer se upoštevajo narava, obseg in nameni obdelave ali vrste obdelave; (g) tveganj za pravice in svoboščine posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, ter (h) pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, da so obveščeni o omejitvi, razen če bi to posegalo v namen omejitve.

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
		<p>Nekatere omejitve pravic posameznikov v primeru obdelav po ZVOPOKD opredeljuje že sam ZVOPOKD (14., 20. in 25. člen ZVOPOKD). Za druge primere 25. člen ZVOPOKD določa, da se lahko pravica posameznika do dostopa do lastnih osebnih podatkov ob upoštevanju njegovih človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter zakonitih interesov z zakonom delno ali popolnoma omeji glede posameznih obdelav ali posameznih vrst obdelav, če in dokler je to nujno in sorazmerno:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. da se onemogoči oviranje ali vplivanje na uradne postopke, katerih nameni so določeni v prvem odstavku 1. člena tega zakona; 2. da se onemogoči oviranje ali vplivanje na druge uradne postopke, povezane s prejšnjo točko; 3. zaradi zagotavljanja javne varnosti; 4. zaradi zagotavljanja varnosti države ali obrambe države; 5. zaradi varstva ali uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin tretjih oseb.
<p>9. Ali ima predpis še kakšne druge učinke na administrativno področje, ki niso zajeti v odgovorih na predhodna vprašanja? DA / NE</p>	<p>9.1. Kakšen učinek ima predpis na administrativno področje, ki morda ni zajet v odgovorih na predhodna vprašanja? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pojasniti je treba, ali so morda prisotni še kakšni učinki, ki niso zajeti v predhodnih vprašanjih.</p>

Opredelitev izrazov

- **Administrativna aktivnost** je aktivnost, pomembna za pripravo obveznosti oziroma potrebnega podatka (npr. seznanitev z obveznostjo, priprava poročil, kopiranje, pošiljanje, pridobivanje dokazil ipd.);
- **administrativni stroški** so stroški administrativnih aktivnosti, ki jih mora opraviti podjetje ali posameznik, da izpolni obveznosti, ki jih zahtevajo predpisi. Administrativni strošek izrazimo kot zmnožek cene in količine;
- **administrativno breme** je določeni del administrativnih stroškov. Administrativno breme nastane samo zaradi zahtev predpisov in ne gre za običajne stroške podjetja ali posameznika. Izrazimo ga kot zmnožek administrativnega stroška in korekcijskega faktorja;
- **administrativno-upravni postopek** je postopek, po katerem poslujejo upravni organi;
- **digitalizacija** pomeni uporabo digitalnih tehnologij v obstoječem načinu in notranjih procesih sodelovanja;
- **digitalna javna storitev** je digitalno podprta storitev, ki jo uporabnikom trajno, celovito, kot preprosto za uporabo, privzeto digitalno, zaupanja vredno in varno zagotavlja država s svojimi podsistemi;
- **digitalna preobrazba** države pomeni uvedbo digitalnih tehnologij v njeno poslovanje z namenom njenega izboljšanja;
- **digitalno poslovanje** pomeni zmožnost organizacije, da poveže digitalne tehnologije s svojimi digitalnimi procesi, digitalno kulturo in digitalnimi kompetencami v drugačen način poslovanja;
- **javne storitve** so storitve, ki jih država izvaja v javnem interesu za vse svoje uporabnike;
- **javni uslužbenci** so osebe, ki so zaposlene v javnem sektorju;
- **kršitev varnosti** osebnih podatkov pomeni kršitev varnosti, ki povzroči nenamerno ali nezakonito uničenje, izgubo, spremembo, nepooblaščenno razkritje osebnih podatkov ali dostop do osebnih podatkov, ki so poslani, shranjeni ali kako drugače obdelani;
- **mobilna identiteta smsPASS** je način prijave v SI-PASS, ki na podlagi enkratnega gesla, poslanega s kratkim sporočilom SMS, omogoča elektronsko podpisovanje dokumentov in zanesljivo identifikacijo uporabnika pri uporabi e-storitev;
- **obdelava** pomeni vsako dejanje ali niz dejanj, ki se izvajajo v zvezi z osebnimi podatki ali nizi osebnih podatkov z avtomatiziranimi sredstvi ali brez njih, kot je zbiranje, evidentiranje, urejanje, strukturiranje, shranjevanje, prilagajanje ali spreminjanje, priklic, vpogled, uporaba, razkritje s posredovanjem, razširjanje ali drugačno omogočanje dostopa, prilagajanje ali kombiniranje, omejevanje, izbris ali uničenje;
- **obdelovalec** pomeni fizično ali pravno osebo, javni organ, agencijo ali drugo telo, ki obdeluje osebne podatke v imenu upravljavca;
- **obveznost** je obveznost izpolnjevanja obligatornih zahtev, ki jih zakonodaja nalaga posameznim subjektom (poslovni subjekti, prebivalci, javna uprava). V nadaljevanju so opredeljene tipične informacijske obveznosti za administrativne stroške, in sicer:
 - **vodenje evidenc** (npr. zbirke podatkov, knjigovodske knjige ipd.);
 - **prijava, najava aktivnosti** (npr. najava prevoza nevarnih odpadkov ipd.);
 - **pošiljanje poročil** (npr. davčni obračun, razne napovedi ipd.);
 - **označevanje informacij za tretje osebe** (npr. sestava izdelka ipd.);
 - **posredovanje informacij za tretje osebe** (npr. dokumentacija za pridobivanje certifikata ipd.);
 - **zahtevek za posamezno aktivnost, oprostitev, povračilo** (npr. zahtevek za gradbeno dovoljenje, zahtevek za znižanje plačila okoljske takse zaradi ustrezne investicije, zahtevki za priznanje izobraževanja ipd.);
 - **splošni zahtevki za določene aktivnosti ali oprostitve** (npr. zahtevek za okoljsko dovoljenje, vlaganje prošenj za pridobivanje štipendij, socialnih transferov ipd.);
 - **registracija** (npr. v davčni register, v register podjetij ipd.);
 - **certifikacija izdelkov, procesov** ipd.;
 - **nadzor** (npr. kontrola delovnih pogojev ipd.);
 - **inšpekcijski nadzor** (npr. predpis predvideva inšpekcijski nadzor, kot je davčna, delovna inšpekcija in druge, hranjenje evidenc za potrebe kontrole in inšpekcij v davčnih postopkih ipd.);
 - **prošnja za subvencije, garancije;**
 - **usposabljanje, izobraževanje** (npr. delavcev s procesom delovanja, delovno opremo ipd.);
 - **drugo** (opisno opišite obveznost);
- **osebni podatki** so katera koli informacija v zvezi z določenim ali določljivim posameznikom (v nadaljnjem besedilu: posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki); določljivi posameznik

je tisti, ki ga je mogoče neposredno ali posredno določiti, zlasti z navedbo identifikatorja, kot so ime, identifikacijska številka, podatki o lokaciji, spletni identifikator, ali z navedbo enega ali več dejavnikov, ki so značilni za fizično, fiziološko, genetsko, duševno, gospodarsko, kulturno ali družbeno identiteto tega posameznika;

- **podatki o zdravstvenem stanju** so osebni podatki, ki se nanašajo na telesno ali duševno zdravje posameznika, vključno z zagotavljanjem zdravstvenih storitev, in razkrivajo informacije o njegovem zdravstvenem stanju;
- **podjetje** pomeni fizično ali pravno osebo, ki opravlja gospodarsko dejavnost, ne glede na njeno pravno obliko, vključno s partnerstvi ali združenji, ki redno opravljajo gospodarsko dejavnost;
- **pošiljanje osebnih podatkov** – pri pošiljanju osebnih podatkov gre za razmerje med (enim) upravljavcem in (enim) uporabnikom podatkov;
- **povezovanje zbirk osebnih podatkov** – pri ožji definiciji povezovanja gre za integracijo podatkov, ki upošteva cilje odprave neskladja virov, ažurnosti, točnosti, popolnosti in zanesljivosti zbranih podatkov predvsem z uveljavljanjem načela hrambe in ažuriranja na enem mestu ter uporabe ažuriranih podatkov na več mestih. Zbirke osebnih podatkov so po ožji definiciji povezane tako, da se sprememba določenega podatka odrazi v vseh povezanih zbirkah, bodisi samodejno oziroma v realnem času (načelo »push«) bodisi na zahtevo povezane zbirke (načelo »pull«);
- **prebivalci** so osebe, ki prebivajo na določenem ozemlju, območju, npr. na območju Republike Slovenije;
- **predstavnik** pomeni fizično ali pravno osebo z ustanovitvijo v Uniji, ki jo pisno imenuje upravljavec ali obdelovalec v skladu s 27. členom Splošne uredbe o varstvu podatkov, ki predstavlja upravljavca ali obdelovalca v zvezi z njegovimi obveznostmi;
- **privolitev posameznika**, na katerega se nanašajo osebni podatki, pomeni vsako prostovoljno, izrecno, informirano in nedvoumno izjavo volje posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, s katero z izjavo ali jasnim pritrdilnim dejanjem izrazi soglasje z obdelavo osebnih podatkov, ki se nanašajo nanj;
- **pseudonimizacija** pomeni obdelavo osebnih podatkov na tak način, da osebnih podatkov brez dodatnih informacij ni več mogoče pripisati določenemu posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki, če se take dodatne informacije hranijo ločeno ter zanje veljajo tehnični in organizacijski ukrepi za zagotavljanje, da se osebni podatki ne pripišejo določenemu ali določljivemu posamezniku;
- **SI-PASS** je enotna točka za preverjanje identitete različnih uporabnikov (državljanov, poslovnih subjektov, javnih uslužbencev) ter elektronsko podpisovanje vlog in drugih dokumentov. SI-PASS se praviloma uporablja v okviru opravljanja posameznih elektronskih storitev (npr. e-Uprava);
- **uporabnik** pomeni fizično ali pravno osebo, javni organ, agencijo ali drugo telo, ki so mu bili osebni podatki razkriti, ne glede na to, ali je tretja oseba ali ne. Vendar pa se javni organi, ki lahko prejmejo osebne podatke v okviru posamezne poizvedbe v skladu s pravom Unije ali pravom države članice, ne štejejo za uporabnike; obdelava teh podatkov pri teh javnih organih poteka v skladu z veljavnimi pravili o varstvu podatkov glede na namene obdelave;
- **uporabniki digitalnih javnih storitev** so vsi, ki uporabljajo digitalne storitve države, kot so državljani, podjetja, občine, državna in javna uprava itd.;
- **uporabniška izkušnja** je način, kako uporabnik dojema in doživlja uporabo nekega izdelek, sistema in storitve;
- **upravljavec** pomeni fizično ali pravno osebo, javni organ, agencijo ali drugo telo, ki samo ali skupaj z drugimi določa namene in sredstva obdelave; kadar namene in sredstva obdelave določa pravo Unije ali pravo države članice, se lahko upravljavec ali posebna merila za njegovo imenovanje določijo s pravom Unije ali pravom države članice;
- **ustrezen in utemeljen ugovor** pomeni ugovor osnutku odločitve glede tega, ali je bila Splošna uredba o varstvu podatkov kršena, oziroma glede tega, ali je predvideno ukrepanje v zvezi z upravljavcem ali obdelovalcem v skladu s Splošno uredbo o varstvu podatkov, kar jasno navede pomen tveganja, ki ga pomeni osnutek odločitve, kar zadeva temeljne pravice in svoboščine posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, in – kjer je to ustrezno – prosti pretok osebnih podatkov v Uniji;
- **vpogled v podatke v zbirki osebnih podatkov ali dostop do njih** – pri vpogledu v podatke v zbirki osebnih podatkov ali dostopu do njih, ne da bi tako pridobljene podatke neposredno in brez dodatnih posegov vključili v drugo zbirko, gre samo za posredovanje osebnih podatkov in ne za povezanost zbirk osebnih podatkov;
- **zbirka** pomeni vsak strukturirani niz osebnih podatkov, ki so dostopni v skladu s posebnimi merili, niz pa je lahko centraliziran, decentraliziran ali razpršen na funkcionalni ali geografski podlagi;

- **življenjski dogodek** je dogodek, ki ga podpira paket javnih storitev na določeno temo, ki so med seboj povezane z vidika državljana ali podjetnika in pri njih običajno sodeluje več javnih institucij.

Ocena učinkov na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij

Na različnih področjih ocenjujemo učinke na poslovanje, pravno varnost, MSP, konkurenčnost, RRI, digitalizacijo, lastninske pravice, pravice intelektualne lastnine, potrošnike, regije itd. Analizirani predpis lahko vključuje izvajanje nove politike ali pa njeno spremembo. Ocene učinkov na gospodarstvo običajno merijo ali ocenjujejo spremembo gospodarske aktivnosti med vsaj dvema alternativama, pri čemer ena predvideva, da se gospodarski dogodek zgodi, drugi pa, da se ne zgodi. Mogoče in priporočljivo pa je pripraviti več možnih alternativ in izbrati najugodnejšo. To je mogoče doseči pred dogodkom ali po njem (*ex ante* ali *ex post*).

Ocene učinkov na področju gospodarstva zajemajo:

- učinke na poslovanje (način poslovanja, obseg poslovanja in stroški poslovanja) in ugodno poslovno okolje,
- učinke na pravno varnost subjektov pri gospodarskem poslovanju,
- učinke na mala in srednje velika podjetja,
- učinke na omejevanje konkurenčnosti v dobavni verigi,
- učinke na zmanjšanje spodbud dobaviteljem za učinkovito konkurenčnost,
- učinke na omejevanje dostopa na trg dobaviteljem,
- učinke na znanstvenoraziskovalno dejavnost,
- učinke na inovacijsko dejavnost,
- učinke na digitalizacijo poslovanja,
- učinke na zaposlene v podjetju,
- učinke na lastninske pravice,
- učinke na potrošnike (zaščita potrošnika, razpoložljivost in dostopnost blaga/storitev ter cena in kakovost proizvodov/storitev),
- učinke na posebne regije ali sektorje,
- učinke na makroekonomsko okolje,
- učinke na mednarodne ekonomske odnose,
- učinke na družbeno odgovornost podjetij,
- učinke na pospeševanje zelenega in digitalnega prehoda.

Preglednica 3: Ocena učinkov na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
<p>10. Ali ima predpis učinek na fizične in pravne osebe, ki opravljajo dejavnost? DA / NE</p>	<p>10.1. Kakšen učinek ima predpis na način in organizacijo dela v podjetju? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Predpis ima lahko neposredni ali posredni učinek na način in organizacijo dela v podjetju, ki izhajata iz potreb po novih tehnologijah, povečanju ali zmanjšanju števila zaposlenih, novih profilih zaposlenih, zunanjih strokovnih sodelavcih oziroma povzročata navedene potrebe.</p>
	<p>10.2. Kakšen učinek ima predpis na obseg poslovanja? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Predpis ima lahko neposredni ali posredni učinek na obseg poslovanja podjetja glede na razpoložljivost surovin, strojev, prostorov, dela, investicijskega cikla, dostopnost financiranja, potrebe na trgu, možnosti trženja, povečanje/zmanjšanje administrativnih bremen, omejitve/prenehanje/nove pogoje za opravljanje dejavnosti.</p>
	<p>10.3. Kakšen učinek ima predpis na stroške poslovanja? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Predpis ima lahko neposredni ali posredni učinek na stroške poslovanja, ki so posledica spremenjenega načina in organizacije poslovanja, spremenjenega obsega poslovanja ali drugih dodatnih vzrokov, ki vplivajo na stroške poslovanja.</p>
	<p>10.4. Kakšen učinek ima predpis na pravno varnost? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Predpis ima lahko neposredni ali posredni učinek na varnost gospodarskega poslovanja z vidika varnosti pogodbenih in drugih poslovnih odnosov in praks. Delovanje vseh državnih organov ter institucij pa mora biti neodvisno, hitro, pregledno in učinkovito, tako pristojnih inšpekcijskih služb, nadzornih organov kot tudi policije, tožilstva in sodstva.</p> <p>Primer:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zakon o gospodarskih družbah – povečanje obsega prekrškov in nadzora – Zakon o potrošniških kreditih – povečanje/učinkovitost nadzora nad gospodarskimi subjekti, ki so dajalci kreditov potrošnikom, niso pa finančne ustanove <p>Pretehtati je treba, ali predpis ustvarja ali zapolnjuje morebitno pravno praznino, kadar se podjetja sprašujejo, kako ravnati.</p>
	<p>10.5. Kakšen učinek ima predpis na število podjetij in njihovo velikost (mikro, mala, srednja)? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Predpis ima neposredne ali posredne, lahko kratkoročne, srednjeročne ali dolgoročne učinke na število in strukturo podjetij, njihovo kapitalsko strukturo, v smislu sistemsko ali ciljno usmerjenih ukrepov (spodbud ali omejitev).</p> <p>Primeri pozitivnih posledic za MSP:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izboljšana pravna varnost, – zmanjšanje nelegalne konkurence, – izboljšana energetska učinkovitost, – boljši delovni pogoji (večja produktivnost), – boljše naložbe v kadrovske vire.

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
		<p>Primeri negativnih posledic za MSP:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stroški prilagoditve predpisom, – stroški, povezani s pravno varnostjo, – stroški postopkov prijav na razpise (EU, mednarodni razpisi).
	<p>10.6. Kakšen učinek ima predpis na spodbujanje podjetniške dejavnosti za domače ter tuje fizične in pravne osebe? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pozitivni učinek Predpis omogoča oziroma olajšuje ustanavljanje novih podjetij in delovnih mest.</p> <p>Negativni učinek:</p> <ul style="list-style-type: none"> – predpis onemogoča ali otežuje ustanavljanje novih podjetij, – predpis lahko pomeni oviro za ustanavljanje podjetij fizičnih in pravnih oseb iz drugih držav EU (potrebna notifikacija), – predpis povzroča zapiranje podjetij in dodatna odpuščanja. <p>V okviru direktive o storitvah (2006/123/ES) je treba državljanom in podjetjem iz drugih članic EU omogočiti nediskriminatorno ustanavljanje podjetij s čim manj administrativnimi omejitvami ter jim zagotoviti razpoložljivost informacij in postopkov v tujem jeziku. Države članice morajo tudi preveriti, ali njihov pravni sistem pogojuje začetek opravljanja storitvene dejavnosti v povezavi z določenimi zahtevami. V tem primeru je treba te zahteve notificirati (15. člen).</p> <p>Pri tem je treba pomisliti tudi na širši javni interes, ki se s predpisom uveljavlja. Tudi če gre za negativni učinek na področju gospodarstva, gre lahko za pozitivni učinek za širšo družbo. Npr. zapirajo se podjetja, ki so škodljiva za okolje.</p>
	<p>10.7. Kakšen učinek ima predpis na kapitalno strukturo MSP (bilanca stanja, sredstva)? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Predpis ima neposredne ali posredne, lahko kratkoročne, srednjeročne ali dolgoročne učinke na kapitalno strukturo MSP.</p>
	<p>10.8. Kakšen učinek ima predpis na pomen različnih skupin malih in srednjih podjetij v panogah? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pozitivni učinek Predpis omogoča poslovanje različnih skupine malih in srednjih podjetij v panogi ali spodbuja k njihovem poslovanju.</p> <p>Negativni učinek Predpis zavira ali omejuje poslovanje različnih skupin malih in srednjih podjetij v panogi.</p>
	<p>10.9. Kakšen učinek ima predpis na povezanost z drugimi panogami, kakšen učinek ima v zvezi mogočimi vplivi na podizvajalce?</p>	<p>Pozitivni učinek Predpis omogoča povezovanje z različnimi panogami.</p> <p>Negativni učinek</p>

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Predpis zavira ali omejuje povezovanje z drugimi panogami.
	10.10. Kakšen učinek ima predpis na pravice in obveznosti delodajalcev oziroma zaposlenih oziroma na položaj zaposlenih? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Upoštevati npr.: – razmere za delo, – možnosti za usposabljanje, – možnost napredovanja, – vpliv na odpuščanja delavcev.
	10.11. Kakšen učinek ima predpis na standarde proizvodov (na način, da se omogoči prednost za določene subjekte v dobavni verigi)? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Primer: Predpis lahko uvede obvezno uporabo določenega standarda, kot velja z Uredbo 305/2011/EU in tehničnimi smernicami s področja graditve.
	10.12. Kakšen učinek ima predpis na dobavo ali storitev nekaterih dobaviteljev? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Z uvajanjem ali odpravljanjem licenc, dovoljenj, avtorizacij; z zagotavljanjem ali ukinjanjem izključnih pravic; ustvarja ali ukinja geografske ovire. Primer: Zakon o nepremičninskem posredovanju določa vpis v imenik nepremičninskih posrednikov – pristojno ministrstvo izda posamezniku licenco za opravljanje poslov posredovanja v prometu z nepremičninami in ga vpiše v imenik.
	10.13. Kakšen učinek ima predpis na dostop na trg dobaviteljev? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Primer: Predpis povečuje stroške vstopa dobavitelja na trg.
	10.14. Kakšen učinek ima predpis na konkurenčnost dobaviteljev? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Pozitivni učinek Predpis spodbuja konkurenčnost dobaviteljev (prosti trg). Negativni učinek Predpis zavira ali omejuje konkurenčnost dobaviteljev.
	10.15. Kakšen učinek ima predpis na spodbude dobaviteljem za učinkovito konkurenčnost? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Pozitivni učinek Predpis omogoča različne spodbude (npr. subvencije) dobaviteljem za krepitev učinkovite konkurenčnosti. Negativni učinek Predpis zavira ali omejuje spodbude (npr. subvencije) dobaviteljem za krepitev učinkovite konkurenčnosti.
	10.16. Kakšen učinek ima predpis na raziskave in razvoj?	Primer:

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Davčne spodbude v raziskave in razvoj, spodbujanje zasebnih naložb v RR za povečanje konkurenčnosti, državne pomoči za RR. Davčna zakonodaja – olajšave za naložbe, olajšave za vlaganja v zeleni in digitalni prehod. Premisliti: <ul style="list-style-type: none"> – Kakšen učinek ima predpis na sodelovanje (npr. kroženje podatkov, rezultatov raziskav) med javnimi in zasebnimi raziskavami? – Kakšen učinek ima predpis na vzpostavitev, dostopnost in delovanje raziskovalne infrastrukture?
	10.17. Kakšen učinek ima predpis na premoženjske pravice, kot so lastninska pravica, pravice iz intelektualne lastnine? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Učinek se ugotavlja tako, da se presoja vpliv predpisa na povečanje/zmanjšanje patentnih prijav ter znamk oziroma modelov, geografskih označb blaga, topografije polprevodniških vezij, ali vpliv predpisa na število sklenjenih pogodb med uporabniki in kolektivnimi organizacijami za upravljanje avtorske in sorodnih pravic. Predpis lahko spodbuja/zavira/nima učinka (na): <ul style="list-style-type: none"> – pridobivanje pravic intelektualne lastnine (patent, znamka, model, geografska označba blaga, topografija polprevodniških vezij, avtorska pravica in sorodne pravice), – razvoj intelektualne lastnine (patent, znamka, model, geografska označba blaga, topografija polprevodniških vezij, avtorska pravica in sorodne pravice), – spremembe narave pravic (širjenje, omejevanje), – spremembe postopkov pridobitve pravic intelektualne lastnine, – varstvo pravic intelektualne lastnine.
	10.18. Kakšen učinek ima predpis na spodbujanje digitalizacije v poslovne procese? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Predpis spodbuja/zavira uvajanje digitalizacije v poslovne procese/nima učinka na uvajanje digitalizacije v poslovne procese, kar pomeni: <ul style="list-style-type: none"> – uvajanje naložb v digitalno preobrazbo, – usposabljanja zaposlenih za digitalizacijo, – uvajanje novih poslovnih modelov, – uvajanje novih tehnologij (umetna inteligenca, tehnologija veriženja blokov, internet stvari, velepodatki itd.). Predpis spodbuja/zavira izvedbo digitalne preobrazbe/nima učinka na izvedbo digitalne preobrazbe, kar vključuje: <ul style="list-style-type: none"> – nakup opredmetenih osnovnih sredstev (nakup strojne opreme) in nakup neopredmetenih osnovnih sredstev (nakup programske opreme) ter s tem povezane stroške usposabljanja in svetovanja ter druge stroške izvedbe digitalne preobrazbe (programiranje, stroški najema računalniške strojne in programske opreme, kibernetska varnost) in – zaposlene na področju digitalne preobrazbe.

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	10.19. Kakšen učinek ima predpis na izvajanje digitalizacije? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Predpis spodbuja/zavira izvedbo digitalne preobrazbe/nima učinka na izvedbo digitalne preobrazbe, kar vključuje: – nakup opredmetenih osnovnih sredstev (nakup strojne opreme) in nakup neopredmetenih osnovnih sredstev (nakup programske opreme) ter s tem povezane stroške usposabljanja in svetovanja ter druge stroške izvedbe digitalne preobrazbe (programiranje, stroški najema računalniške strojne in programske opreme, kibernetika varnost) in – zaposlene na področju digitalne preobrazbe.
	10.20. Kakšen učinek ima predpis na čezmejno opravljanje storitev? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Presoditi je treba, ali se z izvajanjem predpisa morda vpliva na čezmejno opravljanje storitev, kar vodi v nujnost notifikacije predpisa v skladu z Direktivo o storitvah na notranjem trgu 2006/123/ES (DSNT) pri EK.
11. Ali ima predpis učinek na potrošnike oziroma gospodinjstva? DA / NE	11.1. Kakšen učinek ima predpis na cene blaga/storitev za potrošnike oziroma gospodinjstva? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Pozitivni učinek Predpis omogoča znižanje cen blaga ali storitev, kar povečuje kupno moč potrošnikov oziroma gospodinjstev. Negativni učinek Predpis omogoča dvig cen blaga ali storitev, kar zmanjšuje kupno moč potrošnikov oziroma gospodinjstev.
	11.2. Kakšen učinek ima predpis na kakovost in razpoložljivost blaga/storitev ter na izbiro potrošnikov oziroma gospodinjstev? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Predpis ima lahko pozitivni ali negativni učinek. Preveriti je treba, ali predpis omejuje dostop na trg, torej ali povečuje/zmanjšuje konkurenco. Preveriti je treba, ali predpis zagotavlja dostopnost dobrin, storitev in proizvodov za osebe, pri katerih so (z odločbo pristojnega organa) ugotovljene trajne posledice telesne ali duševne okvare ali bolezni.
12. Ali ima predpis učinek na makroekonomijo kot npr. inflacija, gospodarska rast, javno-finančni prihodki, zadolžitev ali širše (mednarodno)? DA / NE	12.1. Kakšen učinek ima predpis na posamezne sektorje in v kakšnem obsegu? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Predpis ima lahko neposredne ali posredne učinke na delež/obseg/pomen/sestavo zaposlenih v posameznem sektorju. – učinek na različne vrste panog, industrije, različne vrste storitev – učinek v smislu ustvarjenih ali izgubljenih delovnih mest, na demografsko in izobrazbeno sestavo in po vseh drugih kazalnikih regionalnega razvoja – učinek na konkurenčnost sektorjev
	12.2. Kakšen učinek ima predpis na posamezne regije in v kakšnem obsegu? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	– Kakšen učinek ima predpis na regionalno specifičnost/razvojne specializacije posamezne regije? – Kakšen učinek ima predpis na razvoj regij in sodelovanje med regijami? – Kakšen učinek ima predpis na sodelovanje regij in skladnost različnih regij s čezmejnimi regijami ter na razvojno dohitevanje evropskih regij? – Kakšen učinek ima predpis na konkurenčnost regij?

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
		<p>– Kakšen učinek ima predpis na dvig kakovosti življenja v vseh regijah z uravnoveženim gospodarskim, družbenim in okoljskim razvojem, ki temelji na načelih trajnosti?</p> <p>Ocena regionalnih učinkov mora temeljiti na razvojnih regijah (NUTS 3), upravnih regijah (občinah in okrožjih), če je mogoče, pa tudi na drugih klasifikacijah geografskih ali funkcionalnih območij (npr. mesto, podeželje, oddaljeno obrobno območje, podeželsko središče in obalno območje).</p> <p>Gre za učinke, ki se na ravni regije spremljajo na področjih, kot so: delo, dohodek, zdravje, izobrazba, socialna izključenost, okolje, prostor, dostopnost, kultura, upravljanje, varnost – in imajo lahko vpliv na kakovost življenja v regiji in na uravnoveženost gospodarskega, družbenega in okoljskega razvoja v vseh regijah, na zmanjševanje/povečevanje razvojnih razlik med regijami v Sloveniji in Evropi ter na uresničevanje razvojnih zmogljivosti regije.</p> <p>Predpis ima lahko neposredne ali posredne učinke na razvoj regije v smislu vseh kazalnikov razvitosti regije v večjem ali manjšem obsegu.</p> <p>Primeri učinkov v smislu kakovosti življenja v regiji:</p> <p>– predpis vpliva na demografsko strukturo v regiji, na ohranitev poseljenosti, na stopnjo delovne aktivnosti, na stopnjo tveganja socialne izključenosti, na regijski kazalnik pričakovano trajanje življenja ob rojstvu, varnost, podnebje.</p> <p>Primeri učinkov v smislu zelenega, ustvarjalnega in pametnega gospodarskega razvoja regij ter razvojno dohitevanje evropskih regij:</p> <p>– predpis vpliva na dvig produktivnosti v regiji, na prehod v krožno gospodarstvo, na emisijsko produktivnost regije, razvoj socialnega podjetništva.</p>
	<p>12.3. Kakšen učinek ima predpis na morebitno spremembo glavne dejavnosti poslovnih subjektov? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Gre za učinek, ko podjetja zaradi predpisa spreminjajo glavno dejavnost, registrirano v Poslovnem registru Slovenije (PRS).</p> <p>Primer so predpisi, ki črpanje sredstev (na primer subvencije, državne pomoči, kot sta bila turistični bon in bon 21) vežejo na glavno dejavnost poslovnih subjektov, ki je registrirana v PRS. Predpisi, ki so namenjeni ohranjanju neke dejavnosti, ne bi smeli biti vezani na glavno dejavnost v PRS, saj gre lahko za neko sekundarno dejavnost in s tem za eno od registriranih dejavnosti v PRS. V primeru, ko je predpis vezan samo na glavno dejavnost, morajo poslovni subjekti spreminjati glavno dejavnost v PRS. Nekatere pravno-organizacijske oblike imajo glavno dejavnost določeno tudi v svojih statutih in morajo v tem</p>

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
		primeru najprej spremeniti statut, kar ni le časovno zamudno, ampak povzroča tudi dodatne stroške in dodatno administrativno breme.
	12.4. Kakšen učinek ima predpis na gospodarsko rast v Sloveniji? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Predpis lahko pozitivno ali negativno vpliva na gospodarsko rast. Štirje ključni dejavniki gospodarske rasti: – človeški viri (ponudba dela, izobrazba, disciplina in motiviranost zaposlenih), – naravni viri (zemlja, minerali, goriva in kakovost okolja), – kapital (stroji, tovarne in infrastruktura), – tehnologija (znanost, inženirstvo, menedžment in podjetništvo).
	12.5. Kakšen učinek ima predpis na zaposlenost in trg dela v Sloveniji? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Predpis lahko pozitivno ali negativno vpliva na zaposlenost. Npr.: povišanje/znižanje brezposelnosti (na splošno – ali izstopa kak sektor). Na stopnjo zaposlenosti prebivalstva vplivajo na eni strani dejavniki glede ponudbe na trgu dela (npr. vključenost mladine v redno šolanje in sistem upokojevanja zmanjšujeta razpoložljivi delovni kontingent), na drugi strani pa dejavniki glede povpraševanja na trgu dela, tj. zaposlitvene možnosti, ki so odvisne predvsem od faze gospodarskega cikla, investicij ter razmerja med ceno dela in ceno kapitala.
	12.6. Kakšen učinek ima predpis na inflacijske pojave v Sloveniji? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Primer: Naraščajoče plače lahko povzročijo inflacijo stroškov.
	12.7. Kakšen učinek ima predpis na izboljšanje pogojev za naložbe? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Predpis lahko pozitivno ali negativno vpliva na pogoje za naložbe. Pogoji: zagotavljanje infrastrukture, človeških in drugih virov; dodatne spodbude, davčne spodbude in drugo.
	12.8. Kakšen učinek ima predpis na pravilno delovanje trga? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Predpis lahko pozitivno ali negativno vpliva na pogoje za pravilno delovanje trga.
	12.9. Kakšen učinek ima predpis na trgovinsko politiko EU in njene mednarodne obveze? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Predpis ima lahko pozitivni ali negativni učinek na trgovinsko politiko EU. Primer: Na zunanjo politiko in razvojno politiko Republike Slovenije (nudenje pomoči državam v razvoju, nerazvitim in srednje razvitim državam); na odnose z drugimi državami, s katerimi ima EU sklenjene trgovinske sporazume. Tržni delež, cene surovin, tržne kvote, trgovinski pogoji, carine.

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	12.10. Kakšen učinek ima predpis na mednarodno konkurenčnost države? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	OECD opredeljuje mednarodno konkurenčnost nacionalnega gospodarstva kot sposobnost doseganja dolgoročne gospodarske rasti ter doseganja ekonomske in izvozne strukture, ki se fleksibilno odziva na spremembe v povpraševanju na svetovnem trgu.
	12.11. Kakšen učinek ima predpis na izpolnjevanje mednarodnih zavez države oziroma na mednarodne odnose države? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Pozitivni učinek Predpis omogoča izpolnjevanje mednarodnih zavez. Negativni učinek Predpis zavira ali omejuje izpolnjevanje mednarodnih zavez.
13. Ali predpis omejuje dostop do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje? DA / NE	13.1. Kakšen učinek ima predpis na morebitno diskriminacijo na podlagi državljanstva ali prebivališča? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Premisliti: – ali je zakon ali drug predpis, ki omejuje dostop do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje, neposredno ali posredno diskriminatoren na podlagi državljanstva ali prebivališča.
	13.2. Kakšen učinek ima predpis na utemeljitev cilja javnega interesa, ki naj bi se izvajal dosledno in sistematično? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Premisliti: – ali je zakon ali drug predpis, ki omejuje dostop do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje, utemeljen s cilji javnega interesa. Upošteva se zlasti, ali so zakoni ali drugi predpisi objektivno utemeljeni na podlagi javnega reda, javne varnosti, javnega zdravja ali pomembnih razlogov v javnem interesu, kot so ohranjanje finančnega ravnovesja sistemov socialne varnosti, varstvo potrošnikov, varstvo prejemnikov storitev in varstvo delavcev, zaščita poštenega sodnega sistema, zagotavljanje poštenih poslovnih transakcij, boj proti goljufijam, preprečevanje davčnih utaj in izogibanja davkom ter zagotavljanje učinkovitosti fiskalnega nadzora, prometna varnost, varstvo okolja in mestnega okolja, zdravje živali, intelektualna lastnina; varstvo in ohranjanje nacionalne zgodovinske in umetnostne dediščine; uresničevanje ciljev socialne politike in uresničevanje ciljev kulturne politike; – ali se cilj splošnega interesa izvaja dosledno in sistematično: ali se resnično zagotavlja dosledno in sistematično uresničevanje zastavljenega cilja ter se torej ugotovljena tveganja odpravljajo podobno kot pri primerljivih dejavnostih.
	13.3. Kakšen učinek ima predpis na primernost za zagotovitev uresničitve zastavljenega cilja in na preseganje tistega, kar je potrebno za uresničenje navedenega cilja? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Premisliti: – ali je zakon ali drug predpis, ki omejuje dostop do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje, primeren za zagotovitev uresničitve zastavljenega cilja in ali ne presega tistega, kar je potrebno za uresničenje navedenega cilja;

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
		<ul style="list-style-type: none"> – ali veljavna posebna ali splošna pravila, kot so tista, vsebovana v pravu o varnosti proizvodov ali varstvu potrošnikov, ne zadoščajo za doseg zastavljenega cilja.
	<p>13.4. Kakšen učinek ima predpis na posebna tveganja, ki se bodo z ukrepi zmanjšala, oziroma na koristi, ki se bodo z ukrepi povečale? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Premisliti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – katera posebna tveganja se bodo z vašimi ukrepi zmanjšala; – katere posebne koristi se bodo z vašimi ukrepi povečale; – kako vaši ukrepi delujejo na zmanjšanje tveganja oziroma povečanje koristi. Upošteva se narava tveganj, povezanih z zastavljenimi cilji javnega interesa, zlasti tveganj za prejemnike storitev, vključno s potrošniki, za strokovnjake ali za tretje osebe; – če je mogoče, navedite informacije, ki ste jih zbrali v zvezi s konkretnimi učinki ukrepa/-ov; – kakšen je učinek na prosti pretok oseb in storitev v EU, na izbiro potrošnikov in na kakovost ponujenih storitev.
	<p>13.5. Kakšen učinek ima predpis na upravičenost, da lahko, glede na stopnjo zahtevnosti ali naravo dejavnosti, ki sta rezervirani za določeni poklic, te dejavnosti opravljajo izključno strokovnjaki z določeno poklicno kvalifikacijo? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pojasniti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – v kolikšni meri stopnja zahtevnosti ali narava dejavnosti nekega poklica upravičujeta, da te dejavnosti lahko opravljajo izključno strokovnjaki z določeno poklicno kvalifikacijo; – kakšna je povezava med obsegom dejavnosti, ki jih zajema poklic ali so zanj rezervirane, in zahtevano poklicno kvalifikacijo; – kakšna je povezava med zahtevnostjo zadevnih nalog in potrebo po tem, da imajo tisti, ki jih izvajajo, zahtevane posebne poklicne kvalifikacije, zlasti kar zadeva raven, naravo in trajanje zahtevanega usposabljanja ali izkušenj; – kakšna je možnost pridobitve poklicne kvalifikacije na druge načine; – ali se dejavnosti, rezervirane za nekatere poklice, lahko opravljajo ali ne smejo opravljati v okviru drugih poklicev in zakaj; – kakšna je stopnja avtonomnosti pri opravljanju reguliranega poklica ter učinek organizacijskih in nadzornih ureditev na doseganje zastavljenega cilja, zlasti kadar se dejavnosti, povezane z reguliranim poklicem, izvajajo pod nadzorom in odgovornostjo ustrezno kvalificiranega strokovnjaka.
	<p>13.6. Kakšen učinek ima predpis na skupek vseh ukrepov glede poklicnih dejavnosti? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Premisliti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kjer ste navedli več ukrepov, ali ste pregledali kumulativni učinek vseh teh ukrepov na poklicne dejavnosti. Če ne, zakaj ne; – kakšen je učinek novih ali spremenjenih zakonov ali drugih predpisov, kadar se uporabljajo skupaj z drugimi zakoni ali drugimi predpisi, ki omejujejo dostop do poklica ali njegovo opravljanje, zlasti pa, kako novi ali

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
		spremenjeni zakoni ali drugi predpisi skupaj z drugimi zahtevami prispevajo k uresničitvi istega cilja javnega interesa oziroma ali so potrebni za uresničitev tega cilja.
	13.7. Kakšen učinek bi imel predpis ob uporabi alternativ za doseg enakovrednih ciljev? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Premisliti: – ali ste razmišljali o uporabi drugih alternativ za doseg svojih ciljev; – ali obstaja možnost, da se za uresničitev cilja v javnem interesu uporabijo tudi druge alternative.
14. Ali ima predpis učinek na razvoj inovacij? DA / NE	14.1. Kakšen učinek ima predpis na razvoj novih storitev in izdelkov? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Predpis spodbuja razvoj novih storitev, ki odjemalcu koristijo tako, da lahko povzročajo želene spremembe pri samem odjemalcu, na izdelkih, ki jih ima, in na neotopljivih sredstvih. S predpisom se ne omejuje razvijanje novih izdelkov, storitev ali procesov, ampak se njihov razvoj še dodatno spodbuja.
	14.2. Kakšen učinek ima predpis na eksperimentiranje oziroma pilotiranje? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Predpis omogoča in spodbuja nadaljnje raziskovanje, eksperimentiranje ali pilotne projekte v smeri razvoja novih storitev ali izdelkov.
	14.3. Kakšen učinek ima predpis na uporabo inovativnih rešitev na trgu? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Predpis spodbuja uporabo inovacijskih rešitev na trgu za nadaljnjo uporabo.
15. Ali ima predpis učinek na zagotavljanje enakih pogojev tako za javne kot za zasebne inovacije? DA / NE	15.1. Kakšen učinek ima predpis na sodelovanje (npr. kroženje podatkov, rezultatov raziskav) med javnimi in zasebnimi raziskavami? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	S predpisom se lahko spodbuja vzajemno sodelovanje med javnim in zasebnim sektorjem z namenom izmenjave podatkov, analiz, raziskav, ki spodbujajo k nadaljnjemu razvoju.
	15.2. Kakšen učinek ima predpis na uvedbo novih načinov delovanja v javnem sektorju? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Predpis spodbuja razvoj in uvedbo novih načinov delovanja javnega sektorja, na primer način dela v smeri poenostavitve procesov dela, ki omogočajo hitrejše in učinkovitejše delo za doseganje ciljev.
	15.3. Kakšen učinek ima predpis na uvedbo novih načinov delovanja v zasebnem sektorju? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Predpis spodbuja razvoj in uvedbo novih načinov delovanja zasebnega sektorja, na primer način dela v smeri poenostavitve procesov dela, ki omogočajo hitrejše in učinkovitejše delo za doseganje ciljev.

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	15.4. Kakšen učinek ima predpis na vzpostavitev, dostopnost in delovanje raziskovalne infrastrukture? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	S predpisom se omogoča izboljšani dostop do opreme za opravljanje znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki je podlaga za raziskovalno delo v okviru različnih programov, raziskovalnih in razvojnih projektov.
16. Ali ima predpis učinek na uresničevanje/izvajanje določb ZIntPK o dolžnem izogibanju nasprotja interesov? DA / NE	16.1. Kakšen učinek ima predpis na sodelovanje oseb, ki bi s posameznimi rešitvami predpisa uveljavljale zasebne interese? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Osredotočiti se je treba na cilj, ki se želi doseči s predpisom, in premisliti, ali je mogoče, da bi cilj nekemu omogočil neupravičeno zasebno korist (npr. neka določba bi lahko bila pisana na kožo točno določenim upravičencem in hkrati ne bi bila strokovno utemeljena; pravne določbe predpisa niso dovolj določne, kar omogoča arbitrarno odločanje v korist konkretne osebe). Primer: <ul style="list-style-type: none"> – vsi zaposleni, ki so sodelovali pri pripravi predpisa, so bili opozorjeni na dolžno izogibanje nasprotju interesov; – delovna skupina (zlasti zunanji člani, ki prihajajo iz zasebnega sektorja) za pripravo predpisa se je predhodno seznanila z določbami o dolžnem izogibanju nasprotju interesov po ZIntPK; – na podlagi predpisa ni noben posameznik ali interesna organizacija prejela neupravičene zasebne koristi; – v predpis bodo vključene varovalke, ki onemogočajo vključevanje zasebnih interesov posameznikov.
	16.2. Kakšen učinek ima prepis na odločanje o pravici ali obveznosti na podlagi prostega preudarka? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Pozitivni učinek Predpis uvaja upravičenje glede dodelitve določene pravice ali obveznosti na podlagi prostega preudarka organa, pri tem pa jasno določa tudi okvire, usmeritve, merila in načela za odločanje. Negativni učinek Predpis uvaja upravičenje glede dodelitve določene pravice ali obveznosti na podlagi prostega preudarka organa, brez meril za odločanje.
	16.3. Kakšen učinek ima predpis na zakonske dolžnosti izogibanja nasprotju interesov – in da se morajo pripravljavci v tem primeru iz postopkov sprejema predpisa izločiti (na to pa opozoriti tudi druge, če so v nasprotju interesov, 37. člen ZIntPK)? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Pozitivni učinek Pripravljavec predpisa ni v izrazitem nasprotju interesov, če denimo pripravlja predlog zakonodaje glede kreditov v švicarskih frankih, pri čemer ima sam ali zakonec kredit v evrih. Negativni učinek Pripravljavec predpisa je v izrazitem nasprotju interesov, če denimo pripravlja predlog zakonodaje glede kreditov v švicarskih frankih, pri čemer ima sam ali zakonec tak kredit.

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
<p>17. Ali ima predpis učinek na izvajanje nejavnih vplivov (lobiranje) na pripravljavce predpisa (tudi najvišja raven – člani vlade)? DA / NE</p>	<p>17.1. Kakšen učinek ima predpis na sodelovanje interesnih organizacij pri pripravi predpisa? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pozitivni učinek Sodelovanje interesnih organizacij je omogočeno.</p> <p>Negativni učinek Sodelovanje interesnih organizacij ni omogočeno.</p>
	<p>17.2. Kakšen učinek ima predpis na poročanje komisiji za preprečevanje korupcije o stikih z lobisti? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pozitivni učinek Sprejema se predpis s področja kmetijstva in v procesu se poroča o lobističnih stikih.</p> <p>Negativni učinek Sprejema se predpis s področja kmetijstva, a v procesu se ne poroča o lobističnih stikih, četudi mediji poročajo o njih.</p>
	<p>17.3. Kakšen učinek ima predpis na registrirane lobiste? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pozitivni učinek Registrirani lobisti z nekega vsebinskega področja se povabijo k podajanju vsebine in komentiranju predpisa.</p> <p>Negativni učinek Registrirani lobisti z nekega vsebinskega področja se ne povabijo k podajanju vsebine in komentiranju predpisa.</p> <p>Ob tem je treba pomisliti na že od prej znane registrirane lobiste, ki praviloma delujejo oziroma so registrirani na danem področju, ki ga ureja predpis.</p>
	<p>17.4. Kakšen učinek ima predpis na prejemanje daril pripravljavca s strani lobista v postopku priprave predpisa? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pozitivni učinek V postopku priprave predpisa pripravljavec ne prejme nobenega darila oziroma darilo zavrne.</p> <p>Negativni učinek Neka organizacija, ki ji je sprejetje predpisa v interesu, lahko da darilo pripravljavcu predpisa, ta pa ga sprejme. Npr. lobist nakaže pripravljavcu, da bo skušal urediti vstopnice za tekmo slovenske košarkarske reprezentance.</p> <p>Pravna pravila jasno določajo, da mora pripravljavec predpisa zavrniti vsako morebitno ponujeno, obljubljeno ali dano darilo od lobista, ki pri njem lobira v zvezi s predpisom v pripravi, ne glede na vrednost darila (tretji odstavek 70. člena ZIntPK).</p>
<p>18. Ali ima predpis učinek na preglednost postopka priprave predpisa? DA / NE</p>	<p>18.1. Kakšen učinek ima predpis na evidentiranje v sistemu vodenja dokumentarnega gradiva? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Primer:</p> <ul style="list-style-type: none"> – evidentirani so vsi predlogi zainteresiranih zunanjih deležnikov ne glede na to, kako so bili dani;

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
		<ul style="list-style-type: none"> – evidentirani so vsi premisleki pripravljavca predpisa glede posameznih predlogov besedila predpisa, še zlasti tisti, ki so bili kasneje sprejeti in vneseni v predlog predpisa.
	<p>18.2. Kakšen učinek ima predpis na seznanitev zaposlenih z dolžnostjo priprave zapisa o lobističnem stiku z lobisti (registriranimi in neregistriranimi), ki nejavno vplivajo nanje med postopkom priprave predpisa? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pozitivni učinek Zaposleni so/bodo seznanjeni z dolžnim ravnanjem glede priprave zapisa o lobističnem stiku z lobisti (registriranimi in neregistriranimi) in njegovega pošiljanja nadrejenemu ter komisiji za preprečevanje korupcije.</p> <p>Negativni učinek Zaposleni niso seznanjeni z dolžnim ravnanjem glede priprave zapisa o lobističnem stiku z lobisti (registriranimi in neregistriranimi) in njegovega pošiljanja nadrejenemu ter komisiji za preprečevanje korupcije.</p>
	<p>18.3. Kakšen učinek ima predpis na javno razpravo v postopku priprave predpisa? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pozitivni učinek Predpis je dan v javno razpravo. Omogočeno je vključevanje mnenj zainteresirane javnosti, ki se tudi vsebinsko obravnavajo pri pripravljavcu predpisa.</p> <p>Negativni učinek Predpis ni dan v javno razpravo (iz katerega koli vzroka) ali pa je dan v javno razpravo le navidezno.</p> <p>Primer:</p> <ul style="list-style-type: none"> – objava na spletnem portalu E-demokracija kot obvezni element; – pošiljanje besedila ključnim deležnikom (neobvezni element); – vsaj 30 dni javne razprave; – v javni obravnavi ena različica besedila, pripravljavec dela na povsem drugem besedilu, ki javnosti ni znano; – pripravljavec odgovori na vse komentarje zainteresirane javnosti.
<p>19. Ali ima predpis učinek na delovanje diplomatskih predstavništev Republike Slovenije v tujini oziroma tujih diplomatskih predstavništev v Republiki Sloveniji? DA / NE</p>	<p>19.1. Kakšen učinek ima predpis na delovanje diplomatskih predstavništev Republike Slovenije v tujini? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pojasniti, ali je mogoče predpis učinkovito izvajati na diplomatskih predstavništvih Republike Slovenije v tujini, upoštevajoč predpise države sprejemnice, posebnosti lokalnega okolja ter kadrovske in prostorske omejitve.</p> <p>Pozitivni učinek Predpis je mogoče učinkovito izvajati brez dodatnih obremenitev uslužbencev in stroškov.</p> <p>Negativni učinek</p>

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	<p>19.2. Kakšen učinek ima predpis na delovanje tujih diplomatskih predstavništva v Republiki Sloveniji? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Za izvajanje predpisa je treba zaradi lokalnih predpisov, posebnosti lokalnega okolja zagotoviti dodatna sredstva oziroma se povečuje obremenitev uslužbencev. Izvajanje predpisa je lahko v nasprotju z lokalnimi predpisi.</p> <p>Pojasni, ali morajo predpis izvajati tudi tuja diplomatska predstavništva v Republiki Sloveniji, upoštevajoč omejitve iz dunajske konvencije o diplomatskih oziroma konzularnih odnosih.</p> <p>Pozitivni učinek Predpis velja za tuja diplomatska predstavništva v Republiki Sloveniji, izvajanje predpisa je v skladu z omejitvami na podlagi dunajskih konvencij.</p> <p>Negativni učinek Predpis velja za tuja diplomatska predstavništva v Republiki Sloveniji, izvajanje predpisa na predstavništvih ali pri drugih deležnikih zaradi omejitev iz dunajskih konvencij ni učinkovito.</p>
<p>20. Ali ima predpis še kakšne druge učinke na gospodarstvo, ki niso zajeti v odgovorih na predhodna vprašanja? DA / NE</p>	<p>20.1. Kakšen učinek ima predpis na področje gospodarstva, ki morda ni zajet v odgovorih na predhodna vprašanja? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pojasni, ali so morda prisotni še kakšni učinki, ki niso zajeti v predhodnih vprašanjih.</p>

Opredelitev izrazov

- **Digitalizacija poslovanja** pomeni digitalizacijo poslovnih procesov, izdelkov in storitev. Gre za avtomatizacijo operacij, ki jih zdaj izvaja človek ročno, ter prenos podatkov in informacij samodejno in v elektronski obliki. Digitalizacija poslovanja pomeni tudi, da stranki ali uporabniku ponudimo storitev oziroma izdelek takoj, ne glede na uro ali kraj, kjer je;
- **družbene inovacije** so rešitve za družbene potrebe in težave, glede katerih trg in javni sektor nimata odgovorov;
- **inovacija** je nov ali bistveno izboljšani proizvodni ali tehnološki postopek, nov ali bistveno izboljšani izdelek, storitev ali predmet z novimi funkcijami, ki prinaša novo, večjo uporabnost v obliki dviga kakovosti, nižanja stroškov, dviganja ugleda podjetja, omejevanja konkurence in ki se predstavi na trgu ali družbi;
- **MSP**: mikro, mala in srednje velika podjetja:
 - **srednje veliko podjetje**: je podjetje, ki izpolnjuje dve merili od teh:
 - povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 250,
 - čisti prihodki od prodaje ne presegajo 40.000.000 evrov in
 - vrednost aktive ne presega 20.000.000 evrov;
 - **malo podjetje**: je podjetje, ki izpolnjuje dve merili od teh:
 - povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 50,
 - čisti prihodki od prodaje ne presegajo 8.000.000 evrov in
 - vrednost aktive ne presega 4.000.000 evrov;
 - **mikro podjetje**: je podjetje, ki izpolnjuje dve merili od teh:
 - povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega deset,
 - čisti prihodki od prodaje ne presegajo 700.000 evrov in
 - vrednost aktive ne presega 350.000 evrov;
- **naložbe v kadrovske vire** so sistematično vlaganje v znanje, spretnosti in kompetence zaposlenih (mentorstvo, izobraževanje, usposabljanje in drugo), kar se odraža v večjem zadovoljstvu, zavzetosti ter produktivnosti in manjši fluktuaciji zaposlenih, višji kakovosti in varnosti storitev, pa tudi v dolgoročni poslovni uspešnosti podjetja;
- **naložbe v raziskave in razvoj** vključujejo vlaganje v notranjeraziskovalne dejavnosti zavezanca (vključno z nakupom raziskovalne opreme) in nakup raziskovalno-razvojnih storitev, ki jih izvajajo druge osebe oziroma druge javne ali zasebne raziskovalne organizacije, ter vlaganje v kadre (usposabljanje, izobraževanje itd.) z osredotočanjem na izvajanje temeljnih in industrijskih raziskav ter eksperimentalnega razvoja;
- **nelojalna konkurenca** so dejanja podjetij pri nastopanju na trgu, ki so v nasprotju z dobrimi poslovnimi običaji in s katerimi se povzroči ali lahko povzroči škoda drugim udeležencem na trgu;
- **pravna varnost** je jasnost in določnost predpisov, ki predvidljivo, vnaprej in zanesljivo omogočajo zaupanje v pravo ter ob upoštevanju sorazmernosti ukrepov, ki se uvajajo, varujejo pričakovane pravice in ohranjajo trajno in stalno vsebino splošnih pravnih aktov;
- **raziskovalna infrastruktura** so zmogljivosti, sredstva ali storitve, ki pomenijo raziskovalno opremo ali nabor instrumentov ter so vir oziroma dopolnjujejo vire znanja, kot so zbirke, arhivi in podatkovne baze. Raziskovalne infrastrukture so lahko zgoščene na enem mestu, distribuirane ali virtualne (storitve so omogočene elektronsko). Pogosto potrebujejo strukturirani informacijski sistem za upravljanje s podatki ter omogočanje informacij in komunikacije oziroma povezljivosti. K raziskovalni infrastrukturi se šteje tudi osebje, ki skrbi za njeno delovanje in dostopnost;
- **raziskovalna oprema** je strojna oziroma programska oprema, ki je nujna za izvajanje raziskovalne dejavnosti po standardih stroke;
- **raziskovalni projekti** so časovno zamejene raziskave, ki se lahko izvajajo kot:
 - temeljni projekt, ki je eksperimentalno ali teoretično delo, katerega osnovni cilj je pridobivanje novega znanja na podlagi temeljnih pojavov in opazovanih dejstev, usmerjeno pa je to delo k iskanju novih občin spoznanj in zakonitosti;
 - aplikativni projekt, ki je izvirno raziskovanje, usmerjeno k pridobitvi novega znanja. Usmerjeno je k določenim praktičnim ciljem ali namenom in v pridobivanje znanja ali razumevanja, s katerim lahko zadovoljimo spoznane ali opredeljene potrebe;
- **regulirani poklic** pomeni poklicno dejavnost ali skupino poklicnih dejavnosti, katerih dostopnost, opravljanje ali enega od načinov opravljanja neposredno ali posredno določajo zakoni ali drugi predpisi glede posebnih poklicnih kvalifikacij; način opravljanja dejavnosti zajema zlasti uporabo poklicnega naziva, ki je z zakoni ali drugimi predpisi omejen na imetnike določene poklicne kvalifikacije;

– **vrste raziskav:**

- temeljne raziskave pomenijo eksperimentalno ali teoretično delo, ki se izvaja predvsem zaradi pridobivanja novega znanja o temeljnih zakonitostih pojavov in opazovanih dejstev, ne da bi bilo usmerjeno v tržno ali družbeno uporabo. Med temeljne raziskave sodijo tudi aplikativne raziskave, če so usmerjene k določenim posebnim namenom ali ciljem, njihovi rezultati pa so javno dostopni;
- industrijska raziskava je načrtovana raziskava ali kritična preiskava, usmerjena v pridobivanje novega znanja in spretnosti za razvoj novih proizvodov, procesov ali storitev ali za znatno izboljšanje obstoječih proizvodov, procesov ali storitev. Vključuje oblikovanje komponent kompleksnih sistemov, potrebnih za industrijske raziskave, zlasti za vrednotenje generične tehnologije, pri čemer so izključeni prototipi, kakor jih zajema eksperimentalni razvoj;
- eksperimentalni razvoj vključuje pridobivanje, združevanje, oblikovanje in uporabo obstoječega znanstvenega, tehnološkega, poslovnega ali drugega ustreznega znanja ter spretnosti za namene izdelovanja načrtov in ureditev oziroma oblikovanja za nove, spremenjene ali izboljšane proizvode, procese ali storitve. Zajema lahko tudi druge dejavnosti, usmerjene v konceptualne opredelitve, načrtovanje in dokumentacijo novih proizvodov, procesov in storitev, dejavnosti pa lahko vključujejo proizvodne osnutke, risbe, načrte ali drugo dokumentacijo, če ta gradiva niso namenjena tržni uporabi.

Ocena učinkov na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Zdravo življenjsko okolje je z Ustavo Republike Slovenije zavarovana temeljna vrednota slovenske družbe. Dobro stanje voda, zraka in tal je pomembno, ravno tako ohranjanje biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot. Da zaščitimo naše okolje, je nujno obvladovanje podnebnih sprememb.

Namen varstva okolja in ohranjanja narave je spodbujanje in usmerjanje družbenega razvoja, ki omogoča dolgoročne ustrezne razmere za zdravje, dobro počutje in kakovost življenja ljudi ter ohranjanje biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot.

Cilji glede varstva okolja so zlasti preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja, ohranjanje in izboljševanje kakovosti okolja, zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in doseganje cilja podnebne nevtralnosti, zmanjšanje tveganja podnebnih sprememb oziroma povečanje odpornosti proti njim ter odpravljanje posledic obremenjevanja okolja. Cilji glede ohranjanja narave pa so zlasti varstvo in trajnostna raba naravnih virov ter ohranjanje biotske raznovrstnosti, naravnega ravnovesja in naravnih vrednot, obnova ekosistemov, vzpostavljanje naravnega ravnovesja in omogočanje regeneracijskih sposobnosti narave.

Zaradi spodbujanja trajnostnega razvoja je treba zahteve glede varstva okolja in ohranjanja narave vključiti v pripravo ter izvajanje politik in dejavnosti na vseh področjih gospodarskega in socialnega razvoja. Krožno gospodarstvo mora kot ključni del trajnostnega razvoja stremeti k preprečevanju odpadkov, zmanjšanju onesnaževanja okolja in ohranjanju narave z zmanjšanjem primarne uporabe snovi, energije in materialov, še zlasti naravnih dobrin, ter k čim bolj dolgotrajnemu življenjskemu krogu proizvodov, materialov in snovi.

Prostor je v Sloveniji vključen tudi v [Ustavo Republike Slovenije \(ustava\)](#). Ta v 71. členu opredeljuje varstvo zemljišč, saj ustava predvideva posebne pogoje za uporabo zemljišč, ki so predpogoj za njihovo smotno izkoriščanje, in posebno varstvo kmetijskih zemljišč. Hkrati mora država skrbeti tudi za območja s posebnimi razvojnimi razmerami, kot so gorska in hribovita območja – skrbeti je treba za njihov gospodarski, kulturni in socialni napredek. Tako je v ustavi nakazano, da razvoj v prostoru ni homogen in da moramo zato pri oblikovanju predpisov in politik poskrbeti za ustrezno upoštevanje prostorskih razlik znotraj države. Kot prostor razumemo skupek fizičnih struktur na zemeljskem površju in pod njim, ki ga tvorijo poselitvena območja in krajina v medsebojnem prepletanju, ter morje. Kadar govorimo o prostoru, nas zanimajo raba zemljišč, poselitvena mreža (razporeditev naselij v prostoru), dostopnost do storitev, kakovost infrastrukture in drugo. Urejanje prostora razumemo kot aktivnost »*doseganje trajnostnega prostorskega razvoja s celovito obravnavo, usklajevanjem in upravljanjem njegovih družbenih, okoljskih in ekonomskih vidikov*« (1. člen strategije prostorskega razvoja Slovenije do leta 2050 (v pripravi), ki bo temeljni strateški akt o usmerjanju prostorskega razvoja države, kot ga določa zakon).

Večina predpisov in politik ima učinke na prostor bodisi neposredno (npr. so podlaga za gradnjo infrastrukture, razporeditev storitev ali za zavarovanje dela prostora) bodisi posredno (npr. učinkujejo na spremembe potovalnih navad), zato je presojanje njihovih učinkov na prostor nujno. S presojo učinkov na prostor bomo ugotovili, ali bo presojani predpis npr. povečal rabo kmetijskih zemljišč in naravnih virov, zahteval gradnjo nove infrastrukture, posegel v poselitveno strukturo (razporeditev in vlogo naselij), povečal ali zmanjšal število storitev v posameznih naseljih (vpliv na število funkcij posameznega naselja), povečal potrebo po mobilnosti ali selitve prebivalstva in drugo. To vse pomembno vpliva na kakovost življenja prebivalcev in organizacijo dejavnosti v prostoru.

Izhodišče za presojo prostorskih učinkov so opredelitev osnovnih izrazov, ki so uporabljeni v vprašanjih, obstoječi kazalniki in prikazi stanja v prostoru ([SiStat](#), [STAGE](#), [Prostorski informacijski sistem](#)) ter poročilo o prostorskem razvoju, ki ga ministrstvo pripravlja na štiri leta. SiStat je osnovna zbirka podatkov Statističnega urada Republike Slovenije, STAGE pa je prikazovalnik izbranih kazalnikov glede na posamezne prostorske enote (regije, občine, naselja). Prostorski informacijski sistem vsebuje tudi kazalnike za spremljanje stanja prostora ([povezava](#)), ki so razdeljeni na pet tematskih skupin: demografski razvoj, gospodarski razvoj, raba prostora, graditev in stanovanja. Poročilo o prostorskem razvoju (278. člen ZUreP-3) vsebuje analizo stanja in smernic prostorskega razvoja, analizo izvajanja strategije in drugih prostorskih aktov ter predloge za nadaljnji prostorski razvoj države, vključno s

predlogi za posodobitev strategije in drugih državnih predpisov v zvezi z urejanjem prostora. Trenutno sta na voljo poročilo iz leta 2016 ([povezava](#)) in drugo poročilo, izdano v letu 2021 ([povezava](#)), ki je namenjeno ugotavljanju kakovosti življenja.

Kmetijstvo je gospodarska dejavnost posebnega družbenega pomena predvsem zaradi njegove večnamenske vloge. Temeljna naloga kmetijstva v povezavi z živilstvom je pridelava varne in kakovostne hrane. Poleg tega kmetovanje pomembno vpliva na kakovost voda, tal, zraka in biotsko raznovrstnost, prispeva k podobi kulturne krajine ter, s svojo gospodarsko in socialno vlogo, k vitalnosti in poseljenosti podeželja. Ena od pomembnih nalog kmetijstva je zagotavljanje primerne stopnje samooskrbe in prehranske varnosti, zato je ena ključnih nalog zagotoviti obdelanost kmetijskih zemljišč in ustrezno varstvo pred njihovo trajno spremembo ter ohraniti oziroma izboljšati kakovost tal. Zaradi zmanjševanja njihovega obsega želimo preprečiti nesmotno poseganje v kmetijska zemljišča ter načrtovati prostorski in proizvodni razvoj kmetijstva in skrbeti zanj.

Kulturna dediščina je z Ustavo Republike Slovenije zavarovana temeljna vrednota slovenske družbe. Dediščina Slovenije, ki je vrednota v vseh svojih pojavnih oblikah, je pomemben in nedeljiv del lokalne, regionalne, nacionalne in evropske identitete, predstavlja kakovost življenjskega okolja in je ključni vir uravnoteženega razvoja regij ter države. Dediščino so z znanjem in vedenjem ustvarili, jo prepoznavajo in ohranjajo posamezniki in družba ter je dokument obstoja narodne in državne skupnosti. Hkrati je naša dediščina s svojo pestrostjo in razprostranjenostjo po vsem ozemlju Slovenije tudi priložnost za razvoj družbe, lokalnih skupnosti in države.

Celostno ohranjanje kulturne dediščine ni samo dejavnost kulture, izvodi zanj so medsektorski. Rezultati in učinki ohranjanja vplivajo na uspešnost in učinkovitost drugih sektorjev: izobraževanja, načrtovanja in urejanja prostora, kmetijstva in razvoja podeželja, gospodarstva in še posebej turizma, infrastrukture in prometa, regionalnega razvoja, raziskav ter zdravstva in socialnega varstva. Varstvo dediščine je neločljivo povezano z varstvom okolja in ohranjanjem narave. Z znanjem se bistveno izboljša varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Načelo celostnega ohranjanja obsega:

- uveljavitev pravice do dediščine je del človekovih pravic;
- ohranjanje dediščine in njena trajnostna uporaba spodbujata človekov družbeno-kulturni razvoj in izboljšujeta kakovost življenja;
- dediščina ima pomembno vlogo pri graditvi bolj povezane, mirne in demokratične družbe;
- dediščina pospešuje trajnostni razvoj, spodbuja kulturne raznolikosti in sodobne ustvarjalnosti;
- dediščina prispeva k bolj uravnoteženemu odnosu do prostora.

Uresničevanje tega načela je mogoče doseči z bolj usklajenim sodelovanjem med vsemi javnimi, institucionalnimi in zasebnimi dejavniki.

Ocene učinkov na področju okolja, ki vključuje prostorske in varstvene vidike, zajemajo:

- učinke na zrak,
- učinke na tla,
- učinke na podnebje,
- učinke na biotsko raznovrstnost in naravne vrednote,
- učinke na preprečevanje odpadkov, nastajanje odpadkov in ravnanje z njimi,
- učinke na okoljske nesreče,
- učinke na tveganje za okolje,
- učinke na aktivnosti posameznikov, podjetij in javnega sektorja v odnosu do uporabe okolju primernih tehnologij, s katerimi se povečuje izraba obnovljivih virov energije, učinkovito ravna z energijo in zmanjšuje ogljični odtis pri njihovih aktivnostih,
- učinke na ravnanje prebivalstva in industrije pri ohranjanju okolja, narave in kulturne dediščine,
- učinke na kmetijska zemljišča in kmetovanje,
- učinke na racionalno in učinkovito rabo prostora,
- učinke na kakovost prebivanja,
- učinke na konkurenčnost in mednarodno vpetost slovenskih mest,
- učinke na prostorsko identiteto,
- učinke na odpornost prostora in prilagajanje na podnebne spremembe,

- učinke na prostorsko upravljanje,
- učinke na celostno ohranjanje kulturne dediščine,
- učinke na upravljanje z vodami ter vodnimi in priobalnimi zemljišči,
- učinke na izvajanje javnih služb varstva okolja,
- učinke na porabo energije,
- učinke na potrebe po mobilnosti.

Preglednica 4: Ocena učinkov na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
<p>21. Ali ima predpis učinek na količino emisij onesnaževal zunanega zraka ali na kakovost zunanega zraka? DA / NE</p>	<p>21.1. Kakšen učinek ima predpis na cilj zmanjšanja emisij onesnaževal zunanega zraka in na zagotavljanje predpisane kakovosti zraka? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Če je odgovor DA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ali je bila narejena ocena vplivov na emisije onesnaževal zunanega zraka in na kakovost zunanega zraka? <p>Predpis lahko vpliva na zmanjšanje (pozitivni vpliv) ali povečanje (negativni vpliv) emisij onesnaževal zunanega zraka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žveplovega dioksida (SO₂), dušikovih oksidov (NO_x), nemetanskih hlapnih organskih spojin (NMVOC), amonijaka (NH₃), drobnih delcev (PM_{2,5}), delcev PM₁₀, celotnega prahu (TSP), črnega ogljika (BC), ogljikovega monoksida (CO), metana (CH₄); - obstojnih organskih onesnaževal POP (skupni PAH, HCB, PCB, dioksini/furani, benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo (k)fluoranten, indeno(1,2,3-cd) piren in druga); - težkih kovin (Cd, Hg, Pb, As, Cr, Cu, Ni, Se in Zn ter njihove spojine). <p>Predpis lahko negativno vpliva na cilj zmanjšanja emisij onesnaževal zunanega zraka, če vključuje dejavnosti, ki so vir emisij onesnaževal zunanega zraka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zgorevanje fosilnih goriv, biomase in biogoriv (npr. pri proizvodnji elektrike, v industriji in v gospodinjstvih), - promet (zgorevanje fosilnih goriv in biogoriv v vozilih, obraba zavor in pnevmatik vozil, obraba cestišča), - industrijski procesi, - uporaba topil, - kmetijstvo ter - ravnanje z odpadki. <p>Predpis lahko pozitivno vpliva na cilj zmanjšanja emisij onesnaževal zunanega zraka, če vključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmanjšanje emisij onesnaževal zunanega zraka neposredno z izboljšanjem energetske učinkovitosti ali ukinitvijo izrabe energije, ki je pridobljena z zgorevanjem fosilnih energentov in obnovljivih virov energije; - povečevanje deleža tistih obnovljivih virov energije, ki nimajo emisij onesnaževal zunanega zraka (npr. vetrna energija, sončna fotovoltaična energija, geotermalna energija, toplotne črpalke ali sprejemniki sončne toplotne energije (kolektorji)); - ukrepe za trajnostne oblike prometa z nič ali manj emisij onesnaževal zunanega zraka (hoja, kolo, javni prevoz, vozila na elektriko ali vodik, celostno prometno in prostorsko načrtovanje);

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
		<ul style="list-style-type: none"> - ukrepe v kmetijstvu za zmanjšanje emisij zunanjega zraka (dobre prakse kmetovanja, pravilno gnojenje in ravnanje z gnojili); - druge ukrepe iz operativnega programa nadzora nad onesnaževanjem zraka (OPNOZ) ter drugih pomembnih področnih načrtov in strategij. <p>Predpis lahko vpliva na zmanjšanje (pozitivni vpliv) koncentracije onesnaževal zunanjega zraka, kar pomeni izboljšanje kakovosti zraka, ali na povečanje (negativni vpliv) koncentracije onesnaževal zunanjega zraka, kar pomeni poslabšanje kakovosti zraka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prizemnega ozona, žveplovega dioksida, dušikovega dioksida, dušikovih oksidov, delcev (PM₁₀, PM_{2,5}), svineca, benzena, ogljikovega monoksida, arzena, kadmija, niklja ali benzo(a)pirena v zunanjem zraku na posameznem območju ozemlja Republike Slovenije, ki je zaradi upravljanja kakovosti zunanjega zraka razdeljena na območja, aglomeracije in podobmočja glede obremenjenosti zraka zaradi onesnaženosti z onesnaževali zunanjega zraka (Odredba o razvrstitvi območij, aglomeracij in podobmočij glede na onesnaženost zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 38/17, 3/20, 152/20 in 203/21) in Odlok o določitvi podobmočij zaradi upravljanja s kakovostjo zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 67/18, 2/20, 160/20 in 203/21)).
<p>22. Ali ima predpis učinek na ravnanje s tlemi ali na lastnosti tal? DA / NE</p>	<p>22.1. Kakšen učinek ima predpis na ravnanje s tlemi? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Če je odgovor DA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ali je bilo ocenjeno, koliko tal se trajno izgubi (odkoplje, prekrije), koliko odkopanih tal se ponovno uporabi (brez predhodne priprave ali druge obdelave ali s predhodno pripravo za ponovno uporabo ali drugo obdelavo), koliko tal je podvrženih eroziji in v kakšnem obsegu se pričakuje vpliv na biotsko raznovrstnost v tleh glede na predlagane vsebine in rešitve predpisa; - ali se predpis nanaša na ravnanje s tlemi na vodovarstvenem območju in v kolikšnem obsegu; - ali so bile ocenjene rešitve, kako povečati trajnostno ravnanje s tem neobnovljivim naravnim virom? <p>Predpis lahko vpliva na povečanje/zmanjšanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - količine odkopanih tal in s tem v zvezi na: <ul style="list-style-type: none"> • njihovo premeščanje in ponovno uporabo v prvotnem stanju (brez obdelave), • njihovo pripravo za ponovno uporabo ali drugo obdelavo; - obsega prekrivanja tal z neprepustnimi materiali (npr. asfaltiranje, betoniranje, utrjevanje z drugimi neprepustnimi materiali); - onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi; - erozije tal; - organske snovi v tleh; - zbitosti tal (uporaba težke mehanizacije);

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
		<ul style="list-style-type: none"> - vnosa ali prenosa invazivnih tujerodnih vrst v tla; - biotske raznovrstnosti v tleh. <p>Kazalnik: Pozidava Okoljski kazalci (gov.si) Raba tal na vodovarstvenih območjih Okoljski kazalci (gov.si)</p>
	<p>22.2. Kakšen učinek ima predpis na lastnosti tal? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Predpis lahko pozitivno ali negativno vpliva na lastnosti tal (tekstura in struktura tal, delež organske snovi v tleh, vsebnost onesnaževal in vode, pH vrednost, biotska raznovrstnost).</p> <p>Kazalnik: Onesnaževala v tleh Okoljski kazalci (gov.si) Suša v tleh Okoljski kazalci (gov.si)</p>
<p>23. Ali ima predpis učinek na cilj doseganja podnebne nevtralnosti oziroma zmanjševanja emisij toplogrednih plinov? DA / NE</p>	<p>23.1. Kakšen učinek ima predpis na zmanjševanje emisij toplogrednih plinov? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Če je odgovor DA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ali so bile ocenjene rešitve za povečevanje učinkovitosti (rabe energije, snovi, izdelkov, goriv ipd.), krožnosti, uporabo OVE in/ali ohranitve ali krepiteve ponorov emisij toplogrednih plinov? <p>Predpis lahko negativno vpliva na podnebje, če vključuje dejavnosti, ki so glavni vir emisij toplogrednih plinov (TGP):</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgorevanje fosilnih goriv (npr. pri proizvodnji elektrike, v prometu, v industriji in v gospodinjstvih); - kmetijstvo (CH₄, N₂O) in spremembe v rabi kmetijskih in gozdnih zemljišč, kot je krčenje gozdov ali izsuševanje mokrišč (CO₂); - odlaganje biološko razgradljivih odpadkov na odlagališča (CH₄); - uporaba industrijskih fluoriranih plinov. <p>Predpis lahko pozitivno vpliva na zmanjšanje emisij TGP, če vključuje dejavnosti, ki prispevajo k:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmanjševanju izpustov TPG neposredno z zmanjševanjem ali ukinitvijo rabe fosilnih goriv ali njihovim nadomestilom z obnovljivimi viri energije; - povečevanju, obnovi ali ohranjanju ponorov emisij TGP oziroma njihovem odvzemanju iz ozračja ter k ohranitvi skladiščenja ogljika; - zmanjševanju rabe energije, izdelkov in proizvodov oziroma široke potrošnje; - povečevanju deleža obnovljivih virov energije (npr. s finančnimi spodbudami, omogočanjem umeščanja naprav in objektov za rabo obnovljivih virov energije); - povečevanju energetske učinkovitosti v stavbah, prometu in industriji;

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
		<ul style="list-style-type: none"> – spremembi strukture voznega parka vozil v prometu, tj. zamenjava vozil na fosilna goriva z vozili na alternativna goriva; – povečanju javne dostopnosti in same infrastrukture za alternativna goriva, tj. povečanje števila polnilnih oziroma oskrbovalnih mest za alternativna goriva v prometu; – trajnostnim oblikam prometa (hoja, kolo, javni prevoz, vozila na alternativna goriva, učinkovita parkirna politika, upravljanje mestne logistike, izobraževalno-ozaveščevalne aktivnosti, fiskalni ukrepi, celostno prometno načrtovanje in integracija prometnega in prostorskega načrtovanja ipd.) ter k podpori delu na domu, kjer je to mogoče, k sestankom po video povezavi; – izboljšanju razmer za aktivno mobilnost (hoja, kolesarjenje), kar lahko prispeva k zmanjšanju emisij TGP, kadar ne gre pretežno za nadomeščanje uporabe javnega prevoza z aktivno mobilnostjo. Zmanjševanje emisij TGP lahko pričakujemo v primeru, ko se bo zaradi povečanja deleža aktivne mobilnosti kot potovalnega načina zmanjšal delež rabe osebnega avtomobila; – upoštevanju hierarhije ravnanja z odpadki in prednostno k zmanjšanju oziroma preprečevanju nastanka odpadkov; – drugim ukrepom iz nacionalnega energetskega in podnebne načrta (NEPN) ter drugih strategij in načrtov, kot so dolgoročna podnebna strategija, dolgoročna strategija za prenovno stavb, strategija za izstop iz premoga, akcijski načrt za skoraj nič energijske stavbe, za ekološko kmetijstvo in drugi ustrezni področni načrti in strategije. <p>Kazalnik: Energetski kazalniki, Slovenija, letno (SURS) (podatki na nacionalni ravni)</p>
	<p>23.2. Kakšen učinek ima predpis na odvzemanje emisij toplogrednih plinov iz ozračja? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Predpis ima lahko pozitivni učinek na odvzemanje emisij TGP iz ozračja, če:</p> <ul style="list-style-type: none"> – povečuje ponore TGP (odvzemanje emisij iz ozračja) v gozdovih, tleh ali drugih naravnih sistemih, ker na primer povečuje skladiščenje ogljika v gozdovih ali lesnih proizvodih; – ohranja ali izboljšuje zmogljivosti za odvzemanje emisij iz ozračja v naravnih sistemih, npr. z načini rabe tal v kmetijstvu, načini gospodarjenja z gozdovi, ohranjanja mokrišč in renaturacije; – vključuje procese odvzemanja in ponovne rabe emisij v procesih v industriji. <p>Predpis ima lahko negativni učinek na odvzemanje emisij TGP iz ozračja, če:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zmanjšuje obseg ponorov (odvzemanje emisij TGP iz ozračja) v gozdovih, tleh ali drugih naravnih sistemih; – poslabšuje ali zanemarljivo skrbi za ohranitev ponorov v naravnih sistemih;

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
		<ul style="list-style-type: none"> - ne vključuje zajemanja in shranjevanja emisij v industrijskih procesih.
<p>24. Ali na področje in vsebino, ki ju ureja predpis, vplivajo podnebne spremembe? DA / NE</p>	<p>24.1. Kakšen učinek ima predpis na cilj in obvezo zmanjševanja izpostavljenosti vplivom in občutljivosti na vplive podnebnih sprememb ter povečevanja odpornosti proti podnebnim spremembam oziroma zmanjševanja ranljivosti v zvezi z njimi? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Če je odgovor DA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ali je bila narejena ocena vplivov podnebnih sprememb glede na predlagane vsebine in rešitve predpisa? <p>Predpis ima lahko pozitivni vpliv na cilj in obvezo zmanjševanja izpostavljenosti vplivom in občutljivosti za vplive podnebnih sprememb, če vključuje dejavnosti, kot so umik dejavnosti z ogroženega območja zaradi naravnih nesreč, ohranitev ali izboljšanje stanja naravnih ali pol naravnih habitatov in ekosistemov, spremembe v ravnanju, ki vključujejo večjo pripravljenost na izredne vremenske dogodke ter na postopno povečevanje temperature zunanjega zraka, tal in površinskih voda, ali če predvideva načine za povečanje odpornosti, kot so izboljšanje učinkovitosti pri rabi energije, proizvodov, povečanje samooskrbe ipd.</p> <p>Predpis ima lahko negativni učinek na cilj in obvezo zmanjševanja izpostavljenosti vplivom in občutljivosti za vplive podnebnih sprememb, če ne upošteva preteklih trendov in scenarijev vplivov podnebnih sprememb do konca 21. stoletja, ki so na voljo na spletni strani ARSO (http://meteo.arso.gov.si/met/sl/climate/change/), ter ne predvideva ukrepov za načrtno zmanjševanje izpostavljenosti, ranljivosti in za povečevanje odpornosti proti zaznamim in pričakovanim vplivom podnebnih sprememb.</p>
<p>25. Ali ima predpis učinek na biotsko raznovrstnost in naravne vrednote? DA / NE</p>	<p>25.1. Kakšen učinek ima predpis na zavarovane prostoživeče rastlinske in živalske vrste ter njihove habitate? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p> <p>25.2. Kakšen učinek ima predpis na zavarovane habitatne tipe, ekološko</p>	<p>Predpis lahko spreminja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - številčnost populacij posameznih prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst; - obseg razširjenosti posameznih prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst; - naravno ravnovesje, oziroma vpliv na nosilnost ekosistema; - vrstno sestavo; - ogroženost zaradi vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst. <p>Predpis lahko spreminja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ohranjenost (kakovost) habitatov; - velikost habitatov; - povezljivost med habitati; - zastopanost posameznih habitatov; - pritiske in grožnje za biotsko raznovrstnost. <p>Predpis lahko spreminja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ohranjenost (kakovost) varovanih habitatnih tipov;

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	<p>pomembna območja, posebna varstvena območja (območja Natura 2000), zavarovana območja in naravne vrednote?? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - velikost območij varovanih habitatnih tipov; - pestrost ekosistemov (povečuje/zmanjšuje raznolikost/površino habitatnih tipov). <p>Predpis vpliva na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ohranjenost (kakovost) ekološko pomembnih območij; - velikost ekološko pomembnih območij; - povezljivost med temi območji. <p>Predpis vpliva (povečuje/zmanjšuje):</p> <ul style="list-style-type: none"> - vrednostne lastnosti, zaradi katerih je bila naravna vrednota določena. <p>Predpis vpliva na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varstvene cilje posebnih varstvenih območij; - ohranjenost (kakovost) posebnih varstvenih območij; - velikost posebnih varstvenih območij in njihovo stanje; - prisotnost kvalifikacijskih vrst. <p>Predpis vpliva na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varstvene cilje zavarovanih območij; - razvojne cilje zavarovanih območij; - stanje teh območij.
	<p>25.3. Kakšen učinek ima predpis na investicije v ohranjanje narave? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Predpis vpliva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spodbuja/omejuje javne ali zasebne investicije v obnovu razvrednotene narave; - spodbuja/omejuje investicije v turistično in drugo infrastrukturo za obiskovanje narave; - spodbuja/omejuje obisk območij ohranjene narave; - zmanjšuje/ohranja območja ohranjene narave.
<p>26. Ali ima predpis učinek na preprečevanje odpadkov (količinsko in kakovostno) in ravnanje z njimi? DA / NE</p>	<p>26.1. Kakšen učinek ima predpis na preprečevanje odpadkov in ravnanje z odpadki? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Predpis lahko na vpliva na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preprečevanje odpadkov, - pripravo za ponovno uporabo, - recikliranje, - druge postopke predelave (npr. energetska predelava) in - odstranjevanje.

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
<p>27. Ali ima predpis učinek na okoljske, naravne in druge nesreče? DA / NE</p>	<p>27.1. Kakšen učinek ima predpis na okoljske, naravne in druge nesreče ? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Predpis lahko vpliva na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preprečevanje nastanka naravnih in drugih nesreč oziroma zmanjšanje njihovih posledic; - zaščito, reševanje in pomoč ob nesreči; - na manjšo verjetnost okoljskih nesreč (pojava požarov, eksplozij ali nenadzorovanih izpustov nevarnih snovi, ki bi lahko povzročili okoljsko nesrečo) ali njihovo preprečevanje, manjše posledice okoljske nesreče; - boljše pripravljenost za odziv na okoljsko nesrečo.
<p>28. Ali ima predpis učinek na preprečevanje ali zmanjševanje tveganj za okolje? DA / NE</p>	<p>28.1. Kakšen učinek ima predpis na preprečevanje ali zmanjševanje tveganj za okolje? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Predpis lahko vpliva na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmanjšanje/povečanje emisij ravnih hrupa; - zmanjšanje/povečanje svetlobnega onesnaževanja; - zmanjšanje/povečanje emisije vonja; - zmanjšanje/povečanje verjetnosti nedovoljenega ali nehotenega razširjanja organizmov, ki so okolju tuji ali so gensko spremenjeni; - možnost povečanja prenosa alergenih pelodov invazivnih tujerodnih vrst (ambrozija).
<p>29. Ali ima predpis učinek na spodbujanje posameznikov, podjetij in javnega sektorja v odnosu do uporabe okolju primernih tehnologij, s katerimi se povečuje izraba obnovljivih virov energije, učinkovito ravna z energijo in zmanjšuje ogljični odtis pri njihovih aktivnostih? DA / NE</p>	<p>29.1. Kakšen učinek ima predpis na aktivnost posameznikov, podjetij in javnega sektorja v odnosu do uporabe okolju primernih tehnologij? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Predpis lahko povečuje ali zmanjšuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnjo okolju prijaznih izdelkov; - razvoj in aplikacijo okolju prijaznih tehnologij; - rabo obnovljivih virov energije; - trajnostno uporabo naravnih virov; - prihranke energije; - rabo čistejših energije. <p>Predpis lahko spodbuja ali omejuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cenejše ali dražje okolju (ne)prijazne proizvode in storitve s spremembami obdavčitve, certificiranja proizvodov, pravil za snovanje, pravil za nakupe ipd.; - okolju (ne)prijazne proizvode in storitve s spremembami pravil za kapitalске naložbe, posojila, zavarovalniške storitve ipd.; - prehod od fosilnih virov energije na obnovljive ali nizkoogljicne vire; - racionalno rabo energije.
<p>30. Ali ima predpis učinek na ravnanje in zavedanje prebivalstva glede</p>	<p>30.1. Kakšen učinek ima predpis na povečanje potrošništva, ki ima negativen vpliv na okolje, naravo in kulturno dediščino?</p>	<p>Če je odgovor DA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ali so bile narejene ocene, koliko se bo povečala raba naravnih virov in energije za potrošniške dobrine, ki presegajo temeljne človekove potrebe;

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
<p>ohranjanja okolja, narave in kulturne dediščine? DA / NE</p>	<p>POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ali so bile narejene ocene, koliko se bo dodatno obremenil sistem ravnanja z odpadki, ki jih prinaša povečana potrošnja teh dobrin; - ali so bile narejene ocene, koliko se bodo povečale katere koli emisije v okolje, ki spremljajo proizvodnjo ali uporabo potrošniških dobrin, ki presegajo temeljne človekove potrebe? <p>Predpis lahko vpliva (povečuje/zmanjšuje) na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrošnja blaga in energije; - odločitev o izbiri surovine in njenega vpliva na okolje (poraba energije v procesu pridobivanja, obdelave in končne predelave v odpadke ali pa prek krožnega gospodarstva ponovna raba); - rabo elektronskih informacijsko-komunikacijskih tehnologij, ki povzročajo elektromagnetno sevanje. <p>Predpis lahko vpliva (povečuje/zmanjšuje) na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnejšo vlogo prebivalstva pri odločanju glede lokalne politike samooskrbe z blagom in energenti. <p>Predpis lahko spodbuja ali omejuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznanjenost prebivalcev s posledicami povečane rabe dobrin («manj je več»); - vlogo posameznika glede njegovega načina življenja pri 'soudležbi' v čezmernem potrošništvu (povečana raba energije in storitev za lastno udobje, vključno s prevozom dobrin na velike razdalje in turističnimi potovanji na druge celine); - zanimanje in usmerjenost v prenovo namesto v novogradnje; - zanimanje za gospodarjenje z gozdovi; - dostop prebivalcev do lokalnih virov vseh vrst blaga (vključno hrane) in energentov; - velikost deleža proizvodnje energije v lastni režiji (ogrevanje z lesno biomaso, vetrna ali sončna energija); - zanimanje za prehransko samopreskrbo podeželja in vasi (vrtovi).
<p>31. Ali ima predpis učinek na kmetijska zemljišča oziroma kmetovanje ter na gozdarstvo in upravljanje gozdnih ekosistemov? DA / NE</p>	<p>31.1. Kakšen učinek ima predpis na povečanje površin kmetijskih zemljišč po dejanski rabi? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Učinek je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitiven, če se poveča površina kmetijskih zemljišč po dejanski rabi; - negativen, če se zmanjša površina kmetijskih zemljišč po dejanski rabi.

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	<p>31.2. Kakšen učinek ima predpis na povečanje površin kmetijskih zemljišč po namenski rabi? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Učinek je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitiven, če se poveča površina kmetijskih zemljišč po namenski rabi; - negativen, če se zmanjša površina kmetijskih zemljišč po namenski rabi. <p>Ker se namenska raba prostora določa s prostorskimi akti občin, je treba ugotoviti, ali bo predpis vplival na spremembo prostorskih aktov občin, in sicer na namensko rabo kmetijskih zemljišč (npr. Uredba o državnem prostorskem načrtu, Zakon o zagotavljanju pogojev za izvedbo strateške investicije na razvojnem območju v Občini Hoče-Slivnica).</p>
	<p>31.3. Kakšen učinek ima predpis na način kmetovanja? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Učinek je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitiven, če predpis ne vpliva na način kmetovanja zaradi novih območij varovanj oziroma omejitev; - negativen, če predpis vpliva na način kmetovanja zaradi novih območij varovanj oziroma omejitev.
	<p>31.4. Kakšen učinek ima predpis na stopnjo samooskrbe s hrano? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Učinek je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitiven, če se poveča površina kmetijskih zemljišč po namenski in dejanski rabi; - negativen, če se zmanjša površina kmetijskih zemljišč po namenski in dejanski rabi.
	<p>31.5. Kakšen učinek ima predpis na povečanje površin gozdnih zemljišč po dejanski rabi? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Učinek je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitiven, če se površina gozda po dejanski rabi povečuje, če se povečuje povezljivost med posameznimi zaplatami gozda in gozda z gozdnim prostorom; - negativen, če se oteži ali zmanjša povezljivost med gozdnimi zaplatami oziroma zmanjša pomen migracijskih koridorjev za gozdne vrste.
	<p>31.6. Kakšen učinek ima predpis na povečanje površin gozdnih zemljišč po namenski rabi? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>V primeru, da se prepozna vloga gozda na površini druge namenske rabe in se v prostorskem aktu, s katerim se ureja območje, na katerem leži gozd oziroma gozdno zemljišče, spremeni namenska raba tal v gozd, ima predpis pozitivni vpliv na gozd in gozdarstvo.</p> <p>Učinek je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitiven, če se poveča površina gozda po namenski rabi; - negativen, če se spreminja namenska raba gozda v drugo rabo tal.

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	<p>31.7. Kakšen učinek ima predpis na ohranjenost, rastnost, rodovitnost, stabilnost, odpornost, starostno strukturo gozdnega sestoja in zmožnost uresničevanja njegovih funkcij? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Učinek je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitiven, če izboljšuje delovanje gozdnega ekosistema, povečuje odpornost in vitalnost gozdnega sestoja, podpira funkcije gozda in spodbuja gospodarjenje z gozdom oziroma izvajanje ukrepov, določenih na sestoj natančno v gozdnogospodarskih načrtih; če se ohrani ali poveča kakovost obstoječih gozdnih zemljišč in funkcij gozda, če se ohrani ali poveča površina gozdnega roba in drugih z gozdom povezanih površin (gozdni prostor). Učinek je pozitiven tudi, če se ohranja posamično gozdno drevje in skupine gozdnega drevja zunaj ureditvenih naselij, ki so pomembna za ohranjanje in razvoj krajine ali življenjskega prostora prostoživečih organizmov; - negativen, če gozd razvrednoti ali poškoduje, če se oteži naravni razvoj ekosistema oziroma zagotavljanje funkcij gozda.
<p>32. Ali ima predpis učinek na racionalno in učinkovito rabo prostora? DA / NE</p>	<p>32.1. Kakšen učinek ima predpis na površine pozidanih zemljišč? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Učinek je pozitiven, če predpis prispeva k doseganju cilja ničelne neto letne rasti površin pozidanih zemljišč do leta 2050.</p>
	<p>32.2. Kakšen učinek ima predpis na zmanjševanje površin razvrednotenih območij? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Učinek je pozitiven, če predpis prispeva k zmanjševanju obsega površin in števila razvrednotenih območij.</p>
	<p>32.3. Kakšen učinek ima predpis na delež prebivalcev, ki živijo v urbanih naseljih? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Učinek je pozitiven, če predpis prispeva k ohranjanju ali povečevanju deleža prebivalcev v urbanih naseljih.</p>
	<p>32.4. Kakšen učinek ima predpis na ohranjanje poseljenosti obmejnih problemskih območij? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Učinek je pozitiven, če predpis prispeva k ohranjanju poseljenosti obmejnih problemskih območij.</p>

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
33. Ali ima predpis učinek na kakovost prebivanja? DA / NE	33.1. Kakšen učinek ima predpis na doseganje primerne opremljenosti urbanih naselij s storitvami splošnega pomena? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Učinek na kakovost prebivanja je pozitiven, če predpis prispeva k ohranjanju ali povečevanju obstoječe opremljenosti urbanih naselij, ki so središča policentričnega urbanega sistema s storitvami splošnega pomena.
	33.2. Kakšen učinek ima predpis na zagotavljanje primerne opremljenosti podeželskih naselij in vasi s storitvami splošnega pomena? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Učinek je pozitiven, če predpis prispeva k ohranjanju ali povečanju opremljenosti podeželskih naselij in vasi.
	33.3. Kakšen učinek ima predpis na krepitev povezanosti središč policentričnega urbanega sistema? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Povezanost središč se krepi s ohranjanjem ali krepitvijo cestnih in železniških in drugih povezav med središči policentričnega urbanega sistema, krepitvijo javnega prometa in izboljšanjem funkcionalne opremljenosti središčnih naselij (npr. vzpostavitev nove ali pogostejše avtobusne povezave med dvema središčema ali vzpostavitev nove železniške proge med dvema središčema). Učinek je pozitiven, če predpis krepi povezanost med središči policentričnega urbanega sistema.
	33.4. Kakšen učinek ima predpis na povečanje dostopnosti postajališč javnega potniškega prometa? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Učinek je pozitiven, če predpis prispeva k povečanju dostopnosti postajališč javnega potniškega prometa za prebivalce (npr. umeščanje lokacij stanovanj, storitev in drugih generatorjev prometa v bližino obstoječih postaj ali postajališč javnega potniškega prometa, vzpostavitev novih linij potniškega prometa ali novih postajališč, finančne spodbude za uporabo javnega potniškega prometa).
	33.5. Kakšen učinek ima predpis na izboljšanje razmer za aktivno mobilnost? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Izboljšanje razmer za aktivno mobilnost (hoja, kolesarjenje) lahko prispeva k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, kadar ne gre pretežno za nadomeščanje uporabe javnega prevoza z aktivno mobilnostjo. Zmanjševanje emisij toplogrednih plinov lahko pričakujemo v primeru, ko se bo zaradi povečanja deleža aktivne mobilnosti kot potovalnega načina zmanjšal delež rabe osebne avtomobila. Učinek je pozitiven, če predpis:

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
		<ul style="list-style-type: none"> – vzpostavlja nova poselitvena, storitvena, oskrbna in druga območja brez motoriziranega prometa v mestih; – vzpostavlja ukrepe za omejevanje in umirjanje motornega prometa v naseljih; – ohranja ali vzpostavlja ter vzdržuje nove kolesarske in pešpoti v naseljih in med njimi; – načrtuje in vzpostavlja ločena intermodalna prometna vozlišča za potniški in tovorni promet ter nanje navezanih sistemov trajnostne mobilnosti.
	<p>33.6. Kakšen učinek ima predpis na ohranjanje oziroma vzpostavitev zelenega sistema naselij in na dostopnost javnih zelenih površin? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Učinek je pozitiven, če predpis:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ohranja zeleni sistem naselij ali vzpostavlja nove elemente in povezave sistema naselij; – upošteva in omogoča dostopnost javnih zelenih površin oziroma ne zmanjšuje dostopnosti in obsega zelenih površin, izboljšuje dostopnost ali prispeva k boljši opremljenosti zelenih površin (urbano pohišstvo, otroška igrišča, vzdrževanje pešpoti).
	<p>33.7. Kakšen učinek ima predpis na spodbujanje celovite prenovе in vključevanje kulturne dediščine v kakovostno oblikovane in vzdrževane javne površine? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Kulturna dediščina je skupno dobro in vrednota življenjskega okolja. Zato je pomembna sestavina javnega prostora mest in drugih okolij. Z njenim oživiljanjem povečujemo vrednost skupnih prostorov, namenjenih vsem državljanom in obiskovalcem. S tem tudi spodbujamo javni dialog, ki mora temeljiti na »pravici do dediščine« in na vseh ravneh vključevati dediščinske vsebine v prostorsko načrtovanje, prenovu, komunalno urejanje in vzdrževanje.</p> <p>Učinek je pozitiven, če predpis spodbuja/krepi celovito prenovu kulturne dediščine, ki je del javnega prostora ali ga sooblikuje (npr. finančne spodbude občin ob prenovi dediščine v mestnih ali trških središčih).</p> <p>Oceniti je treba tudi učinek predpisa na povečanje deleža obnovljene kulturne dediščin.</p> <p>Učinek je pozitiven, če predpis spodbuja javna ali zasebna vlaganja v obnovo kulturne dediščine (npr. finančne spodbude, strokovna podpora lastnikom, izobraževanja, promocije dobrih praks).</p>
	<p>33.8. Kakšen učinek ima predpis na dostopnost stanovanj za prebivalstvo in na ustrezne stanovanjske razmere? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Učinek je pozitiven, če:</p> <ul style="list-style-type: none"> – predpis izboljša dostopnost cenovno dostopnih in funkcionalno primernih stanovanj (npr. gradnja javnih najemnih stanovanj, vzpostavitev stanovanjskih zadrug, pridobitev zemljišč za gradnjo javnih stanovanj; spodbuja reaktivacijo praznih stanovanjskih enot; preprečuje nenamensko rabo stanovanjskih enot – npr. uporabo

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
		<p>v okviru Airbnb, spremembo rabe stanovanj v sekundarna prebivališča, preprečuje špekulativne investicijske nakupe stanovanjskih enot/zemljišč za gradnjo stanovanj);</p> <ul style="list-style-type: none"> - predpis izboljša stanovanjske razmere, kot so primerno ogrevanje stanovanja in finančna dostopnost le-tega, primerna osvetljenost stanovanja, odsotnost težav s streho, ki pušča, z vlažnimi stenami/temelji/tlemi, s trhlimi okenskimi okvirji ali trhlimi tlemi; <ul style="list-style-type: none"> • ni primerne ogrevanja: to pomeni, da si gospodinjstvo finančno ne more privoščiti primerno ogrevanega stanovanja; • pretemno stanovanje: to pomeni, da v stanovanju nimajo dovolj dnevne svetlobe. Pri tem se ne upoštevajo vremenske razmere.
<p>34. Ali ima predpis učinek na privlačnost, konkurenčnost in mednarodno vpetost slovenskih mest? DA / NE</p>	<p>34.1. Kakšen učinek ima predpis na privlačnost, konkurenčnost in mednarodno vpetost slovenskih mest? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Ocena učinka predpisa na ohranjanje ali rast števila mednarodnih ustanov, šol in sedežev mednarodnih podjetij. Učinek je pozitiven, če ohranja ali krepi prisotnost mednarodnih ustanov, šol in podjetij v slovenskih mestih.</p> <p>Ocena učinka predpisa na vpetost Slovenije v vseevropska omrežja (TEN)?</p> <p>Učinek je pozitiven, če krepi vseevropsko omrežje (npr. načrtovanje in gradnja novih povezav v jedrnem omrežju, krepitev jedrnih vozlišč in vstopnih točk).</p> <p>Kakšen učinek ima predpis na krepitev privlačnosti mest za prebivanje v njih, tj. povečuje število in raznolikost kulturnih, gospodarskih, družbenih, upravljaljskih dejavnosti v mestih?</p> <p>Učinek je pozitiven, če mesta krepijo svojo privlačnost s povečevanjem števila in raznolikosti kulturnih, gospodarskih, družbenih in upravljaljskih dejavnosti.</p>
<p>35. Ali ima predpis učinek na prostorsko identiteto? DA / NE</p>	<p>35.1. Kakšen učinek ima predpis na ohranjanje in izboljšanje prepoznavnosti prostora (naravnih, grajenih in krajinskih struktur)? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Učinek je pozitiven, če predpis prispeva k ohranjanju ali izboljšanju prepoznavnosti prostora (npr. območij nacionalne prepoznavnosti krajin, ohranjanje prepoznavnih značilnosti krajine – naravnih, grajenih ali krajinskih struktur).</p>
<p>36. Ali ima predpis učinek na odpornost prostora proti podnebnim spremembam in na prilagajanje nanje?</p>	<p>36.1. Kakšen učinek ima predpis na zeleno infrastrukturo? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA.</p>	<p>Učinek na zeleno infrastrukturo je pozitiven, če krepi posamezne elemente omrežja zelene infrastrukture in povezave med njimi.</p>

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
<p>DA / NE</p>	<p>Obrazložitev:</p>	
	<p>36.2. Kakšen učinek ima predpis na prilagajanje na podnebne spremembe z ukrepi v mestih, kot so blaženje učinkov toplotnih otokov, ohranjanje vetrovnih koridorjev, ozelenjevanje itd.? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Učinek je pozitiven, če predpis spodbuja ukrepe, ki blažijo toplotno obremenitev mest.</p>
<p>37. Ali ima predpis učinek na prostorsko upravljanje? DA / NE</p>	<p>37.1. Kakšen učinek ima predpis na prostorsko upravljanje? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Kakšen učinek ima predpis na števila študij, razvitih modelov, dobrih praks in njihovih aplikacij s področja prostorskega razvoja?</p> <p>Učinek je pozitiven, če predpis podpira razvoj študij, modelov ali dobrih praks s področja prostorskega razvoja.</p> <p>Kakšen učinek ima predpis na krepitev strokovne usposobljenost deležnikov s področja prostorskega upravljanja?</p> <p>Učinek je pozitiven, če predpis ureja in tako krepi strokovno usposobljenost deležnikov (npr. občin, prostorskih načrtovalcev, resorjev) s področja prostorskega upravljanja (npr. s programom za izobraževanje in usposabljanje deležnikov, objavo študij in raziskav).</p> <p>Kakšen učinek ima predpis na povečanje ozaveščenosti deležnikov o pomenu prostora in vlogi urejanja prostora?</p> <p>Učinek je pozitiven, če predpis krepi ozaveščenost deležnikov o pomenu prostora in vlogi urejanja prostora, kot ju opredeljujeta Zakon o prostorskem načrtovanju in strategija prostorskega razvoja Slovenije.</p> <p>Kakšen učinek ima predpis na povezovanje prostorskega načrtovanja (upravljanja) z drugimi sektorskimi politikami, krepitev sinergij v prostoru in na večfunkcionalnost prostora?</p> <p>Učinek je pozitiven, če predpis krepi povezovanje prostorskega načrtovanja ali upravljanja drugih sektorskih politikah, se z njim iščejo skupne sinergije v prostoru in krepi večfunkcionalnost prostora.</p>

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
<p>38. Ali ima predpis učinek na kulturno dediščino? DA / NE</p>	<p>38.1. Kakšen učinek ima predpis na dostopnost, raznoliko in ponovno rabo, prepoznavnost, upravljanje in razvoj kulturne dediščine? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Predpis lahko vpliva na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostopnost kulturne dediščine (pestrost rešitev za fizično, intelektualno, informacijsko dostopnost kulturne dediščine, prilagojenih posameznim ciljnim skupinam, vključujoč ranljive skupine); – prepoznavnost kulturne dediščine; – stopnjo vključevanja dediščinskih vsebin v razvojnih in sektorskih politikah, zakonskih in razvojnih dokumentih ter prostorskih aktih na državni, regionalni in občinski ravni; – upoštevanje načel in metod presoje vplivov na kulturno dediščino za izboljšanje razvojnih in prostorskih dokumentov; – krepitev vloge prostorov kulturne dediščine kot stičišč sodobne družbe (javni dialog na temelju »pravice do dediščine«, aktivno preživljanje prostega časa); – število enot kulturne dediščine; – na zavedanje o družbenih vrednotah kulturne dediščine (npr. dvig kakovosti in števila raziskav, povezanih s kulturno dediščino); – na učinkovito in vključujoče upravljanje kulturne dediščine (npr. usposabljanje upravljavcev in drugih deležnikov za učinkovito in vključujoče upravljanje kulturne dediščine); – dejavnosti na področju predstavitve in promocije kulturne dediščine v Sloveniji in tujini; – aktivnejšo rabo dediščine kot razvojnega vira; – krepitev razvojnih potencialov dediščine ob spoštovanju njenih vrednot.
	<p>38.2. Kakšen učinek ima predpis na varstvo in ohranjanje kulturne dediščine? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Predpis lahko vpliva na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ogroženost enot kulturne dediščine; – standarde varstva in ohranjanja kulturne dediščine; – davčne in finančne spodbude oziroma ugodnosti za ohranjanje kulturne dediščine; – zagotovitev finančnih virov za ohranjanje kulturne dediščine; – investicijska vlaganja v ohranjanje kulturne dediščine; – varstvo kulturne dediščine pred okoljskimi nesrečami.
<p>39. Ali ima predpis učinek na doseg ciljev upravljanja z vodami ter vodnimi in priobalnimi zemljišči? DA / NE</p>	<p>39.1. Kakšen učinek ima predpis na stanje površinskih voda in druge, z vodami povezane ekosisteme, zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje in uravnavanje vodnih količin in spodbujanje trajnostne rabe vode?</p>	<p>Predpis lahko vpliva na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nevarnost, ranljivost in ogroženost zaradi škodljivega delovanja voda – vpliva na ogroženost (povečuje ali zmanjšuje), nevarnost (povečuje ali zmanjšuje odtok) in na ranljivost (povečuje ali zmanjšuje), odpornost rabe prostora (pokrovnost, tla) proti škodljivemu delovanju voda, kot so poplave, erozija, hribinski in snežni plazovi: <ul style="list-style-type: none"> • na poselitvenih območjih, kjer je ogroženo zdravje prebivalcev; • na območjih pomembnih gospodarskih dejavnosti in javne infrastrukture;

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	<p>POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • glede objektov kulturne dediščine; • glede objektov in naprav ter dejavnosti, ki pomenijo tveganje za okolje in nevarnost za nastanek naravnih in drugih nesreč ali lahko povzročijo onesnaženje večjega obsega. <p>Kakovost kopalnih voda – na kakovost lahko vpliva, če:</p> <ul style="list-style-type: none"> – je ukrep možen na prispevnem območju kopalne vode; – je ukrep možen na vplivnem območju kopalne vode; – povzroča/povečuje emisije snovi na prispevnem in/ali vplivnem območju kopalne vode; – povzroči mikrobiološko onesnaženje kopalne vode; – povečuje tveganje pojava incidentnih onesnaženj (s katerimi snovmi). <p>Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda skladno z <i>Uredbo o stanju površinskih voda</i> (Uradni list RS, št. 14/09, 98/10, 96/13, 24/16 in 44/22 – ZVO-2), ki se preverja preko:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stanja bioloških elementov (npr. sestava in številčnost vodnega rastlinstva); – stanja fizikalno-kemijskih elementov (npr. kisikove razmere, zakisanost, stanje); – stanja hidromorfoloških elementov (hidrološki režim – količina in dinamika vodnega toka; kontinuiteta toka; morfološke razmere (npr. sprememba globine in širine reke oziroma spremembe globine jezera, somornice, obalne vode)); – vsebnosti kemijskih parametrov v površinski vodi, sedimentu ali bioti; – emisij prednostnih snovi, prednostnih nevarnih snovi ali drugih onesnaževal v vode; – vsebnosti posebnih onesnaževal (v vodi, sedimentu ali bioti); – emisij posebnih onesnaževal v vode. <p>Ukrepi, ki se nanašajo na varstvo voda, so ukrepi, ki vplivajo na predpise o vodah, o varstvu okolja, o ohranjanju narave, o ribištvu.</p> <p>Ukrepi, ki se nanašajo na urejanje voda, so ukrepi za ohranjanje in uravnavanje vodnih količin, za varstvo pred škodljivim delovanjem voda in ukrepi glede vzdrževanja voda.</p> <p>Ukrepi, ki se nanašajo na rabo voda, so ukrepi, ki se nanašajo na dovoljevanje rabe vode, ukrepi, ki nanašajo na povračila stroškov za rabo vode in ukrepi za spodbujanje trajnostne rabe vode.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kakšen bo vpliv na imetnike vodnih pravic? – Kakšne stroške bodo imeli imetniki vodnih pravic? – Kako predpis vpliva na ceno vode (gospodinjstva, industrija, kmetijstvo, energetika, turizem)?

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	<p>39.2. Kakšen učinek ima predpis na stanje podzemnih voda in druge, z vodami povezane ekosisteme, ohranjanje in uravnavanje vodnih količin in spodbujanje trajnostne rabe voda? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Kemično stanje Predpis lahko vpliva na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vsebnost kemijskih parametrov v podzemni vodi; – povzročča/poveča emisije kemijskih parametrov v podzemno vodo; – vdor slane vode ali druge vdore v vodno telo podzemne vode; – koncentracije onesnaževal v podzemni vodi in s tem na vodne ter kopenske ekosisteme, ki so neposredno odvisni od podzemne vode; – spremembo trenda onesnaženja. <p>Količinsko stanje Predpis lahko vpliva na količinsko stanje/obnovljivost vodnega vira:</p> <ul style="list-style-type: none"> – režim gladine podzemne vode; – spremembo gladine podzemne vode oziroma spremembo trenda gladine. <p>Ukrepi, ki se nanašajo na varstvo voda, so ukrepi, ki vplivajo na predpise o vodah, o varstvu okolja, o ohranjanju narave, o ribištvu.</p> <p>Ukrepi, ki se nanašajo na urejanje voda, so ukrepi za ohranjanje in uravnavanje vodnih količin, voda in ukrepi glede vzdrževanja voda.</p> <p>Ukrepi, ki se nanašajo na rabo voda, so ukrepi, ki se nanašajo na dovoljevanje rabe vode, ukrepi, ki nanašajo na povračila stroškov za rabo vode in ukrepi za spodbujanje trajnostne rabe vode.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kakšen bo vpliv na imetnike vodnih pravic? – Kakšne stroške bodo imeli imetniki vodnih pravic? – Kako predpis vpliva na ceno vode (gospodinjstva, industrija, kmetijstvo, energetika, turizem)?
	<p>39.3. Kakšen učinek ima predpis na vire pitne vode? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Predpis lahko vpliva na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obstoječe ali predvidene vodne vire za oskrbo prebivalcev s pitno vodo; – količinsko in kemično stanje vodnega telesa, iz katerega se rabi voda za oskrbo prebivalcev s pitno vodo; – trend porabe pitne vode na tem vodnem telesu (naraščajoč ali padajoč); – ceno pitne vode; – izvajanje vodovarstvenega režima. <p>Na vire pitne vode lahko vpliva, če zmanjša obnovljivost, napajanje vodnega vira, je na vodovarstvenem območju (katerem?) oziroma lahko povzroči obremenitev (točkovno</p>

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
		<p>ali razpršeno) na vir pitne vode, iz katerega se rabi voda ali je namenjena za oskrbo prebivalcev s pitno vodo.</p> <p>Ob tem je treba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preveriti, ali so zagotovljeni zaščitni ukrepi, s katerimi bo preprečen negativni vpliv ukrepa na vire pitne vode; - spremljati rezultate monitoringa vodnega telesa, iz katerega se rabi voda ali je namenjena za oskrbo prebivalcev s pitno vodo.
<p>40. Ali ima predpis učinek na izvajanje javnih služb varstva okolja? DA / NE</p>	<p>40.1. Kakšen učinek ima predpis na izvajanje javnih služb varstva okolja? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pojasniti, ali ima predpis kakšen učinek na izvajanje javnih služb varstva okolja.</p>
<p>41. Ali ima predpis še kakšne druge učinke na okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, ki niso zajeti v odgovorih na predhodna vprašanja? DA / NE</p>	<p>41.1. Kakšen učinek ima predpis na okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, ki morda ni zajet v odgovorih na predhodna vprašanja? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pojasniti, ali so morda prisotni še kakšni učinki, ki niso zajeti v predhodnih vprašanjih.</p>
<p>42. Ali ima predpis učinek na spodbujanje rabe obnovljivih virov energije? DA / NE</p>	<p>42.1. Kakšen učinek ima predpis na spodbujanje rabe obnovljivih virov energije? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Obnovljivi viri energije (OVE) so viri energije, ki jih zajemamo iz stalnih naravnih procesov. To so sončno sevanje, veter, vodni tok v rekah, fotosinteza, zemeljski toplotni tokovi in tokovi morja. Primeri obnovljivih virov energije so lesna biomasa, vodna energija, bioplin, geotermalna energija, sončna in vetrne energija.</p> <p>Slovenija ima postavljene pravno zavezujoče obveznosti spodbujanja OVE. V Nacionalnem energetskega in podnebnega načrta RS (NEPN) je opredeljen cilj za doseganje deleža OVE v končni rabi energije do leta 2030. Kljub temu, da je to področje deloma naslovljeno pri vprašanju 23, saj ima posreden vpliv na doseganje podnebne nevtralnosti in zmanjšanja emisij TGP, pa je področje izredno pomembno, saj imamo postavljene obveze na EU in na nacionalni ravni, kjer ob nedoseganju ciljev lahko plačujemo tudi kazni, zaradi česar ga je potrebno vrednotiti kot ločeno enoto.</p> <p>Predpis ima pozitiven učinek, če:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ima vpliv oziroma olajšuje umeščanje naprav za OVE v prostor,

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
		<ul style="list-style-type: none"> - ima pozitiven vpliv na uvajanje energije, pridobljene iz OVE, - ima pozitiven vpliv na zdravje, kot posledico uvajanja OVE tehnologij, ki ne povzročajo izpustov TGP, - ima pozitiven vpliv na okolje, kot posledico uvajanja OVE tehnologij, ki ne povzročajo izpustov TGP in posledično preprečujejo dodatno ogrevanje ozračja - ima vpliv na umeščanje OVE ter na zmanjšanje odvisnosti od uvoženih virov energije, - ima vpliv na umeščanje OVE in povečevanje energetske varnosti, - ima preko tehnologija na področju OVE vpliv na zmanjšanje izpustov TGP, - vpliva na finančni vidik oziroma ustvarja takšno poslovno okolje, ki posledično lahko pomeni cenovno konkurenčnost OVE tehnologij oziroma ustvarjanje pogojev za ugodnejšo vpeljavo OVE tehnologij, - vpliva na vidike lažjega umeščanja tehnologij OVE v prostor, - obravnava strategije, ki imajo pozitiven vpliv na uvajanje OVE oziroma vsebujejo predloge umeščanja tehnologij OVE, - ima vpliv oziroma olajšuje umeščanje v prostor naprav za soproizvodnje toplote in električne energije, - ima vpliv na socialne politike, povečanje zaposlovanja, zmanjševanje energetske revščine, ki je posledica umeščanja OVE tehnologij, - finančno stimulira rabo OVE ali proizvodnjo energije iz OVE. <p>Predpis ima negativen učinek, če:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodaja administrativne ovire pri umeščanju naprav OVE v prostor, - ima negativen vpliv pri uvajanju uporabe energije, pridobljene iz OVE, - ne obravnava uvajanja OVE in ima obenem vpliv na povečevanje energetske odvisnosti od uvoženih virov energije, - ne obravnava uvajanja OVE in ima obenem vpliv na zmanjševanje energetske varnosti, - bo imel vpliv na povečevanje izpustov TGP, ne da bi primerno obravnaval možnosti pridobivanja energije iz OVE, s katerimi bi lahko te izpuste preprečili oziroma zmanjšali, - v svojih strategijah ne obravnava novih tehnologij OVE, čeprav obravnava področja, kjer bi se lahko predvidelo uvajanje OVE tehnologij, - v svojih strategijah preprečuje oziroma prepoveduje uvajanje tehnologij OVE, - finančno destimulira rabo OVE ali proizvodnjo energije iz OVE.

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
<p>43. Ali ima predpis učinek na učinkovito rabo energije? DA / NE</p>	<p>43.1. Kakšen učinek ima predpis na zmanjšanje rabe energije? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Slovenija ima postavljene pravno zavezujoče obveznosti na področju energetske učinkovitosti. V Nacionalnem energetskem in podnebnem načrtu RS (NEPN) je kot prvi in ključni ukrep za prehod v podnebno nevtralno družbo opredeljen cilj izboljšanja energetske (in snovne) učinkovitosti v vseh sektorjih in s tem zmanjšanje rabe energije in drugih naravnih virov, čemur sledijo tudi specifični cilji na področju URE. Kljub temu, da je to področje deloma naslovljeno pri vprašanju 23, saj ima posreden vpliv na doseganje podnebne nevtralnosti in zmanjšanja emisij TGP, pa je področje izredno pomembno, saj imamo postavljene obveze na EU in na nacionalni ravni, kjer ob nedoseganju ciljev lahko plačujemo tudi kazni, zaradi česar ga je potrebno vrednotiti kot ločeno enoto.</p> <p>Če je odgovor DA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ali so bile ocenjene rešitve za povečevanje učinkovite rabe energije in ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti stavb in delovanje stavbnih sistemov? - ali predpis sledi ciljem Dolgoročne strategije energetske prenovе stavb? - ali predpis spodbuja doseganje prihrankov energije pri končnih odjemalcih? - ali predpis sledi cilje sistema upravljanja z energijo v javnem sektorju in povečuje njegovo energetske učinkovitost? - ali predpis sledi ciljem izvajanja energetskih pregledov v podjetjih ter izvajanje priporočil? - ali predpis sledi ciljem merjenja in obračunavanja porabe energije? - ali predpis sledi ciljem merjenja in obračunavanja porabe toplote za ogrevanje stavb? - ali predpis sledi ciljem namestitve polnilnih mest za električna vozila na parkirnih mestih v stavbah in parkiriščih? - ali predpis sledi ciljem okolijskih zahtev za proizvode na trgu in v uporabi? - ali predpis sledi ciljem uporabe obnovljivih virov energije, soprodukcije in odvečne toplote v sistemih daljinskega ogrevanja? - ali predpis sledi ciljem splošnega informiranja, ozaveščanja in usposabljanja na področju učinkovite rabe energije? <p>Predpis lahko pozitivno ali negativno vpliva na cilj izboljšanja energetske učinkovitosti, če:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Znižuje (pozitiven) ali zvišuje (negativen) rabo energije, - Finančno stimulira ali destimulira izvajanje ukrepov URE.

Opredelitev izrazov

- **Agrarne operacije** so agrotehnični ukrepi za urejanje kmetijskih zemljišč oziroma kmetijskega prostora zaradi izboljšanja kmetijskih zemljišč oziroma izboljšanja razmer za obdelavo;
- **biotska raznovrstnost** je raznovrstnost živih organizmov, ki vključuje raznovrstnost znotraj vrst in med različnimi vrstami, gensko raznovrstnost ter raznovrstnost ekosistemov, ki se odraža v tleh in nad tlemi. Ukrepi za ohranjanje biotske raznovrstnosti so ukrepi, s katerimi se ureja varstvo prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst (v nadaljnjem besedilu: rastlinske in živalske vrste), vključno z njihovim genskim materialom in habitatni ter ekosistemi, in omogoča trajnostno rabo sestavin biotske raznovrstnosti ter zagotavlja ohranjanje naravnega ravnovesja;
- **blaženje podnebnih sprememb** pomeni zmanjševanje emisij toplogrednih plinov ali njihovo odzemanje iz ozračja. Sistem trgovanja s pravicami do emisije (EU ETS) in zavezujoče zmanjševanje emisij toplogrednih plinov v neETS sektorjih (prometu, stavbah, kmetijstvu, industriji in odpadkih) omejujeta emisije z ukrepi, ki temeljijo na uporabi novih tehnologij in obnovljivih virov energije ter na spreminjanju praks in vedenja potrošnikov;
- **celinske vode** so stoječe ali tekoče površinske vode na površju kopnega in podzemne vode na kopenski strani temeljne črte, od katere se meri širina teritorialnega morja, pri čemer se za vprašanja plovbe po celinskih vodah ter upravljanje vodnih in priobalnih zemljišč šteje, da ne vključujejo podzemnih voda;
- **celotno ohranjanje dediščine** je sklop ukrepov, s katerimi se zagotavljajo nadaljnji obstoj in obogatitev dediščine, njeno vzdrževanje, obnova, prenova, uporaba in oživljanje. Uresničuje se v razvojnem načrtovanju in ukrepih države, pokrajin in občin tako, da dediščino ob spoštovanju njene posebne narave in družbenega pomena vključujejo v trajnostni razvoj;
- **cilji upravljanja z vodami** so cilji, določeni v nacionalnem programu upravljanja z vodami oziroma v načrtih upravljanja voda na vodnem območju Donave in Jadranskega morja kot izvedbenih dokumentih;
- **elektromagnetno sevanje (EMS)** je sevanje oziroma delovanje in vpliv elektromagnetnega polja, ki nastane pri uporabi ali obratovanju vira sevanja v njegovi bližnji ali daljni okolici, in kot tako pomeni tveganje škodljivih učinkov na zdravje človeka (uredba – elektromagnetno sevanje). Viri elektromagnetnega sevanja so sestavni del našega življenja, pri čemer so najštevilnejše električne naprave, ki jih vsak dan uporabljamo v gospodinjstvu in prostoračasnih dejavnostih. Zaradi občasne in kratkotrajne uporabe te naprave nimajo pomembnega vpliva na počutje in zdravje človeka. Pomembnejšo obremenitev povzroča bližina močnejših virov sevanja, kot so visokonapetostni daljnovodi (110 kV ali več), bazne postaje mobilne telefonije ter radijski in televizijski oddajniki. Ker obremenitev elektromagnetnega sevanja z oddaljenostjo od vira sevanja strmo pada, je večina ljudi izpostavljena le majhnemu delu mejne vrednosti, kot jo določajo predpisi na tem področju;
- **emisija** je neposredno ali posredno izpuščanje ali oddajanje snovi v tekočem, plinastem ali trdnem stanju ali energije (hrup, vibracije, sevanje, toplota in svetloba) ali organizmov ali mikroorganizmov iz posameznega vira ali razpršenih virov v okolje;
- **energija iz obnovljivih virov** je energija iz obnovljivih nefosilnih virov, in sicer vetrna, sončna (sončni toplotni in sončni fotovoltaični viri) in geotermalna energija, energija okolice, energija plimovanja, valovanja in druga energija morja, vodna energija ter iz biomase, deponijskega plina, plina, pridobljenega z napravami za čiščenje odpadkov, in bioplina;
- **ekološka povezanost** je neovirano gibanje vrst in potek naravnih procesov, ki ohranjajo življenje na Zemlji. Lahko se nanaša tudi na neprekinjene ekosisteme, ki so povezani z ekološkimi koridorji. Ekološka povezanost je lahko strukturna (v kateri obstaja kontinuiteta med ekosistemi) in funkcionalna (v kateri je dokazan pretok vrst ali procesov);
- **ekološko pomembno območje** je območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti;
- **ekološko stanje površinskih voda** je opredeljeno s kakovostjo vodnega ekosistema, glede na njegovo strukturo in delovanje;
- **ekosistem** je funkcionalna celota življenjskega prostora (biotop) in življenjske združbe (biocenoza), njegove sestavine so v dinamičnem ravnovesju;
- **funkcionalno urbano območje** je funkcionalno povezano območje središča in njegovega gravitacijskega območja, pri čemer središče prebivalcem bližnjega in daljnega zaledja zagotavlja dostop do dobrin in storitev splošnega in splošnega gospodarskega pomena. Funkcionalna urbana območja se medsebojno lahko prekrivajo, ne pokrivajo pa homogeno celotnega območja Slovenije. Funkcionalno urbano območje se določi kot skupek osnovnih prostorskih enot, iz katerih se dnevno vozi na delo v središče neki odstotek delovno aktivnega prebivalstva (po metodologiji OECD in

- EUROSTAT je delež 15 %). Funkcionalno urbano območje uporabljamo kot instrument spremljanja prostorskih (zelenih) gibanj v sistemu spremljanja stanja (SPRS 2050);
- **gensko spremenjeni organizem (GSO)** je organizem, z izjemo človeka, ali mikroorganizem, katerega genski material je spremenjen s postopki, ki spreminjajo genski material drugače, kot to poteka v naravnih razmerah s križanjem ali naravno rekombinacijo. Tveganje je verjetnost, da bo ravnanje z GSO posredno ali neposredno, takoj ali kasneje ali dolgoročno kumulativno škodljivo vplivalo na okolje ali zdravje ljudi, zlasti glede ohranjanja biotske raznovrstnosti, ohranjanja avtohtonih rastlinskih sort in živalskih pasem, rodovitnosti plodne zemlje, prehranjevalne verige ali zdravja človeka in živali;
 - **habitatni tip** je biotopsko ali biotsko značilna in prostorsko zaključena enota ekosistema;
 - **kakovost prebivanja** je merilo, s katerim se ugotavlja enakopravni dostop do storitev splošnega pomena, stanovanj, zelenih površin in gospodarske javne infrastrukture na določenem območju. Koncept prostorskega razvoja sledi načelom policentričnega razvoja in smotrne organizacije dejavnosti v prostoru in s tem zagotavlja enak dostop do storitev splošnega pomena, stanovanj, zelenih površin in gospodarske javne infrastrukture na celotnem območju države. S takšnim prostorskim razvojem se vzpostavljajo ustrezne razmere, da bodo vsi prebivalci imeli primerljive razmere za življenje in kakovost prebivanja (SPRS 2050);
 - **kemično stanje voda** je opredeljeno s koncentracijami snovi in drugimi pojavi v vodi;
 - **količinsko stanje podzemnih voda** je opredeljeno s stopnjo rabe podzemnih voda;
 - **kopalna voda** je vodno telo površinske vode ali njegov del, ki ustreza predpisom s področja varstva pred utopitvami;
 - **krajina** je prostorsko zaključeni del narave, ki ima zaradi značilnosti žive in nežive narave ter človekovega delovanja določeno razporeditev krajinskih struktur;
 - **kulturna dediščina** so dobrine, podedovane iz preteklosti, ki jih Slovenke in Slovenci, pripadnice in pripadniki italijanske in madžarske narodne skupnosti in romske skupnosti ter drugi državljanke in državljani Republike Slovenije opredeljujejo kot odsev in izraz svojih vrednot, identitet, etnične pripadnosti, verskih in drugih prepričanj, znanja in tradicij. Dediščina vključuje vidike okolja, ki izhajajo iz medsebojnega vplivanja med ljudmi in prostorom v času. Dediščina se deli na materialno (premična in nepremična dediščina) in nesnovno dediščino;
 - **naravne vrednote** so zlasti geološki pojavi, minerali in fosili ter njihova nahajališča, površinski in podzemski kraški pojavi, podzemne jame, soteske in tesni ter drugi geomorfološki pojavi, ledeniki in oblike ledeniškega delovanja, izviri, slapovi, brzice, jezera, barja, potoki in reke z obrežji, morska obala, rastlinske in živalske vrste, njihovi izjemni osebki ter njihovi življenjski prostori, ekosistemi, krajina in oblikovana narava;
 - **območja nacionalne prepoznavnosti krajin** so območja, ki vključujejo prepoznavne in reprezentativne dele slovenske krajine z dobro ohranjenimi krajinskimi sestavinami, zlasti pa so to območja izjemnih krajin z redkimi ali enkratnimi vzorci krajinske zgradbe in prostorsko poudarjeno kulturno dediščino z visoko pričevalno oziroma spomeniško vrednostjo v kombinaciji z izjemnimi oblikami naravnih prvin oziroma naravnimi vrednotami;
 - **obnova dediščine** vključuje načrtovalske in izvedbene ukrepe in posege, ki bodo omogočili ustrezno koristnost stavbe (območja). Njen cilj je na podlagi predhodne ocene stanja, vrednotenja in opredelitve varovanih sestavin doseči v čim večji meri spoštovanje celovitosti in značilnosti stavbnega sestava, gradiva in konstrukcije ter ustrezne vsebine. Načela posegov so postopnost, nujnost in (kasnejša možna) odstranitev;
 - **odpadek** je vsaka snov ali predmet, ki ga imetnik zavrže, namerava zavreči ali mora zavreči. Delimo jih na komunalne odpadke in odpadke iz dejavnosti. Odpadki so okoljska težava, če z njimi ne ravnamo ustrezno, zato si prizadevamo tako za omejevanje škodljivih vplivov na zdravje ljudi in okolje pri nastajanju odpadkov in ravnanju z njimi kot tudi za nadomestitev uporabe naravnih virov z ustreznimi odpadki;
 - **odstranjevanje odpadkov** je postopek, ki ni predelava odpadkov, tudi če je sekundarna posledica postopka pridobivanja snovi ali energije;
 - **ogroženost kulturne dediščine** se ocenjuje na podlagi kombinacije izbranih vidnih pokazateljev splošnega fizičnega stanja (zelo slabo/slabo/primerno/dobro) in aktivnosti rabe (ni v rabi/nepripravna/primerna raba) posameznega objekta ali območja;
 - **ohranjanje narave** je vsako ravnanje, ki se opravlja zaradi ohranitve biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot;
 - **okoljska nesreča** je nenadzorovan ali nepredviden dogodek, povezan s posegom v okolje, ki ima zaradi obremenitve okolja takoj ali pozneje za posledico neposredno ali posredno ogrožanje življenja ali zdravja ljudi ali kakovosti okolja;

- **okolju prijazne tehnologije** so tehnologije, ki v primerjavi z drugimi manj škodujejo okolju. Vključujejo tehnologije in procese za obvladovanje onesnaževanja, izdelke, ki zahtevajo manj virov, ter storitve in postopke, ki omogočajo učinkovitejše upravljanje virov. Najti jih je mogoče v skoraj vseh gospodarskih dejavnostih, kamor spadajo tudi nadzor nad onesnaževanjem, gospodarjenje z vodami, ravnanje z odpadki in proizvodnja energije. Poleg tega te tehnologije ustvarijo manj emisij, manj odpadkov, njihov vpliv na zdravje in biotsko raznovrstnost je omejen ter na splošno prispevajo k zniževanju stroškov in povečevanju konkurenčnosti;
- **onesnaževalo** je katera koli snov, ki lahko povzroči onesnaževanje;
- **onesnaževalo zunanjega zraka** je katera koli snov, ki je prisotna v zraku in za katero je verjetno, da ima škodljive učinke na zdravje ljudi in/ali na okolje. Med onesnaževala zunanjega zraka spadajo plini, kot so dušikovi in žvepovi oksidi, hlapni ogljikovodiki, amonijak ter prizemni ozon. Med onesnaževala zraka uvrščamo tudi delce, ki lebdiijo v zraku in so različne velikosti, sestave ter agregatnega stanja. Onesnaženost zunanjega zraka je predvsem posledica človekove dejavnosti, kakovost zunanjega zraka pa lahko poslabšajo tudi naravni viri, kot so požari v naravi, izbruhi ognjenikov ali puščavski prah. Viri onesnaževanja zraka so zgorevanje goriv pri proizvodnji elektrike, v prometu, industriji in gospodinjstvih, industrijski procesi in uporaba topil, kmetijstvo ter ravnanje z odpadki;
- **onesnaževanje okolja** je neposredno ali posredno vnašanje snovi ali energije v zrak, vodo ali v/na tla, nastajanje odpadkov in določena ravnanja z njimi ter je posledica človekovega delovanja ali dejavnosti, ki lahko škoduje okolju, zdravju ljudi ali premoženju;
- **organska snov** v tleh so odmrli ostanki rastlin in živali, ki so vneseni v tla z biološko aktivnostjo (klasifikacija tal Slovenije in kazalnik ARSO). Organsko snov večinoma določamo posredno na podlagi določanja organskega ogljika v tleh;
- **oživljanje dediščine** so dejavnosti, ki omogočajo vključevanje dediščine v sodobno življenje in ustvarjalnost, njeno trajnostno uporabo in uživanje v njej;
- **pitna voda** je voda v njenem prvotnem stanju ali po pripravi, namenjena za pitje, kuhanje, pripravo hrane ali za druge gospodinjne namene, ne glede na njeno poreklo in ne glede na to, ali se dobavlja iz vodovodnega omrežja sistema za oskrbo s pitno vodo, cistern ali kot predpakirana voda, ter vsa voda, ki se uporablja za proizvodnjo živil in promet z njimi ter ki ustreza predpisom s področja zdravstvene ustreznosti živil;
- **podeželje** je območje s podobnimi naravnimi, gospodarskimi in družbenimi značilnostmi, prepoznavno prostorsko identiteto in viri. Za podeželje so značilna manjša naselja in manjša gostota poselitve. Prevladujeta kmetijska in gozdna raba prostora (SPRS 2050);
- **podeželsko naselje** je naselje, ki ima več kot 500 in manj kot 2.000 prebivalcev ter je delež kmetijskih gospodarstev večji od 10 % gospodinjstev. Za podeželska naselja sta značilna manjša gostota prebivalstva ter prevladujoči delež kmetijske in gozdarske rabe prostora. Delež prebivalcev, ki se ukvarjajo s kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo, je večji kot v urbanih naseljih, ni pa nujno prevladujoč (SPRS 2050);
- **podzemna voda** je voda pod površino tal v zasičenem območju in v neposrednem stiku s tlemi ali podtaljem;
- **policentrični urbani sistem** je hierarhično členjeno omrežje naselij z njihovimi gravitacijskimi območji. Urbana središča različnih ravni so v sistemu medsebojno funkcionalno in infrastrukturno povezana (SPRS 2050). Razvrstitev središč po hierarhično urejenih ravneh je ključna za uresničevanje policentričnega prostorskega razvoja, saj omogoča racionalno razmestitev storitev splošnega pomena (izobraževanje, zdravstvo, javna uprava, kultura in podobne) in s tem prispeva k skladnemu regionalnemu razvoju. Hierarhično raven središče doseže z izpolnjevanjem ciljnih meril glede na poselitvene, gospodarske in prometne zmožljivosti ali s funkcijskim povezovanjem in dopolnjevanjem v okviru širših mestnih območij ter s krepitvijo obstoječih funkcij in dejavnosti;
- **ponor** ogljika so sistemi, ki zajemajo več ogljika, kot ga s svojim delovanjem izpustijo; v naravi so to v največji meri gozdovi in oceani;
- **posebno varstveno območje (območje Natura 2000)** je ekološko pomembno območje, ki je na ozemlju EU pomembno za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja ptic in drugih živalskih ter rastlinskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov. Posebna varstvena območja tvorijo evropsko ekološko omrežje, imenovano Natura 2000;
- **površinske vode** so celinske vode, ki se nahajajo na površju zemlje, kot npr. potoki, reke, kanali, jezera, in morje;
- **predelava odpadkov** je postopek, katerega glavni rezultat je, da se odpadki koristno uporabijo v okviru dejavnosti posamezne osebe ali v gospodarstvu kot celoti, tako da nadomestijo druge materiale, ki bi se sicer uporabili za izpolnitev določene funkcije, ali tako, da so odpadki pripravljeni za izpolnitev te določene funkcije;

- **prenova** je sklop različnih dejavnosti z gospodarskega, socialnega in kulturnega področja, s katerimi se ob ustreznem prostorskem načrtovanju zagotovita ohranitev in oživljanje dediščine;
- **prepoznavnost prostora** je značilnost prostora, ki jo oblikujejo kakovostne grajene in krajinske prvine ter strukture. Prepoznavnost prostora je lahko opredeljena kot edinstvena oziroma neponovljiva lastno (izjemna krajina) na ravni Slovenije ali kot značilna struktura oziroma vzorec na regionalni ali lokalni ravni;
- **preprečevanje odpadkov** so ukrepi, ki so sprejeti, preden snov, material ali proizvod postane odpadek, in s katerimi se zmanjšajo količina odpadkov (vključno s ponovno uporabo proizvodov ali podaljšanjem življenjske dobe proizvodov), škodljivi vplivi nastalih odpadkov na okolje in zdravje ljudi ali vsebnost nevarnih snovi v materialih in proizvodih;
- **prilagajanje podnebnim spremembam** je sistematično načrtno zmanjševanje ranljivosti in povečevanje odpornosti proti zaznamim ali pričakovanim vplivom podnebnih sprememb;
- **priprava odpadkov za ponovno uporabo** so postopki predelave odpadkov, v katerih se proizvodi ali sestavni deli proizvodov, ki so postali odpadki, s preverjanjem, čiščenjem ali popraviлом pripravijo za ponovno uporabo brez kakršne koli druge predhodne dodelave;
- **prostorska identiteta** je zavedanje o vrednotah prostora. Oblikujejo jo prepoznavne naravne, krajinske in grajene strukture, ki so rezultat medsebojnega delovanja geografskih, kulturno-zgodovinskih, družbenih, gospodarskih in drugih razmer, v katerih poteka razvoj. Pri načrtovanju prostorskega razvoja jih upoštevamo kot danost za novo, kakovostno oblikovanje in urejanje prostora (SPRS 2050);
- **prostorske zmogljivosti** so zmogljivost nekega prostora za razvoj glede na njegove razpoložljive okoljske, gospodarske, antropogene, družbene, človeške, kulturne ali institucionalne vire (SPRS 2050);
- **rastlinska ali živalska vrsta ali podvrsta ali varieteta** je tista, katere osebki – vse razvojne oblike – lahko živijo prosto v naravi, neodvisno od človeka in niso nastali z umetnim izborom (odbiranje in gojenje osebkov z namenom pridobivanja ras domačih živali ali sort kulturnih rastlin) ali biotehnološkim poseganjem v dedne zasnove. Cepljivke, glive in lišaji se obravnavajo kot rastlinska vrsta;
- **ravnanje z odpadki** je zbiranje, prevoz, predelava (vključno s sortiranjem) in odstranjevanje odpadkov, vključno z nadzorom nad takimi postopki in z dejavnostmi po zaprtju naprav za odstranjevanje odpadkov ali upravljanja zaprte naprave ter z dejavnostmi trgovca z odpadki in posrednika z odpadki. Ustrezno ravnanje z odpadki lahko bistveno prispeva k učinkoviti rabi virov in ti so bistvenega pomena za zadovoljevanje potreb človeške družbe in zagotavljanje njenega nadaljnjega razvoja;
- **razvrednoteno območje** je območje, ki se mu zaradi neprimerne ali opuščene rabe zniža gospodarska, socialna, okoljska ali vizualna vrednost ali vrednost po merilih varstva kulturne dediščine in je potrebno prenoviti; razvrednoteno območje lahko po fizičnih, funkcionalnih, okoljskih, socialnih merilih ter merilih varstva kulturne dediščine izkazuje različne vrste in stopnje razvrednotenja (ZUreP-3);
- **recikliranje odpadkov** je postopek predelave odpadkov, v katerem se odpadni materiali predelajo v proizvode, materiale ali snovi za prvotni namen ali druge namene, ter vključuje tudi predelavo organskih snovi, ne vključuje pa energetske predelave odpadkov in postopkov predelave odpadkov v materiale, ki se bodo uporabili kot gorivo ali za zasipanje z odpadki;
- **sistem trgovanja s pravicami do emisij toplogrednih plinov v Evropski uniji (EU ETS)** v okviru držav članic Evropske unije vključuje podjetja (upravljalcev naprav, ki povzročajo emisije TGP) v energetiki in industrijskih panogah ter operatorje zrakoplovov. Sistem EU ETS je začel delovati v letu 2005, pri čemer je bilo prvo trgovalno obdobje izvedeno med letoma 2005 in 2007, drugo trgovalno obdobje med letoma 2008 in 2012, leta 2020 pa se je zaključilo tretje trgovalno obdobje, ki je potekalo od leta 2013;
- **stanje površinske vode** je stanje telesa površinske vode, opredeljeno z njegovim ekološkim in kemičnim stanjem, in sicer s tistim, ki je slabše;
- **stanje podzemne vode** je stanje telesa podzemne vode, opredeljeno z njegovim kemičnim in količinskim stanjem, in sicer s tistim, ki je slabše;
- **storitve splošnega in splošnega gospodarskega pomena** so storitve v splošnem interesu in se zanje uporabljajo posebne obveznosti javne službe. Lahko jih zagotovi država ali zasebni sektor. Primeri takšnih storitev so izobraževanje, vzgoja, socialno varstvo, kultura, zdravstveno varstvo, javni prevoz, poštne in bančne storitve. Prostorske ureditve za izvajanje storitev splošnega in splošnega gospodarskega pomena se načrtujejo kot družbena infrastruktura. Dostopnost, bližina, dosegljivost in kakovost teh storitev so pomembne za doseganje višje kakovosti življenja prebivalcev in v podporo gospodarskemu razvoju (SPRS 2050);

- **svetlobno onesnaževanje okolja** je emisija svetlobe iz umetnih virov svetlobe. Svetlobno onesnaževanje okolja povzroča za človekov vid motečo osvetljenost in občutek bleščanja pri ljudeh, ogroža varnost v prometu zaradi bleščanja, zaradi neposrednega in posrednega sevanja proti nebu moti življenje ali selitev ptic, netopirjev, žuželk in drugih živali, ogroža naravno ravnotežje na varovanih območjih, moti poklicno ali amatersko astronomsko opazovanje ali s sevanjem proti nebu po nepotrebnem porablja električno energijo;
- **širše mesto območje** je funkcionalno povezano gravitacijsko območje enega središča ali več, znotraj katerega potekajo vsakodnevne selitve prebivalstva (na primer zaradi dela ali oskrbnih dejavnosti), kar povzroča veliko prometno obremenitev. Širše mestno območje vključuje najmanj eno središče I. ali II. ravni ali več medsebojno dopolnjujočih se središč III. ali IV. ravni. V njem prebiva vsaj 50.000 prebivalcev in razpolaga s številom delovnih mest, ki je večje od 25.000. Širša mestna območja obsegajo območja do 35 km oddaljenosti od središča I. ravni ali 25 km od središča II. ali III. ravni. Takšno območje lahko sega na ozemlje več lokalnih skupnosti, ki obkrožajo občino s središčem ustreznih ravni. Širša mestna območja so jedrni deli funkcionalnih urbanih območij (SPRS 2050);
- **tla** so vrhnja plast zemeljske skorje med kamninami in površino, sestavljajo pa jih mineralni delci, organske snovi, voda, zrak in živi organizmi. Tla zagotavljajo vrsto ekosistemskih storitev, pomembnih za rastline, živali in človeka. Dajejo življenjski prostor ljudem in drugim organizmom, so temelj za oskrbo s hrano, biomaso in surovinami, oblikujejo krajino, so vir genetske raznolikosti in biotske raznovrstnosti, arhiv dediščine ter ključna v procesih zadrževanja in filtriranja vode, vezave atmosferskega ogljika in kroženja organske snovi. Ogrožajo jih številni degradacijski procesi (onesnaženje tal, prekrivanje tal z nepropustnimi materiali, izguba organske snovi v tleh, erozija, zaslanjevanje, zakisanje, dezertifikacija). Trajnostno upravljanje tal vključuje tudi trajnostno upravljanje zemljišč ter sanacijo in revitalizacijo razvrednotenih območij tal;
- **toplogredni plini** so plini, ki jih spremljamo v evidencah toplogrednih plinov: ogljikov dioksid (CO₂), metan (CH₄), di-dušikov oksid (N₂O) ter tako imenovani F-plini, ki vključujejo fluorirane ogljikovodike (HFC), perfluorirane ogljikovodike (PFC) in žveplov heksafluorid (SF₆);
- **trajnostni razvoj dediščine** prepoznava dediščino kot neobnovljivi vir, nadzoruje njeno rabo ter usmerja gospodarski, družbeni, kulturni in prostorski razvoj z namenom njene tajne ohranitve;
- **tujerodna (alohtona) živalska vrsta** je tista, ki jo naseli človek in v biocenozi določenega ekosistema pred naselitvijo ni bila prisotna; od vrst, ki so bile iztrebljene, se za tujerodne štejejo tiste, za katere v ekosistemu ne obstajajo več približno enaki biotopski in biotski dejavniki, kot so bili pred iztreditvijo;
- **tujerodna (alohtona) rastlinska vrsta** je tista, ki jo naseli človek in pred naselitvijo ni bila prisotna na ozemlju Slovenije;
- **tveganje za okolje** je verjetnost, da bo neki poseg v okolje posredno ali neposredno v določenih okoliščinah ali v določenem času škodoval okolju ali življenju ali zdravju ljudi;
- **ugodno stanje rastlinske ali živalske vrste** je stanje, ki v predvidljivi prihodnosti zagotavlja obstoj vrste;
- **urbano naselje** je mesto ali drugo urbano naselje z več kot 2.000 prebivalci, storitvami splošnega in splošnega gospodarskega pomena, delovnimi mesti, stanovanji in vzpostavljenim javnim prevozom za oskrbo prebivalstva v gravitacijskem območju (SPRS 2050);
- **vas** je naselje z manj kot 500 prebivalci in več kot desetimi stanovanjskimi stavbami (SPRS 2050);
- **vodna pravica** je pravica do posebne rabe vodnega ali morskega javnega dobra ali naplavin, razen vodnega zemljišča;
- **zavarovana območja** so naravni parki, naravni rezervati in naravni spomeniki. Naravni parki (v Zakonu o ohranjanju narave so poimenovani širša zavarovana območja) so narodni, regijski in krajinski parki. Zavarovala jih je država, katera od občin ali država in občina skupaj, v njih pa veljajo posebni režimi in prepovedi;
- **zbiranje odpadkov** je prevzemanje odpadkov, vključno z njihovim predhodnim sortiranjem in predhodnim skladiščenjem za namene prevoza do naprave za njihovo obdelavo odpadkov;
- **zelena infrastruktura** je strateško zasnovano in upravljano omrežje naravnih in polnaravnih območij ter povezav med njimi. Na kopnem vključuje zelene in vodne krajinske prvine ter mestne zelene površine. Na obalnem območju vključuje morje in dele obale. Z zeleno infrastrukturo zagotavljamo ohranjanje biotske raznovrstnosti in doseganje ciljev na področju ohranjanja narave, povečevanje odpornosti prostora proti podnebnim spremembam, izboljšanje delovanja ekosistemov, zagotavljanje koristi za prebivalstvo, še posebej z vidika zdravja, varnosti in kakovosti prebivanja. Z zeleno infrastrukturo zagotavljamo koristi tudi za gospodarstvo, še posebej na področju ohranjanja in obnavljanja naravnih virov ter krepitve prostorske identitete. Zelena infrastruktura povezuje urbana in podeželska območja ter morje in obalo z zaledjem. Zelena

infrastruktura se na regionalni ravni načrtuje z zelenimi sistemi regij, na lokalni pa z zelenimi sistemi naselij (SPRS 2050);

- **zeleni sistem** je celovito načrtovan sistem varstva in razvoja zelenih površin in drugih naravnih in ustvarjenih struktur v prostoru, ki se med sabo funkcionalno povezujejo in dopolnjujejo; namenjen je zagotavljanju kakovostnega življenjskega okolja ter uresničevanju socialnih, okoljskih, ekoloških, podnebnih, gospodarskih, kulturnih, strukturnih in oblikovnih funkcij na ravni naselij, regije in države; z njim načrtujemo tudi zeleno infrastrukturo;
- **zeleni sistem naselja** je načrtovan za območje naselja s povezavami z zaledjem in vključuje zelene površine naselja;
- **zmanjševanje emisij toplogrednih plinov v neETS sektorjih**: glavni vir emisij toplogrednih plinov v sektorjih, ki niso vključeni v sistem trgovanja z emisijami toplogrednih plinov v Republiki Sloveniji, je z več kot 50 % promet. Kmetijstvo sestavlja približno 16-odstotni, stavbe približno 14-odstotni, neETS industrija približno 10-odstotni, odpadki približno 5-odstotni in neETS energetika približno 4-odstotni delež;
- **zunanji zrak** je zunanji zrak v troposferi, razen na delovnih mestih na prostem, kjer se uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo zdravje in varnost pri delu, ter na katerih je omejen dostop javnosti.

Ocena učinkov na socialnem področju

Pri uvedbi politik predpisov je pozornost treba nameniti dejanskim in možnim učinkom na položaj, pravice in obveznosti ljudi z določenimi osebnimi okoliščinami, še posebej pa ranljivih skupin. Med temi so na primer pravice delavcev pri delu in iz dela (tudi sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja, kolektivne pogodbe, politika zaposlovanja doma in v tujini, preprečevanje dela in zaposlovanja na črno, zavarovanje za čas brezposelnosti, varnost pri delu in druge); socialno varstvo, dolgotrajna oskrba in pomoč ogroženim posameznikom, družinam in skupinam prebivalstva; pravice otrok in mladih (na primer štipendiranje in poklicno izobraževanje, izobraževanje otrok s posebnimi potrebami); pravice starejših (na primer pokojnine, dolgotrajna oskrba); družine, družinske in demografske politike; pravice do zdravstvenega varstva; položaj ljudi z invalidnostmi; pravice manjšin in narodnih skupnosti ter na splošno varstvo oseb, ki lahko le v omejenem obsegu skrbijo zase in zato potrebujejo posebne podpirne ukrepe, varstvo in skrb.

Poseben vidik presoje vključujejo ocene učinkov na enakost in enake možnosti (na primer zagotavljanje enakih možnosti žensk in moških), ljudi z različnimi osebnimi okoliščinami ter na človekove pravice in svoboščine, vključno s pravico do učinkovitega pravnega varstva.

Ocene učinkov na področju socialnega položaja posameznikov zajemajo:

- učinke na položaj oseb z določeno osebno okoliščino (nediskriminacija in enake možnosti),
- učinke na enakost spolov,
- učinke na sodno varstvo in varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin,
- učinke na zaposlenost, trg dela, položaj in pravice ter obveznosti brezposelnih oseb, aktivno politiko zaposlovanja ter zaposlovanje in delo tujcev,
- učinke na družinska razmerja,
- učinke na družinsko politiko,
- učinke na socialno vključenost in materialni položaj posameznikov oziroma gospodinjstev,
- učinke na zdravstveno varstvo in dolgotrajno oskrbo,
- učinke na varno in dostojno starost,
- učinke na medgeneracijsko sožitje in dialog,
- učinke na skladni regionalni in demografski razvoj,
- učinke na ustvarjanje ustreznih razmer, da bodo Slovenci ostali v domovini in se vrnili iz tujine v domovino,
- učinke na migracije in integracijo tujcev,
- učinke na skrb za Slovence v zamejstvu in po svetu,
- učinke na dostopnost javnih kulturnih dobrin.

Preglednica 5: Ocena učinkov na socialnem področju, enakost spolov in nediskriminacija

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
<p>44. Ali ima predpis učinek na zaposlenost in trg dela? DA / NE</p>	<p>44.1. Kakšen učinek ima predpis na pravice zaposlenih in pravice delavcev v drugih pravnih razmerjih? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Posebne oblike in statusi dela (npr. dijaki, študenti, upokojenci, civilnopravne oblike opravljanja dela).</p> <p>Npr.: Kakšen učinek ima predpis na zdravje, varnost in/ali dostojanstvo zaposlenih? Kakšen učinek ima predpis na pravno varstvo in položaj delavcev, ki še niso dopolnili 18 let starosti?</p> <p>Npr.: Predpis vpliva na število nezgod pri delu, število poklicnih bolezni in primerov bolezni, povezanih z delom, število dni bolniške odsotnosti z dela, na počutje delavcev pri delu ter na motiviranost za delo, kar bo vplivalo na produktivnost. Varovanje dostojanstva vključuje tudi preprečevanje nastanka psihosocialnih tveganj zaradi različnih oblik diskriminacije, kot so opredeljene v ZVarD.</p>
	<p>44.2. Kakšen učinek ima predpis na standarde in pravice v zvezi s kakovostjo dela? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Premisliti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ali predpis vpliva na standarde kakovosti dela posameznih skupin zaposlenih, npr. starejših, mladih, posameznih poklicnih skupin, na usklajevanje zasebnega in delovnega življenja, na ohranjanje zaposlitve starejših in njihovo aktivacijo, odločitev za poznejše upokojevanje; – ali predpis omogoča kakovost dela starajočemu se prebivalstvu, spodbuja delodajalce za oblikovanje ustreznega delovnega okolja, prilagojenega starejšim ali drugim skupinam delavcev, vpliva na kakovost dela v smislu varovanja zdravja, poklicnih bolezni.
	<p>44.3. Kakšen učinek ima predpis na zaposlenost, povečevanje zaposlovanja oziroma zmanjševanje brezposelnosti? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Predpis povečuje, zmanjšuje ali ohranja število delovnih mest. Predpis ima vpliv na interes za zaposlovanje pri delodajalcu oziroma na samozaposlovanje. Predpis vpliva na dejavnost agencij za posredovanje dela. Vpliva na povečanje zaposlenosti v določenem sektorju. Posebno pozornost je treba nameniti posrednim učinkom, npr. tistim, ki jih predpis neposredno ne vključuje.</p> <p>Predpis vpliva na delodajalce pri ohranjanju delovnih mest (davčne olajšave, prispevki in druge bonitete). Vpliva tudi na aktivacijo brezposelnih oseb.</p> <p>Premisliti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kakšen učinek ima predpis na težje zaposljive oziroma posebne skupine brezposelnih oseb – npr. mladi, starejši, invalidi; – kakšen učinek ima predpis na izvajanje aktivne politike zaposlovanja; – kakšen učinek ima predpis na samozaposlovanje.

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	44.4. Kakšen učinek ima predpis na socialno varnost brezposelnih oseb? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Predpis lahko ustvarja nova delovna mesta, lahko izboljšuje položaj posebej ranljivih družbenih skupin. Posebno pozornost je treba nameniti posrednim učinkom, npr. tistim, ki jih predpis neposredno ne vključuje. Predpis povečuje/zmanjšuje pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti, zdravstvenega zavarovanja, pokojninskega zavarovanja, starševskega varstva: <ul style="list-style-type: none"> – pravice brezposelnih oseb, področje težje zaposljivih skupin brezposelnih oseb, – aktivacija brezposelnih oseb in usposobitev za čim lažji prehod iz brezposelnosti.
45. Ali ima predpis učinek na družinska razmerja? DA / NE	45.1. Kakšen učinek ima predpis na pravice otrok s področja družinske zakonodaje in na zaščito otrokove koristi? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Predpis vpliva na pravico do preživnine, pravico do nadomestila preživnine, pravico do stikov, pravico do vzgoje in varstva. Vpliva lahko na otrokovo osebo ali/in otrokovo premoženje, pa tudi na družinske odnose. Prednostno je treba upoštevati načelo zagotavljanja otrokove največje koristi.
46. Ali ima predpis učinek na socialno vključenost in materialni položaj gospodinjev? DA / NE	46.1. Kakšen učinek ima predpis na tveganje socialne izključenosti oziroma na gospodinjstva s slabšim položajem oziroma na položaj ranljivih skupin? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Predpis vpliva na zmanjšanje ali povečanje stopnje tveganja revščine ali socialne izključenosti, posebno pomembno je pri tem upoštevati položaj najranjivejših družbenih skupin. Predpis vpliva na prejemnike pravic iz javnih sredstev. Če uvaja kakršne koli obveznosti, tudi finančne narave, je treba presoditi njihov vpliv na socialno varnost in možnost v enaki meri uživati vse pravice ter dostopati do storitve in njenih koristi. Izboljša ali poslabša lahko materialni položaj družin ali posameznikov. Prispeva lahko k večji ali manjši družbeni neenakosti in družbeni koheziji.
	46.2. Kakšen učinek ima predpis na dostopnost programov vzgoje in izobraževanja ter na vključevanje vanje? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Pri presoji učinkov je treba presoditi, ali se razširja mreža vzgojno-izobraževalnih zavodov (npr. če se ustanavlja nov zavod), kakšna je regionalna pokritost. Preveriti je treba, ali se s predpisom spreminjajo vstopni pogoji za dostopnost posameznega programa vzgoje in izobraževanja (npr. starost, predhodna izobrazba), ali se bodo zaradi spremembe pogoji zaostri, olajšali, ali bo program izvajal javni zavod, zavod s koncesijo ali zasebni zavod (šolnina).
	46.3. Kakšen učinek ima predpis na pravice iz starševskega varstva in družinskih prejemkov? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Predpis vpliva na pravico do starševskega dopusta, starševskega nadomestila, nadomestila v času odmora za dojenje, krajšega delovnega časa, plačila prispevkov v primeru štirih otrok ali več, starševskega dodatka, pomoči pri rojstvu otroka, otroškega dodatka, dodatka za veliko družino, dodatka za nego otroka, delnega plačila za izgubljeni dohodek, pomoči pri nakupu vinjete, na usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja.

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	<p>46.4. Kakšen učinek ima predpis na dostopnost in kakovost socialnovarstvenih storitev in programov? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Predpis vpliva na dostopnost socialnovarstvenih storitev (npr. institucionalno varstvo, pomoč na domu, pomoč družini za dom, osebna pomoč, prva socialna pomoč) ter na dostopnost organiziranih oblik samopomoči, socialnovarstvenih programov, programov v podporo družini in drugih aktivacijskih programov. Predpis vpliva na proces deinstitucionalizacije in zagotavljanje pravice do neodvisnega življenja.</p> <p>Predpis vpliva na kakovost socialnovarstvenih storitev (npr. institucionalno varstvo, pomoč na domu, pomoč družini za dom, osebna pomoč, prva socialna pomoč) ter na kakovost organiziranih oblik samopomoči, socialnovarstvenih programov, programov v podporo družini in drugih aktivacijskih programov.</p>
<p>47. Ali ima predpis učinek na položaj oseb z določeno osebno okoliščino (nediskriminacija in enake možnosti)? DA / NE</p>	<p>47.1. Kakšen učinek ima predpis na varstvo pred diskriminacijo in na položaj oseb z določeno osebno okoliščino na različnih področjih družbenega življenja? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Premisliti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kakšne učinke ima predpis na varstvo pred diskriminacijo; – kakšne učinke ima predpis na položaj oseb z določeno osebno okoliščino na različnih področjih družbenega življenja, npr. zaposlovanje in delo, socialna varnost in zdravstveno varstvo, dostop do dobrin in storitev, vključno s stanovanji, izobraževanje, socialna vključenost in sodelovanje pri odločanju itd.
<p>48. Ali ima predpis učinek na enakost spolov? DA / NE</p>	<p>48.1. Kakšen učinek ima predpis na položaj žensk in moških v zvezi z ustvarjanjem enakih možnosti moških in žensk oziroma za enakost spolov? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Premisliti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kakšen učinek ima predpis na položaj žensk in moških na področju, ki ga ureja; – kakšen učinek ima predpis na finančni položaj žensk in moških, npr. na plačno ali pokojninsko vrzel med spoloma; – kakšen učinek ima predpis na porabo časa/delitev dela med ženskami in moškimi v zasebnem življenju (npr. obseg neplačanega dela, porazdelitev skrbstvenega dela); – kakšen učinek ima predpis na zaposlitvene možnosti in karierni razvoj žensk in moških, npr. na horizontalno in vertikalno spolno segregacijo; – kakšen učinek ima predpis na uravnoteženo zastopanost žensk in moških na mestih odločanja v politiki, gospodarstvu ipd.; – kakšen učinek ima predpis na zdravje žensk in moških ter dostop do zdravstvenih storitev.
<p>49. Ali ima predpis učinek na zdravstveno varstvo? DA / NE</p>	<p>49.1. Kakšen učinek ima predpis na obseg, dostopnost in kakovost zdravstvenega varstva oziroma zdravstvenih storitev? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pozitivni učinek:</p> <ul style="list-style-type: none"> – predpis omogoča lažji dostop do zdravstvenih storitev, – predpis omogoča bolj kakovostne zdravstvene storitve. <p>Negativni učinek:</p> <ul style="list-style-type: none"> – predpis otežuje dostop do zdravstvenih storitev,

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
		<ul style="list-style-type: none"> – predpis onemogoča bolj kakovostne zdravstvene storitve, podaljšuje časovne vrste ipd.
	49.2. Kakšen učinek ima predpis na financiranje in organizacijo zdravstvenega sistema? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	<p>Pozitivni učinek:</p> <ul style="list-style-type: none"> – predpis omogoča financiranje zdravstvenega sistema, kar omogoča bolj kakovostne storitve. <p>Negativni učinek:</p> <ul style="list-style-type: none"> – predpis zmanjšuje ali zavira financiranje zdravstvenega sistema, kar zmanjšuje kakovost storitve.
50. Ali ima predpis učinek na sistem dolgotrajne oskrbe? DA / NE	50.1. Kakšen učinek ima predpis na financiranje, dostopnost, kakovost oziroma druge vidike sistema dolgotrajne oskrbe? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	<p>Premisliti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kakšen učinek ima predpis na položaj uporabnikov dolgotrajne oskrbe; – kakšen učinek ima predpis na izvajalce dolgotrajne oskrbe in na zaposlene v dolgotrajni oskrbi; – kakšen učinek ima predpis na financiranje sistema dolgotrajne oskrbe.
51. Ali ima predpis učinek na zdravje ljudi? DA / NE	51.1. Kakšen učinek ima predpis na dejavnike tveganja za zdravje ljudi oziroma na zdravstveno stanje prebivalstva? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	<p>Premisliti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kakšen učinek ima predpis na kakovost bivalnega okolja glede tega, ali lahko preprečuje onesnaževanje vode, zmanjšuje možnost prenosa bolezni v prostorih, – kakšen učinek ima predpis na zmanjšanje/preprečevanje uporabe in izpustov kemikalij v okolje in posledično preprečevanje izpostavljenosti ljudi kemikalijam v okolju, – kakšen učinek ima predpis na izpostavljenost zaradi radioaktivnega plina radona, – kakšen učinek ima predpis na izpostavljenost pacientov pri radioloških posegih, – kakšen učinek ima predpis na izpostavljenost izvajalcev sevalnih dejavnosti in prebivalstva, – kakšen učinek ima predpis na preprečevanje oziroma zmanjšanje uporabe prepovedanih drog, tobačnih izdelkov in alkohola, – kakšen učinek ima predpis na ustreznost živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili in pitno vodo, – kakšen učinek ima predpis na preprečevanje nalezljivih bolezni, bolezni raka, srčno-žilnih bolezni, – kakšen učinek ima predpis na proizvodnjo, uporabo, varno ravnanje s kemikalijami.
52. Ali ima predpis učinek na urejanje ustavno varovanih človekovih pravic in temeljnih	52.1. Kakšen učinek ima predpis na poseganje v ustavno varovane človekove pravice in temeljne svoboščine (če da, navedite člen	Ustavno varovane človekove pravice in temeljne svoboščine se pogosto uresničujejo na podlagi zakonskih določb (zlasti glede na drugi odstavek 15. člena in 87. člen Ustave Republike Slovenije). Zakonske določbe morajo pri tem

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
<p>svoboščin ali na poseganje vanje? DA / NE</p>	<p>Ustave Republike Slovenije oziroma mednarodne pogodbe s področja človekovih pravic in temeljnih svoboščin in odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije ali mednarodnih sodišč (zlasti ESČP), ki so bile upoštevane pri pripravi predpisa)? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>upoštevati pogoje ali omejitve, ki jih določa že Ustava Republike Slovenije, pa tudi mednarodne pogodbe s področja človekovih pravic in temeljnih svoboščin (zlasti Evropsko konvencijo o človekovih pravicah ter prakso Ustavnega sodišča Republike Slovenije, ESČP, drugih mednarodnih sodišč in drugih sodišč, npr. Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, Upravnega sodišča Republike Slovenije). Navedite ustrezni člen Ustave Republike Slovenije ali mednarodne pogodbe, na katerega se nanaša predpis. Če je bilo vprašanje, ki ga ureja predpis, že predmet presoje Ustavnega sodišča Republike Slovenije, ESČP ali drugega sodišča, navedite ustrezne odločitve tudi v obrazložitvi.</p>
<p>53. Ali ima predpis učinek na sodno varstvo? DA / NE</p>	<p>53.1. Kakšen učinek ima predpis na učinkovito sodno varstvo (navedite sodišče in postopek ter pravna sredstva in roke)? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Navedba, ali se določajo ustrezna pravna sredstva in roki za uveljavljanje te pravice, katera so ta sredstva in kakšni so roki za njihovo uveljavljanje.</p>
<p>54. Ali predpis določa kaznivost za prekrške za fizične in pravne osebe ali druge subjekte? DA / NE</p>	<p>54.1. Kakšen učinek ima predpis na določanje kaznivosti in torej tudi na globe za prekrške (navedite opredelitev predlagane rešitve glede določitve kaznivosti v zvezi z načelom zakonitosti iz 28. člena Ustave Republike Slovenije in povezanimi vrednotami ter glede določitve globe za fizične in pravne osebe ter druge subjekte zlasti glede na načelo sorazmernosti iz 2. člena v zvezi s tretjim odstavkom 15. člena Ustave Republike Slovenije)? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>V Sloveniji velja splošna svoboda delovanja in se kaznivost določa izjemoma, če je to v interesu pravne države, zato mora biti z vidika načela zakonitosti predložena opredelitev glede znakov prekrška ter glede povezanih vrednot, ki naj bi jih določitev novega prekrška varovala. Z vidika načela sorazmernosti (2. člen v zvezi s tretjim odstavkom 15. člena Ustave Republike Slovenije) pa je treba opraviti presojo višine globe glede vpliva na družbenoekonomski položaj ljudi (da se ne predpiše pretirana globa), upoštevati tudi gospodarski položaj Slovenije in relativno majhnost slovenskega gospodarstva.</p> <p>Določbe zakonov, vladnih uredb ali odlokov samoupravnih lokalnih skupnosti morajo pri tem upoštevati zgoraj navedene pogoje. Navedite ustrezni člen Ustave Republike Slovenije (npr. svobodna gospodarska pobuda, varstvo okolja), na katerega se nanaša prekršek.</p>
<p>55. Ali predpis vpliva na ustvarjanje ustreznih razmer in spodbujanje za odločanje za otroka? DA / NE</p>	<p>55.1. Kakšen učinek ima predpis na ustvarjanje ustreznih razmer in spodbud za odločanje za otroka? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Učinki na ustvarjanje ustreznih razmer in spodbud za odločanje za otroka.</p>
<p>56. Ali ima predpis vpliv na ustvarjanje ustreznih življenjskih razmer, da bi mladi lahko ostali v Sloveniji, da bi se</p>	<p>56.1. Kakšen učinek ima predpis na poklicne profile mladih z območij, ki najpogosteje zapuščajo Slovenijo, da bi ostali v Sloveniji? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Primer:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prispevek k zagotavljanju delovnih mest za mlade, ki najbolj iščejo izzive v tujini;

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
<p>izseljeni Slovenci vrnili v domovino? DA / NE</p>	<p>56.2. Kakšen učinek ima predpis na Slovence (1., 2., 3., 4., 5. generacija) v tujini, da bi se vrnili v Slovenijo? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prispevek k zagotavljanju ustreznih razmer, da bi mladi z območij, od koder najpogosteje zapuščajo Slovenijo, ostali v domovini; - prispevek in spodbude za vračanje Slovencev v domovino. <p>Primer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prispevek k spodbujanju in izboljšanju razmer, da bi se Slovenci, ki živijo v tujini, vrnili v Slovenijo.
<p>57. Ali ima predpis učinek na migracije in integracije? DA / NE</p>	<p>57.1. Kakšen učinek ima predpis na priseljevanje tujcev v Slovenijo ter na položaj in integracijo tujcev v Sloveniji? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Primer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učinki na zmanjšanje nenadzorovanih migracij; - učinki na ciljno usmerjanje nadzorovanih migracij za potrebe gospodarstva in trajnostnega razvoja; - učinki na integracijo in socialno vključenost tujcev v slovensko družbo; - učinki na postopke izdaje dovoljenj za prebivanje/potrdil o prijavi prebivanja; - učinki na pravice, ki izhajajo iz statusa tujca.
<p>58. Ali ima predpis učinek na Slovence v zamejstvu in po svetu? DA / NE</p>	<p>58.1. Kakšen učinek ima predpis na položaj Slovencev v zamejstvu in po svetu, na njihovo sodelovanje oziroma odnos z Republiko Slovenijo ter na slovenski jezik in kulturo v zamejstvu in po svetu? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Pozitivni učinek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predpis izboljšuje položaj Slovencev v zamejstvu in po svetu, - predpis izboljšuje sodelovanje oziroma odnos zamejskih Slovencev z Republiko Slovenijo. <p>Negativni učinek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predpis slabša položaj Slovencev v zamejstvu in po svetu, - predpis slabša sodelovanje oziroma odnos zamejskih Slovencev z Republiko Slovenijo.
<p>59. Ali ima predpis učinek na položaj starejših? DA / NE</p>	<p>59.1. Kakšen učinek ima predpis na finančni, bivalni, zdravstveni oziroma siceršnji položaj starejših? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Premisliti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kakšen učinek ima predpis na dohodkovni, zaposlitveni, zdravstveni in bivalni položaj starejših; - kakšen učinek ima predpis na neinstitucionalno in institucionalno varstvo starejših (razen dolgotrajne oskrbe); - kakšen učinek ima predpis na socialno vključenost in zagotavljanje neodvisnega življenja starejših; - kakšen učinek ima predpis na aktivno preživljanje življenja v starosti.

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
	59.2. Kakšen učinek ima predpis na medgeneracijsko sožitje in dialog? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Premisliti: – kakšen učinek ima predpis na medgeneracijski dialog, sožitje, sodelovanje in prenos izkušenj ter znanj (mladi/aktivno prebivalstvo/starejši).
60. Ali ima predpis učinek na dostopnost javnih kulturnih dobrin? DA / NE	60.1. Kakšen učinek ima predpis na zagotavljanje javnih kulturnih dobrin najširšemu krogu uporabnikov? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Premisliti: – ali predpis nalaga dodatne naloge in zadolžitve organizacijam ali posameznikom znotraj kulture in s tem omejuje njihovo delo, kar povzroča slabšo skrb za temeljno poslanstvo zagotavljanja javnih kulturnih dobrin.
61. Ali ima predpis kak drug učinek na socialnem področju, ki ni zajet v odgovorih na predhodna vprašanja? DA / NE	61.1. Kakšen učinek ima predpis na socialno področje, ki morda ni zajet v odgovorih na predhodna vprašanja? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	Pojasniti, ali so morda prisotni še kakšni učinki, ki niso zajeti v predhodnih vprašanjih.

Oprelitev izrazov

- **Aktivna politika zaposlovanja** je nabor ukrepov na trgu dela, ki so namenjeni povečanju zaposlenosti in zmanjševanju brezposelnosti, večji zaposljivosti oseb na trgu dela ter povečanju konkurenčnosti in prožnosti delodajalcev;
- **denarno nadomestilo za primer brezposelnosti** je nadomestilo izgube plače oziroma dohodka, ki se zagotavlja na podlagi zavarovanja za primer brezposelnosti;
- **diskriminacija** pomeni vsako neupravičeno dejansko ali pravno neenako obravnavanje, razlikovanje, izključevanje ali omejevanje ali opustitev ravnanja zaradi osebnih okoliščin, ki ima za cilj ali posledico oviranje, zmanjšanje ali izničevanje enakopravnega priznavanja, uživanja ali uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, drugih pravic, pravnih interesov in ugodnosti. Ta splošna opredelitev izhaja iz nekaterih mednarodnih dokumentov o človekovih pravicah, posamezne oblike diskriminacije pa so opredeljene predvsem v zakonodaji EU;
- **dolgotrajna oskrba** je niz ukrepov, storitev in aktivnosti, namenjenih osebam, ki so zaradi posledic bolezni, starostne oslabelosti, poškodb, invalidnosti, pomanjkanja ali izgube intelektualnih sposobnosti v daljšem obdobju, ki ni krajše od treh mesecev, ali trajno odvisne od pomoči drugih oseb pri opravljanju osnovnih in podpornih dnevnih opravil;
- **dostopnost stanovanj** je zmožnost prebivalcev, da si zagotovijo funkcionalno primerno stanovanje za svoje potrebe;
- **horizontalna spolna segregacija** je strukturno ali sistemsko pogojena koncentracija žensk ali moških v različnih dejavnostih, poklicih;
- **ranljive družbene skupine** so v družbi običajno zapostavljene, družbeno odrinjene, izključene skupine ljudi, ki se spoprijemajo z več težavami ali družbenimi ovirami strukturne narave. To je največkrat posledica družbeno zakoreninjenih vzorcev vedenja, preteklih praks in politik, odnosov družbene moči in predsodkov. Ti se pri ranljivih skupinah navzven kažejo v pomanjkanju družbene moči (dostopa do odločanja, socialne varnosti), v manj pravicah (npr. dostopu do lastnega stanovanja, do določene ravni izobrazbe), v dejanski podzastopanosti ali odsotnosti dostopa do določenih družbenih dobrin in družbenega življenja (npr. trga dela, zdravstvenega varstva). Slabši družbeni položaj in ranljivost teh skupin se običajno povezuje s tveganjem družbenega izključevanja in diskriminacije;
- **socialna izključenost** je sopomenka za marginalizacijo. To pomeni obliko prikrajšanosti, ki izvira iz osnovne družbene neenakosti s strukturnega in sistemskega vidika. Socialni izključenosti so pogosto izpostavljene ranljive skupine. Ranljivost ali socialna izključenost ne pomeni enako kot diskriminacija, vendar ranljivost pogosto lahko povzroči ali poslabša prav diskriminacija oziroma je lahko sestavni del učinkovanja, kjer vzrokov in posledic ni več mogoče ločevati. Za njeno premostitev so potrebni ne le ukrepi za preprečevanje diskriminacije, ampak tudi tisti za zagotavljanje enakih možnosti in socialno vključevanje;
- **socialno vključevanje** je proces sistematičnega odstranjevanja vseh procesov socialnega izključevanja ljudi, ki imajo v družbi slabše izhodiščne možnosti in manj priložnosti, odstranjevanja ovir ter zagotavljanja spodbujanja in opolnomočenja najranljivejših družbenih skupin za samostojno življenje;
- **socialnovarstvene storitve** so institucionalno varstvo, pomoč na domu, pomoč družini za dom, osebna pomoč, prva socialna pomoč, podpora žrtvam kaznivih dejanj, vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji;
- **trg dela** je prostor, na katerem se srečujejo iskalci zaposlitve z znanjem, veščinami in delovnimi izkušnjami ter delodajalci, ki iščejo kandidate za zaposlitev;
- **vertikalna spolna segregacija** je strukturno ali sistemsko pogojena koncentracija žensk ali moških na različnih ravneh, stopnjah odgovornosti ali položajih.

Ocena učinkov na dokumente razvojnega načrtovanja

Razvojne politike zajemajo nabor razvojnih programov in ukrepov, ki se medsebojno povezujejo za uspešno doseganje zastavljenih razvojnih ciljev. Ob tem je treba upoštevati tudi mednarodno sprejete obveznosti, ki zavezujejo Republiko Slovenijo in vplivajo na doseganje razvojnih ciljev. Vse to zahteva integrirano razvojno načrtovanje, povezovanje in sodelovanje na različnih ravneh ter vključevanje glavnih deležnikov v proces načrtovanja, izvajanja in njegovega spremljanja usklajenih in celovitih politik za doseganje trajnostnega razvoja v skladu z Agendo 2030.

Za doseganje zastavljenih ciljev je treba pri pripravi predpisov upoštevati celovitost politik na nacionalni ravni ter uskladitev finančnih in vsebinskih okvirov.

Strategija razvoja Slovenije 2030 je krovni dolgoročni strateški dokument razvojnega načrtovanja. Temelji na usmeritvah vizije Slovenije 2050, razvojnih izhodiščih, mednarodnih zavezah Slovenije ter na trendih in izzivih na regionalni, nacionalni, evropski in svetovni ravni. Za doseganje ciljev strategije je potrebno njeno aktivno uresničevanje.

Osrednji cilj Strategije razvoja Slovenije 2030 je zagotoviti kakovostno življenje za vse. Uresničiti ga je mogoče z uravnoteženim gospodarskim, družbenim in okoljskim razvojem, ki upošteva omejitve in zmogljivosti planeta ter ustvarja ustrezne razmere in priložnosti za sedanje in prihodnje rodove. Na ravni posameznika se kakovostno življenje kaže v dobrih priložnostih za delo, izobraževanje in ustvarjanje, v dostojnem, varnem in aktivnem življenju, zdravem in čistem okolju ter vključevanju v demokratično odločanje in soupravljanje družbe.

Strateške usmeritve države za doseganje kakovostnega življenja so:

- vključujoča, zdrava, varna in odgovorna družba,
- učenje za in skozi vse življenje,
- visoko produktivno gospodarstvo, ki ustvarja dodano vrednost za vse,
- ohranjeno zdravo naravno okolje,
- visoka stopnja sodelovanja, usposobljenosti in učinkovitosti upravljanja.

Preglednica 6: Ocena učinkov Strategije razvoja Slovenije 2030

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
<p>62. Ali bo imel predpis učinek na uresničevanje Strategije razvoja Slovenije 2030? DA / NE</p>	<p>62.1. Na katere cilje iz Strategije razvoja Slovenije 2030 bo vplival?</p>	<p>Izberite enega ali več ciljev:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zdravo in aktivno življenje 2. znanje in spretnosti za kakovostno življenje in delo 3. dostojno življenje za vse 4. kultura in jezik kot temeljna dejavnika nacionalne identitete 5. gospodarska stabilnost 6. konkurenčen in družbeno odgovoren podjetniški in raziskovalni sektor 7. vključujoč trg dela in kakovostna delovna mesta 8. nizkoogljično krožno gospodarstvo 9. trajnostno upravljanje naravnih virov 10. zaupanja vreden pravni sistem 11. varna in globalno odgovorna Slovenija 12. učinkovito upravljanje in kakovostne javne storitve
	<p>62.2. Kakšen učinek ima predpis na cilje iz Strategije razvoja Slovenije 2030? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:</p>	<p>Za vse cilje, izbrane v prejšnjem vprašanju, opredelite, kako bo predpis vplival nanje. Za pomoč so kazalniki uspešnosti.</p> <p>Kazalniki uspešnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 leta pričakovanega zdravega življenja ob rojstvu 1.2 indeks enakosti spolov 2.1 vključenost odraslih v izobraževanje (25–64 let) 2.2 delež prebivalstva s terciarno izobrazbo (25–64 let) 2.3 PISA – povprečni rezultati pri matematiki, branju in naravoslovju 3.1 stopnja tveganja socialne izključenosti 3.2 neenakost porazdelitve dohodka, razmerje kvartilnih razredov (80/20) 3.3 izkušnje diskriminacije 4.1 obisk kulturnih prireditev 4.2 delež kulturnih prireditev, izvedenih na gostovanjih v tujini, od skupnega števila kulturnih prireditev 4.3 število odprto dostopnih jezikovnih virov in orodij v nacionalnem repozitoriju 5.1 BDP na prebivalca (v standardih kupne moči) 5.2 dolg državnega sektorja 6.1 produktivnost (BDP na zaposlenega, po kupni moči) 6.2 evropski inovacijski indeks 6.3 indeks digitalnega gospodarstva in družbe 7.1 stopnja delovne aktivnosti prebivalstva (20–64 let) 7.2 stopnja tveganja revščine delovno aktivnih oseb (starih 18 let in več) 8.1 snovna produktivnost

VPRAŠANJA	PODVPRAŠANJA	POJASNILA
		8.2 delež obnovljivih virov v končni rabi energije 8.3 emisijska produktivnost, BDP/izpusti toplogrednih plinov 9.1 kmetijska zemljišča v uporabi, delež v skupni površini 9.2 kakovost vodotokov – biokemijska potreba po kisiku v rekah 9.3 ekološki odtis 10.1 indeks vladavine prava 10.2 predvideni čas reševanja civilnih pravnih in gospodarskih zadev 11.1 delež oseb, ki so poročale o težavah s kriminalom, vandalizmom ali nasiljem v svojem bivalnem okolju 11.2 globalni indeks miru 12.1 zaupanje v javne institucije
	62.3. Kakšen učinek ima predpis na razvoj regij? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA. Obrazložitev:	<p>Predpis lahko vpliva na različne regije in kraje na različne načine, odvisno predvsem od njihove geografske, demografske, gospodarske strukture in zgodovinsko-kulturnih značilnosti. Zato je treba ločeno oceniti, ali ima izvajanje zakonodaje ali razvoj načrtovanja poseben učinek na določeno regijo. Ocena regionalnih učinkov mora temeljiti na upravnih regijah (občinah in okrožjih), če je mogoče, pa tudi na drugih klasifikacijah geografskih ali funkcionalnih območij (npr. mesta, podeželja, oddaljena obrobna območja, podeželska središča ter obalna območja).</p> <p>Regionalni razvoj je oznaka prizadevanj za razvoj določenih območij države, pri čemer razvoj običajno razumemo v družbeno-ekonomskem smislu. Regionalni razvoj se tako ne meri le v dohodkih, številu delovnih mest in demografskih gibanjih na določenem območju, temveč lahko kaže tudi na splošnejšo dinamiko, kot sta inovativnost in ustvarjalnost v regiji v središču pozornosti.</p>
	62.4. Kakšen učinek ima predpis na sodelovanje in skladnost različnih pokrajin s čezmejnimi pokrajinami in preostalo Evropo? POZITIVEN / NEGATIVEN / NIMA UČINKA.	<p>Predpis lahko pozitivno ali negativno vpliva na sodelovanje in skladnost različnih pokrajin s čezmejnimi pokrajinami in preostalo Evropo. Cilj čezmejnega sodelovanja je uravnotežen gospodarski in družbeni razvoj čezmejnih območij, krepitev sodelovanja na lokalni in regionalni ravni, reševanje težav, ki so ugotovljene na obeh straneh meje in so podobne, ter z različnimi projekti prispevati k ohranjanju in nadaljnjemu razvoju bogastva različnih identitet čezmejnega območja.</p>

Opredelitev izrazov

- **Bruto domači proizvod na emisije toplogrednih plinov:** izraža emisijsko produktivnost, saj predstavlja razmerje med bruto domačim proizvodom in izpusti toplogrednih plinov brez odbitkov. Spremlja okoljsko učinkovitost gospodarstva in izraža, v kolikšni meri nam uspeva spodbujati gospodarsko rast ob hkratnem zagotavljanju trajnosti naravnih dobrin. Izboljšanje pomeni dvojni izziv: zmanjševanje emisij toplogrednih plinov ob vzporednem gospodarskem razvoju;
- **bruto domači proizvod na prebivalca v paritetah kupne moči:** namen kazalnika je prikaz mednarodno primerljivih bruto domačih proizvodov na prebivalca in dejanske individualne potrošnje na prebivalca ter mednarodna primerjava ravni cen in cenovne konvergence. Je razmerje med ravnijo bruto domačega proizvoda (BDP), izraženo v standardih kupne moči, in celotnim prebivalstvom;
- **delež obnovljivih virov v bruto končni rabi energije:** kazalnik prikazuje rabo obnovljivih virov, ki zajema rabo energije sonca, biomase (les, bioplin, biogoriva) in odpadkov, geotermalne energije, vode in vetra, v bruto rabi končne energije;
- **delež oseb, ki so poročale o težavah s kriminalom, vandalizmom ali nasiljem v svojem bivalnem okolju:** kazalnik prikazuje delež gospodinjstev v zadnjih 12 mesecih pred izvedbo ankete, ki imajo težave s kriminalom, nasiljem ali vandalizmom v okolišju, kjer prebivajo;
- **delež prebivalstva v starosti 25–64 let s terciarno izobrazbo:** kazalnik prikazuje izobrazbeno sestavo prebivalstva, starega od 25 do 64 let, z doseženo višjo, visokošolsko dodiplomsko ali visokošolsko podiplomsko stopnjo izobrazbe po anketah o delovni sili. Na kazalnik vpliva vključenost mladih v terciarno izobraževanje in učinek prehajanja generacij v višje starostne skupine;
- **dolg sektorja država:** sektor država sestavljajo štirje podsektorji, centralna država, regionalna država, lokalna država in skladi socialne varnosti. Dolg sektorja država zajema dolg institucionalnega sektorja država po stanju konec leta, izražen v nominalni vrednosti ter konsolidiran med podsektorji in znotraj njih;
- **evropski inovacijski indeks:** je vsota 24–27 elementov in omogoča primerjavo uspešnosti raziskav in inovacij v državah članicah EU ter primerjalne prednosti in slabosti njihovih raziskovalnih in inovacijskih sistemov. Namen kazalnika je, da pomaga oceniti področja, v katera morajo članice osredotočiti prizadevanja, da bi jih spodbudile k inovativnosti;
- **globalni indeks miru:** zajema 23 kazalnikov v okviru treh domen: domači in mednarodni konflikt v teku, soglasje ali razdor znotraj države ter militarizacija. Namen merjenja kazalnika je ocena družbenih, političnih in gospodarskih dejavnikov, ki pripeljejo k miru;
- **gostovanje slovenskih prireditev in razstav v tujini ter gostovanja tujih v Sloveniji:** vir podatkov za kazalnik je statistično raziskovanje področja dejavnost kulturnih domov, gledališč, oper in poklicnih orkestrrov ter zborov ter raziskovanje področja muzejska in galerijska dejavnost;
- **indeks digitalnega gospodarstva in družbe:** je sestavljeni indeks za ocenjevanje razvoja držav članic EU v smeri digitalnega gospodarstva in družbe. Združuje niz ustreznih kazalnikov, ki temeljijo na petih razsežnostih: povezljivost, človeški kapital, uporaba interneta, integracija digitalne tehnologije in digitalne javne storitve;
- **indeks enakosti spolov:** merjenje enakosti spolov je sestavni del učinkovite politike in omogoča oceno vpliva političnih ukrepov na ženske in moške ter uspešnega vključevanja načela enakosti spolov. Indeks enakosti spolov meri doseganje enakosti spolov in kazalnike spolov združuje v indeks. Sestavlja ga šest osnovnih področij (delo, denar, znanje, čas, moč in zdravje) in dve satelitski domeni (neenakosti in nasilje nad ženskami);
- **indeks vladavine prava:** sestavlja ga 44 kazalnikov v okviru teh osmih razsežnosti: omejitev izvršne moči, odsotnost korupcije, odprto vladanje, spoštovanje temeljnih pravic, red in varnost, spoštovanje pravil, civilnega prava in kazensko pravo. Kazalnik meri, kako prebivalstvo vladavino prava zaznava in doživlja;
- **izkušnje diskriminacije:** prikazuje delež prebivalstva, ki poroča, da je v 12 mesecih pred anketiranjem osebno doživljalo diskriminacijo ali nadlegovanje na podlagi enega analiziranega razloga ali več;
- **izpostavljenost prebivalstva delcem PM₁₀:** pove število dni s preseženo dnevno mejno koncentracijo delcev PM₁₀ ter gibanje povprečne letne koncentracije delcev PM₁₀ na merilnih mestih;
- **izvršna zmogljivost:** prikazuje, v kolikšni meri institucionalna ureditev države izboljšuje zmogljivost javnega sektorja na podlagi ocene teh osmih področij: strateška zmogljivost, medresorsko usklajevanje, na dokazih temelječi instrumenti, posvetovanje z javnostjo, komunikacija o politikah, izvajanje, prilagodljivost in organizacijska reforma;

- **kakovost vodotokov – biokemijska potreba po kisiku v rekah:** prikazuje povprečne letne vrednosti biokemijske potrebe po kisiku v rekah. Samočistilna sposobnost rek izraža količino organske mase, ki se s pomočjo mikroorganizmov v vodi razgradi v anorgansko snov;
- **kmetijska zemljišča v uporabi, delež v skupni površini:** kmetijska zemljišča v uporabi so njive, vrtovi, travniki in pašniki, sadovnjaki, oljčniki, vinogradi, drevesnice, trsnice in matičnjaki, ki jih obdelujejo kmetijska gospodarstva;
- **leta pričakovanega zdravega življenja ob rojstvu:** kazalnik meri število let, za katera lahko oseba določene starosti pričakuje, da jih bo preživela brez invalidnosti. Uporablja se za spremljanje zdravja kot dejavnika produktivnosti, kakovosti življenja, zaposljivosti starejših delavcev in napredka pri dostopnosti, kakovosti in vzdržnosti zdravstvenega varstva;
- **neenakost porazdelitve dohodka, razmerje kvintilnih razredov (80/20):** neenakost porazdelitve dohodka in kakovost življenja različnih družbenoekonomskih skupin oseb in gospodinjstev v Sloveniji z vidika porazdelitve razpoložljivega dohodka med gospodinjstvi, s poudarkom na skupinah prebivalstva, ki so glede na vse prebivalstvo v relativno slabšem položaju in jih revščina, materialna prikrajšanost in brezposelnost najbolj ogrožajo. Razmerje kvintilnih razredov (80/20) je razmerje med vsoto ekvivalentnega razpoložljivega dohodka oseb v najvišjem in najnižjem kvintilnem razredu ter odraža neenakost porazdelitve dohodka v družbi. Osebe so razvrščene v pet kvintilnih razredov glede na neto razpoložljivi dohodek na ekvivalentnega člana gospodinjstva. V prvem kvintilnem razredu je 20 % oseb iz gospodinjstev z najnižjim ekvivalentnim dohodkom, v petem kvintilnem razredu pa 20 % oseb iz gospodinjstev z najvišjim ekvivalentnim dohodkom;
- **PISA – povprečni rezultati pri matematiki, branju in naravoslovju:** PISA je projekt primerjanja znanja in spretnosti učenec in učencev v državah članicah OECD ter državah partnericah. Kazalnik prikazuje bralno, matematično in naravoslovno pismenost učenec in učencev v starosti 15 let;
- **predvideni čas reševanja civilnih pravnih in gospodarskih zadev:** označuje ocenjeni čas, ki je potreben, da se civilna ali gospodarska pravdna zadeva na sodišču reši, kar pomeni čas, v katerem sodišče sprejme odločbo na prvi stopnji. Prikazuje učinkovitost in pravočasnost, ki sta med ključnimi sestavnimi deli uspešnega pravosodnega sistema;
- **snovna produktivnost:** s kazalnikom spremljamo učinkovito rabo virov na podlagi razmerja med bruto domačim proizvodom in domačo porabo snovi glede na maso. Rast snovne produktivnosti ne pomeni, da se je zmanjšala dejanska poraba snovi. Lahko pomeni, da je gospodarska rast hitrejša, kot je poraba snovi v opazovanem obdobju;
- **stopnja delovne aktivnosti (prebivalstvo v starosti 20–64 let):** prikazuje delovno aktivno prebivalstvo (osebe, ki so v zadnjem tednu opravljale kakršno koli delo za plačilo, dobiček ali družinsko dobrobit ali imele status zaposlene ali samozaposlene osebe, čeprav niso delale) v deležu od delovno sposobnega prebivalstva (vse prebivalstvo v starosti 15 let in več);
- **stopnja tveganja revščine delovno aktivnih oseb, starih nad 18 let:** je odstotek delovno aktivnih oseb, ki živijo v gospodinjstvih, v katerih je razpoložljivi dohodek (vključno s socialnimi transferi) pod pragom tveganja revščine. Prag tveganja revščine je opredeljen s 60 % mediane razpoložljivega dohodka vseh gospodinjstev z upoštevanjem OECD-jeve prilagojene ekvivalenčne lestvice;
- **stopnja tveganja socialne izključenosti:** je odstotek oseb, ki živijo pod pragom tveganja revščine ali so resno materialno prikrajšane ali živijo v gospodinjstvih z zelo nizko delovno intenzivnostjo. Prikazuje kakovost življenja različnih družbenoekonomskih skupin oseb in gospodinjstev v Sloveniji z vidika porazdelitve razpoložljivega dohodka med gospodinjstvi, relativne revščine in socialne izključenosti;
- **število izdanih naslovov knjig izvirne slovenske književnosti:** podatki o slovenski založniški produkciji nastajajo na podlagi bibliografskih popisov gradiva, ki ga Narodna in univerzitetna knjižnica prejema po Zakonu o obveznem izvodu publikacij (Uradni list RS, št. 96/06). V letnih poročilih se upoštevajo publikacije, ki so izšle oziroma izhajajo z letnico izida poročevalskega leta;
- **vklučenost v vseživljenjsko učenje:** je pomembno v povezavi s trgom dela, produktivnostjo in v širšem pomenu kot priložnost za kulturno in socialno vključevanje v moderno razvijajočo se družbo ter za aktivno državljanstvo. Kazalnik nam pove, v kolikšni meri so odrasli vključeni v katero koli obliko izobraževanja (formalno, neformalno in priložnostno);
- **zaupanje v javne institucije:** odraža zaupanje prebivalstva v izbrane javne institucije, ki je povezano z drugimi dejavniki, kot so trenutne splošne in gospodarske razmere.

Naknadno vrednotenje

Namen naknadnega vrednotenja je oceniti, ali predpisi, ki izhajajo iz zakonodajnega gradiva in razvojnih dokumentov, po določenem obdobju še vedno ustrezajo svojemu namenu in so primerni za uresničevanje ciljev, kakšen je njihov dejanski učinek in ali so se morda pojavili drugi učinki, ki jih pripravljavec predpisa ni predvidel. Sistematično naknadno vrednotenje pomaga opredeliti celotno zakonodajo ter določiti posamezne predpise, ki ne izpolnjujejo zastavljenih ciljev in niso najustreznejša izbira za doseganje zelenih ciljev ali katerih cilji so izgubili svoj pomen zaradi spreminjajočega se okolja in jih je zato treba spremeniti, dopolniti ali razveljaviti.

Naknadna ocena učinkov zakonodajnega gradiva temelji na primerjavi predvidenih učinkov z dejanskimi, zlasti na primerjavi pričakovanih in dejanskih koristi in stroškov, ter na opredelitvi nenamernih posledic. Omogoča tudi opredelitev dejavnikov, ki so različno vplivali na zakonodajo v primerjavi s prvotnimi predpostavkami. Informacije, ki kažejo, kako delujejo zakonodajni posegi v določenih okoliščinah, se lahko koristno uporabijo za ocenjevanje prihodnjih učinkov nove zakonodaje, namreč veliko učinkoviteje je sprejemanje zakonodaje z dobro predvidevanimi učinki kot naknadna opustitev ali sprememba predpisa, ki je imel nepredvidene negativne učinke.

Kadar je potrebna sprememba, dopolnitev ali razveljavitev predpisa, se bo pripravljalna faza začela po naknadnem vrednotenju, pri čemer se zaključi zakonodajni krogotok. Naknadno vrednotenje tako zagotavlja povratne informacije o predhodni oceni učinkov, hkrati pa ga brez te ocene ni mogoče izvesti. Predhodna ocena učinkov in naknadna ocena sta tako sestavna dela zakonodajnega krogotoka ter sta nerazdružljivo povezana.

Vsebina evalvacijskega poročila o učinkih predpisa

Preglednica 7: Poročilo o učinkih predpisa

1. Povzetek
1.1 Glavno sporočilo s ključnimi izhodišči za naprej
1.2 Doseganje ciljev ☐ DA ☐ NE
1.3 Odstopanja ☐ DA ☐ NE Če je odgovor DA, prosimo, pojasnite:
1.4 Priporočila (npr. sprememba zakonodaje, razveljavitev, novi zakon ipd.)
2. Predmet evalvacije

2.1 Osnovni identifikator

- Številka:
- EVA:
- Zadeva:
- Predlagatelj:
- Začetek veljavnosti predpisa:
- Povezava na Pisrs.si
- Izvor predpisa (notranja zakonodaja, prenos iz EU, drugo):

2.2 Namen evalvacije

2.3 Poglavitne predlagane rešitve

3. Evalvacija učinkov predpisa

3.1 Metodologija

- Metode dela:
- Vzorec deležnikov:

3.2 Doseganje ciljev

- DA
- NE

Če je odgovora NE, prosimo, pojasnite:

3.3 Učinki

Učinki na družbena področja	Pozitivni		Negativni		Nima učinka	
	Ex ante	Ex post	Ex ante	Ex post	Ex ante	Ex post
Državni proračun in druga javnofinančna sredstva	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Administrativne zadeve, vključuje tudi informacijske vidike	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gospodarstvo, posebej mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Okolje, vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Socialno področje	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dokumenti razvojnega načrtovanja	☐	☐	☐	☐	☐	☐

3.4 Odstopanja pri učinkih

- DA
- NE

Če je odgovor DA, prosimo, pojasnite:

3.5 Monitoring

3.6 Nepredvideni dejavniki	
4. Evalvacija procesa priprave in izvajanja predpisa	
4.1 Spoštovanje procesa priprave predpisa (medresorska usklajenost, spremembe predpisa v zakonodajni obravnavi, javna obravnava – kakovostno iskanje povratnih informacij od javnosti)	
4.2 Pregled izvajanja predpisa z vidika izvajanja predpisa inšpekcijskih služb, strokovnih služb. Preverjanje mehanizmov delovanja določb v praksi, da se zakon izvaja. Preveri se, ali so bili vsi podzakonski akti sprejeti ipd.	
5. Ugotovitev	
5.1 Doseganje ciljev in namena	
☐ DA ☐ NE	
Če je odgovor NE, prosimo, pojasnite:	
5.2 Opis	
Prej	Potem
5.3 Ključne ugotovitve z vidika vsebine in procesa	
☐ Ohraniti ☐ Spremeniti ☐ Razveljaviti	
Če je odgovor spremeniti ali razveljaviti, prosimo, pojasnite:	
5.4 Priporočila (vsebinska, procesna)	
6. Priloge	
6.1 Viri	
6.2 Vprašalniki	
<ul style="list-style-type: none"> – Ankete: – Vprašalniki: – Drugo: 	
6.3 Statistika podatkov s terena	

6.4 Stanje na terenu (pobude, komentarji, članki, pravna praksa ipd.)
6.5 Mednarodne primerjave